Oscar Wilde

SALOMĖ

SALOMÉ

Oscar Wilde

Oscar Wilde

SALOMĖ

VIENO VEIKSMO DRAMA

Iš prancūzų kalbos vertė

Vytautas Bikulčius

Žara

Knygos vertimą rėmė

Knygoje panaudotos Aubrey Beardsley iliustracijos
Pirmame viršelyje panaudotas Peterio Paulo Rubenso paveikslas
Ketvirtame viršelyje ir trečiame puslapyje panaudotos Napoleono Sarony nuotraukos

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

ISBN 978-9986-34-329-5

1877 metais Oscaras Wilde'as, būdamas Oksfordo universiteto studentas, perskaitė Gustave'o Flaubert'o knygą *Trys apysakos*, kurią jam paskolino vienas iš jo mylimiausių dėstytojų – rašytojas, eseistas ir meno kritikas Walteris Pateris. Šioje knygoje jam didžiausią įspūdį padarė apysaka *Erodiada*, ir nuo to laiko jį ėmė dominti Salomės likimas. Tiesa, dar 1875 metais lankydamasis Venecijoje, šv. Morkaus bazilikoje jis išvydo XIV a. mozaikų ciklą, skirtą šv. Jonui Krikštytojui. Jame buvo pavaizduotas ir Salomės šokis. 1884 metais jis atvyko į Paryžių praleisti medaus mėnesio su žmona Constanse'a ir jam į rankas pateko ką tik išleistas Joriso-Karlo Huysmanso romanas *Atvirkščiai*. Jo negalėjo nepatraukti romano protagonistas Dezesentas, kuris čia vėrėsi kaip tikras dendis, stiebdamasis pro margą spalvų, garsų ir pojūčių pasaulį. Neatsitiktinai ir paties Wilde'o romano herojų Dorianą Grėjų sužavėjo ši „nuodinga knyga", kurioje jam buvo sunku susivokti, ar čia jis skaitė „...kokio viduramžių šventojo ekstazės aprašymus, ar liguistus mūsų dienų nusidėjėlio prisipažinimus". Labiausiai Wilde'o dėmesį turėjo prikaustyti V romano skyrius, kuriame autorius aprašė, kaip prancūzų dailininkas Gustave'as Moreau savo paveiksle pristato Salomę: „Susikaupusi, iškilniu, beveik karališku veidu, Salomė pradeda šokti gašlų šokį, kuris turėtų pažadinti miegančias senojo Erodo jusles; jos krūtys banguoja, besisukančių vėrinių trinami speneliai sukietėja; ant drėgnos odos žybčioja deimantai; apyrankės, diržai, žiedai spjaudo kibirkštis; ant triumfo suknios, siuvinėtos perlais, raštuotos sidabru, puoštos aukso lapeliais, auksakalių rankų darbo žiedmarškė, kurios kiekviena grandis – brangakmenis, liepsnoja, kryžiuoja ugnies gyvačiukes, vibžda ant matinio kūno, ant arbatinių rožių spalvos odos nelyginant vabzdžiai su akinamais antsparniais, išrainuotais karmino, nutaškuotais rausvai gelsvos spalvos, nusėtais plieno mėlio dėmelių, nudryžuotais povo žalumos"[1]. Vėliau jis prisipažins, kad serga ta pačia liga kaip ir Dezesentas. Būtent pavaizduotas jos šokis tikriausiai giliai įstrigo į Wilde'o atmintį, ir tik laukė akimirkos, kada jo plunksna įkūnys popieriuje visą tą įspūdžių gausą. 1890 metais Pikadilyje papietavęs su amerikiečių rašytoju Edgaru Evertsonu Saltusu, Wilde'as drauge su juo apsilankė pas netoliese gyvenusį

[1] Joris-Karl Huysmans. *Atvirkščiai*. Iš prancūzų kalbos vertė D. Bučiūtė (Pasaulinės literatūros biblioteka). Vilnius: Vaga, 2008, p. 68.

lordą Francisą Hope'ą. Čia išvydęs graviūrą, vaizduojančią Salomės šokį, aprašytą Flaubert'o *Erodiadoje*, Oscaras pasakė: „La bella donna della mia mente“[2], ir prisipažino, kad nori parašyti savo Salomę. 1891 metais atvažiavęs į Paryžių, jis čia bendrauja su Marceliu Schwobu, Léonu Daudet, Pierre'u Louÿsu (jam jis dedikuos savo *Salomę*), Rémy de Gourmont'u, susipažįsta su Stéphane'u Mallarmé, kuris tuo metu irgi rašo *Erodiadą*. Ir vėl Wilde'as galvoja apie Salomę, tik dar nežino, kokio žanro – eilėraštis ar pjesė – bus jo kūrinys. Jam aišku tik tiek, kad jis bus parašytas prancūzų kalba. Per lapkritį ir gruodį jis parašo dramą *Salomé*, kuri prancūzų kalba pasirodo 1893 metų vasarį, o 1894 metais jo bičiulis lordas Alfredas Douglasas išverčia ją į anglų kalbą.

Be abejo, šios dramos ištakų reikia ieškoti Naujajame Testamente. Apie Erodiados dukters šokį ir jos užsiprašytą atlygį – šv. Jono Krikštytojo galvą – iš esmės jai įsiūlytą jos motinos, apie pažadą, kurį turėjo įvykdyti priesaikos susaistytas Erodas, pasakoja šv. Mato Evangelija (XIV, 1–12) ir šv. Morkaus Evangelija (VI, 14–29). Vis dėlto nei viena, nei kita Evangelija nemini Erodiados dukters vardo ir jos tolesnio likimo. Literatūros tyrinėtoja Mireille Dottin-Orsini teigia, kad „...jos įvardijimas kaip „Erodiados dukra“ leido galvoti apie ją kaip apie antraeilį, nelabai svarbų, perdėm jauną personažą, kad jis galėtų pretenduoti į atskirą tapatybę“[3]. Vėliau Erodiados dukra įgijo ne tik vardą, bet ir sulaukė pasisekimo tarp rašytojų, dailininkų ir kompozitorių.

Erodiados dukrai Salomės vardą suteikė I amžiaus žydų istorikas Juozapas Flavijus savo veikale *Judėjos senybės*. Anot jo, iš pradžių Salomė ištekėjo už savo dėdės Filipo, tačiau tapo našle, nesusilaukusi su juo vaikų. Tuomet ji ištekėjo antrą kartą už karaliaus Aristobulo III ir pagimdė tris sūnus. Erodas Antipas, kuriam ji šoko savo šokį, buvo apkaltintas sąmokslu. Imperatorius Kaligula ištrėmė jį į Lugduno miestą Galijoje, o jo karalystę atidavė Agripai, Erodiados broliui. Erodiada į tremtį iškeliavo su savo vyru Erodu Antipu, tačiau Juozapas Flavijus nemini, kad prie jų būtų prisijungusi ir Salomė. Tiesa, kai kurie eruditai (pvz., prancūzų rašytojas R. de Gourmont'as) nemano, kad Aristobulo III žmona Salomė ir Erodui šokusi Erodiados duktė yra tas pats asmuo. Išgirdęs tokį de Gourmont'o tvirtinimą, Wilde'as vienam savo bičiuliui pasakė: „Nelaimingasis de Gourmont'as galvoja, kad jis žino

---

2 Nuostabioji mano minčių ponia (*it.*).

Mireille Dottin-Orsini. « Le banquet d'Hérode », *Salomé*. Dirigé par Mireille Dottin-Orsini. Paris: Autrement, 1996, p. 22.

daugiau už kitus. Jo tiesa – tai Akademijos profesoriaus tiesa. Aš atiduodu pirmenybę kitai – savo paties – tiesai, kuri yra svajonės tiesa. Iš tų tiesų tikroviškesnė yra ta, kurioje slypi daugiau melo“[4].

Evangelijose nieko nekalbama ir apie tai, ar Salomė buvo nubausta. Viduramžių pasakojimuose galima aptikti epizodų, kur žemė praryja Salomę gyvą ar ją nusineša stebuklinga audra, užgimusi mirusio šventojo burnoje. Dar viena jos bausmė yra vaizduojama šitaip: žiemą Salomė patraukia tiesiausiu keliu per užšalusį ežerą ir ledas įlūžta. Po kurio laiko jos kaklą aptraukia ledas ir nupjauna jos galvą. Neatsitiktinai ši scena primena Erodo puotą ir sidabrinį dubenį su šv. Jono Krikštytojo galva. Būtent ši Salomės bausmė ir paskatins prancūzų poetą Stéphane'ą Mallarmé imtis rašyti nedidelę poemą *Erodiada* (1864–1867), kuri, deja, taip ir liks nebaigta.

Vis dėlto Salomė kur kas dažniau menininkus viliojo ne tiek dėl sulauktos bausmės, kiek savo šokiu ir gautu atlygiu. Savo drobėse ją vaizdavo tokie dailininkai kaip Benozzo'as Gozzoli'is, Sandro'as Botticelli'is, Tiziano'as, Bernardino'as Luini'is, Giovanni'is Battistas Tiepolo'as, Francisas Picabia ir kt. Savo eilėse ar prozos kūriniuose apie ją pasakojo Heinrichas Heinė, Jorisas – Karlas Huysmansas, Guillaume'as Apollinaire'as, Jeanas Cocteau, Théophile'is Gautier, Théodore'as de Banville'is ir daugelis kitų. Muzikos kūrinius apie ją sukūrė Richardas Straussas, Paulis Hindemithas ir kt. Ypač XIX amžiaus antrojoje pusėje menininkai skyrė daugiau dėmesio Salomei negu kitoms legendinėms moterims – Dalilai, Sabos karalienei, Kleopatrai, Elenai iš Trojos, Lukrecijai Bordžijai ar Marijai Stiuart. Beje, pats Wilde'as puikiai pažinojo Salomės ikonografiją. Jam nepatiko Rubenso perdėm apkūni Salomė, o Leonardo da Vinci Salomė buvo pernelyg bekūnė. Netenkino jo ir Dürerio, Ghirlandaio darbai, nes jie liko neužbaigti. Regnault nutapytą Salomę jis paprasčiausiai vadino čigone, kuri nė kiek neatitiko jo įsivaizduotos agresyvios šokėjos. Tačiau jis dievino Moreau darbo Salomę, kurią pažino iš Huysmanso romano.

Kaip tvirtina literatūros tyrėjas Pascalis Aquienas, „...1912 metais Maurice'as Kraftas teigė suskaičiavęs 2 789 eilėraščių, skirtų gražuolės, pareikalavusios pranašo galvos, šlovei“[5]. Vienuose kūriniuose pabrėžiama Salomės tapatybė, kur ji iškeliama kaip šokėja (Flaubert'as) ar gražuolė, primenanti *Tūkstantį ir vieną naktį* (de Banville'is), kituose – kaip blogio (Huysmansas)

---

[4] Ричард Эллманн, Оскар Уайльд, Москва: Независимая газета, 2000, стр. 392.

[5] Pascal Aquien. « Comme la princesse Salomé est belle ce soir », *in* Wilde, *Salomé*, Paris: Flammarion, 1993, p. 9.

ar mirties (Jules'is Laforgue'as) įsikūnijimas, trečiuosiuose užsimenama apie šv. Jono galvą kaip apie fetišą (Gautier) ir net pastebimos pastangos ją reabilituoti (O. Milašius). Kuo aiškintinas toks Salomės populiarumas?

Dažniausiai jis siejamas su XIX amžiaus antrosios pusės menininkų polinkiu į orientalizmą arba į egzotiką apskritai, nes menininkai čia rasdavo tas spalvas ir pojūčius, kurių trūko to meto gyvenimui. Be to, prie tos egzotikos pritapo erotikos, žiaurumo, perversijų motyvai, suteikdavę neįprastų atspalvių menininkų kūriniams. Kita priežastis susijusi su skandalingu Salomės poelgiu, kuris toks yra vienintelis Biblijoje, nes šokėja pasikėsina į Dievo pasiuntinį, o kitos moterys nugalabija priešus ar meilužius. Be to, ir pati istorija apie neatsargų valdovą bei jo neapgalvotą priesaiką teikė nemažai galimybių menininkams, pasiryžusiems savo kūriniuose atskleisti šio įvykio peripetijas. Negalima užmiršti ir to fakto, kad patsai Biblijos epizodas buvo be galo santūrus, nes neatskleidė nei šokėjos vardo, nei jos asmenybės bruožų. Ši aplinkybė leido menininkams pasinaudoti savo fantazija ir įžvelgti šioje istorijoje tokius dalykus kaip nekrofilija, sadomazochizmas, fetišizmas, homoseksualizmas. Tokia plati užmojų gama, be abejo, negalėjo nesudominti tokio esteto kaip Wilde'as, kuris savo drama pateikė vieną iš įdomiausių Salomės interpretacijų pasaulinėje literatūroje. Neabejotinai Wilde'ui tiesiogine inspiracija sukurti *Salomę* tapo Charles'io Baudelaire'o, Flaubert'o, Mallarmé ir Huysmanso kūriniai, tačiau kai kurie dramos motyvai (Salomės meilė pranašui) leidžia spėti, kad jis galėjo atsižvelgti ir į Heinricho Heinės poemą *Ata Trolis. Vienos vasaros sapnas* (1843), kuria XIX amžiuje vokiečių rašytojas apskritai atkreipia dėmesį į Judėjos karalaitę literatūroje.

Remdamasis šv. Mato ir šv. Morkaus evangelijų tekstais, Wilde'as nesilaikė griežto tikslumo. Neatsitiktinai jo dramoje Erodas pasižymi ne tik Judėjos tetrarcho Erodo Antipo, bet ir Erodo Didžiojo, kuris buvo pirmojo tėvas, įsakęs išžudyti nekaltus kūdikius ar net krikščionių persekiotojo Erodo Agripos bruožais. Šiuo atveju autoriui labiau rūpėjo prisitaikyti prie savo meto realijų ir literatūrinės tradicijos negu likti ištikimam Biblijos tekstui.

Biblijos tekste Salomei skirtas antraeilis vaidmuo, nes ji yra priklausoma nuo motinos, o Wilde'as Salomę paverčia dramos protagoniste, kuri sprendžia ir lemia viską, kuri įsimyli ir užima aktyvią poziciją. Nuo jos priklauso ne tik Jokanaano, bet ir jauno siro gyvybė, nes pastarasis, sulaužęs tetrarcho įsakymą ir atidaręs šulinį, kad jai parodytų pranašą, nusižudo. Taip pat ji sukelia konfliktą tarp Erodo ir Erodiados, nes jis verčia Salomę

šokti, o jos motina liepia to atsisakyti. Be to, Wilde'as dramos kulminacija paverčia Salomės nekrofilišką bučinį, kai ji susiduria ir su savo geismu, ir su pačia savimi. Salomė netgi nustumia į antrą planą šv. Joną Krikštytoją, o jos mirtis įgyja dramatišką ir simbolišką prasmę. Anot Aquieno, „...Wilde'o kūrinyje patologija nuvainikuoja religinį skandalą“[6].

Ta patologija dramoje sietina su Wilde'o dendizmu ir estetizmu, kuriuos nuspalvina dekadentizmas, atėjęs iš Huysmanso romano *Atvirkščiai*. Dendizmui būdingas arogantiškas lengvabūdiškumas ir maištas prieš buržuazinę tvarką Wilde'ą skatino ieškoti dramoje netradicinių sprendimų, o dekadentizmas, nors už jo slypėjo nusivylimo nuotaikos, erotika, misticizmas, mirties poetizavimas, kartu skelbė grynojo meno idėją, aukštino kūrėjo asmenybę, skyrė menui elitinę vertę ir tiesiog papildė autoriaus išpažįstamą estetizmą. Nereikia stebėtis, kad tada pats kūrinys tampa paradoksalus, susiedamas antagonistinius elementus – šventumą ir iškrypėliškumą. Neatsitiktinai jau Aquienas teigia, kad Wilde'o kūrybą „apibūdina tas svyravimas tarp tuštumos ir pilnumos, baigties ir sunaikinimo, auksinio spindesio ir tamsių bedugnių“[7]. Tačiau angelo ir demono kaimynystė tampa Wilde'o kūrybos savastimi, kurią puikiai apibūdino rašytojo kūrybos tyrinėtojas Robert'as Merle'is: „Gyvenimo geismas ir gyvenimo nuovargis, noras sužinoti, kas slypi net anapus moralės, ir noras pajusti, pranokstant net jausmus, tą anapusinę valią, kuri, kadangi dar žmogiškasis eksperimentas nesibaigė, virsta valia „atvirkščiai“, – visa tat yra amžiaus pabaigos ligos simptomai, o ji, aišku, nėra būdinga Wilde'ui. Tačiau ta liga, jei jis jos ir nesugalvojo, jame surado savo garsiausią auką ir savo tobuliausią išraišką“[8]. Kitaip tariant, rašytojas sugebėjo apčiuopti ir išreikšti epochos dvasią.

Nors *Salomė* yra vieno veiksmo drama, pagal nuolat augančią protagonistės geismo įtampą, anot Aquieno[9], joje galima įžvelgti tris dalis. Pirmojoje dalyje Salomė supriešinama su Jokanaanu, antrojoje – įsikiša Erodas su Erodiada, o trečiojoje – Salomė sušoka savo šokį ir pabučiuoja kruviną pranašo galvą. Be to, dar esama ir tam tikrų šių dalių sąsajų: jaunasis siras žvelgia ir geidžia Salomės, tačiau ši stebi ir geidžia Jokanaano. Antrojoje

[6] Op. cit., p. 13.

[7] Pascal Aquien. *Oscar Wilde. Les mots et les songes*. Croissy-Beaubourg: Éditions Aden, 2005, p. 517–518.

[8] Robert Merle. *Oscar Wilde*. Paris: Éditions de Fallois, 1995, p. 112.

[9] Žr. plačiau: Pascal Aquien. « Comme la princesse Salomé est belle ce soir » in Wilde, *Salomé*, Paris: Flammarion, 1993, p. 29.

dalyje jaunąjį sirą pakeičia Erodas, kuris nužvelgia Salomę, už ką jam priekaištauja Erodiada, o trečioje dalyje Salomė pereina nuo pirmojoje dalyje ištartų žodžių, jog pabučiuos Jokanaano lūpas, prie jų įgyvendinimo: dramos pabaigoje kaip tik tai ir padaro. Toks šių dalių žaismas nėra atsitiktinis, nes asocijuojasi su veidrodžiu – dar viena tema, kuri jaudino Wilde'ą, ypač teatre, kur galima įžvelgti kaukės ir atspindžio antinomiją. Neatsitiktinai siejasi jaunojo siro ir Erodo žodžiai apie išblyškusią karalaitę Salomę, nors pastaroji balkšvą spalvą sieja su Jokanaanu, kuris laikomas tamsiame šulinyje. Šitaip balta – nekaltybės, tyrumo spalva supriešinama su juoda spalva, net ir Senajame Testamente įkūnijančia Dievo pyktį ir prakeiksmą.

Estetizmo nuotaikas Wilde'as praturtina Maeterlincko kūrybai būdingais simboliais, kai Salomės geismo kreivę palydi skirtingais mėnulio pilnaties įvaizdžiais. Visų pirma, dramoje pilnatis siejama su paslapties atmosfera, nes prilyginama iš kapo žengiančiai mirusiai moteriai. Nejučiomis susiklosto neapibrėžta, keista situacija, išryškinanti ir pilnaties (o ji nuolat gretinama su Salome) tyrumą, ir jos kraštutinius polinkius (isteriją, nuogybę). Erodas, stebėdamas teologinius žydų ginčus, teigia, kad pilnatis netgi gali atimti protą. Kita vertus, jis yra įsitikinęs, kad perlų vėrinys, primenantis mėnulius, suvertus ant sidabrinių spindulių, kurį siūlo Salomei vietoj pranašo galvos, gali sutramdyti jos geismą. Nepasiteisinus viltims, Erodas įsako nužudyti Salomę tada, kai ant jos krenta ir ją apšviečia pilnaties spindulys. Taigi pilnatis tampa Salomės leitmotyvu, lydinčiu ją per visą dramą, liudijančiu jos grožį ir šlykštumą.

Dramoje su mėnuliu siejamas ir Jokanaanas. Salomė lygina jo tyrumą su mėnulio tyrumu. Mėnulis kaip apskritas dangaus kūnas primena šulinį, kuriame laikomas pranašas, o dėl šio nerimsta ir niekaip savo geidulių negali atsisakyti Salomė. Savo forma mėnulio pilnatis sutampa ir su dubeniu, ant kurio galiausiai atsidurs Jokanaano galva. Kiek perversiška mėnulio įvaizdžių dermė dramoje puikiai atitiko Wilde'ui būdingo estetizmo (su simbolizmo ir dekadentizmo priemaiša) siekius.

Salomė – vienintelis Wilde'o kūrinys, grindžiamas Biblijos epizodu. Rašytoją traukė ne tiek religija, kiek liturginių apeigų estetika. Jėzus Kristus, kurio pirmtakas buvo šv. Jonas Krikštytojas, jo nė kiek nedomino kaip religinis personažas, nes, Wilde'o nuomone, jis yra greičiau įsivaizduojamas tarp poetų, nes bando prasiskverbti į žmogaus sielą. Kitaip tariant, dramos autorius yra įsitikinęs, kad religinė idėja savaime dar negarantuoja

meninio rezultato. Norėdamas susieti šiuos du dėmenis, Wilde'as tarsi pripažįsta, kad iškrypėliškas Salomės geismas, nukreiptas į pranašą, yra tiek pat nusikalstamas, kiek ir Jokanaano siekis išvengti meilės. Užtat galima teigti, kad Wilde'as pateisina Salomės geismą, kuris nustumia į antrą planą šventvagystę, o skandalas greičiau lydi isterijos apimtą gašlią karalaitę negu tas aplinkybes, kurios atvedė pranašą į mirtį.

Nors Salomė savo šokį demonstruoja Erodui, jos geismas nukreiptas į Jokanaaną. Vis dėlto pranašas jai nepasiekiamas, nes galvoja tik apie Dievą, kurio tarpininku save laiko. Aquienas teigia, kad „...pranašas yra vienintelis, kuris sutinka su Dievo padiktuota simboline kastracija"[10]. Vadinasi, Salomės nesėkmė yra tarsi užprogramuota iš anksto, tačiau ta nesėkmė tik sužadina jos geismą, kol galiausiai jai kaip fetišas atitenka nukirsta pranašo galva. Deja, fetišas tėra tik iliuzija, nes jis jai nepadeda tapti tikra moterimi, nors ji to siekia. Salomės nuomone, šv. Jono Krikštytojo galva turėtų užpildyti ir jos pačios (ji siekia tapti moterimi), ir jos motinos Erodiados (ji nori atkeršyti pranašui) moteriškumo spragą. Vis dėlto kai Erodo įsakymu kariai skydais sutraiško Salomę, kraujas tampa ne tik vienintele moteriškumo žyme, bet ir bausme, kuri Biblijos epizode neegzistuoja. Taip Salomė dar kartą pademonstruoja savo nepalenkiamą būdą, kuris jai užtikrino amžinybę.

Deja, Wilde'ui taip ir nebuvo lemta išvysti savo kūrinio teatro scenoje. Anglijoje dramai kelią į sceną pastojo cenzūra – lordas Chamberlainas pasinaudojo šalyje gyvavusiu potvarkiu, draudžiančiu scenoje rodyti biblinius personažus. Kai 1896 metais šią dramą pastatė Paryžiaus teatras *L'Oeuvre,* Wilde'as vilko sunkią kalinio naštą Redingo kalėjime. Anglijoje *Salomė* pirmą sykį buvo pastatyta privačiai 1905 metais, kai jos autoriaus jau nebuvo tarp gyvųjų. Oficialiai ši drama pastatyta tik 1931 metais.

Nors Wilde'as nebuvo patenkintas Aubrey Beardsley iliustracijomis, kuriose pavaizduotame mėnulyje atpažino savo bruožus, vis dėlto nuo 1894 metų, kai pasirodė iliustruotas *Salomės* leidimas, ši drama neįsivaizduojama be šio dailininko darbų.

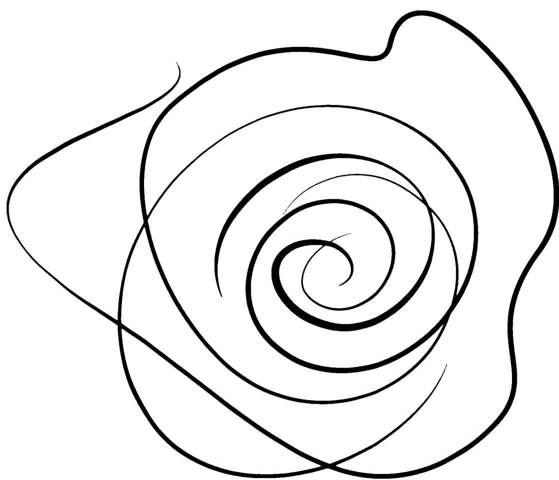
Vytautas Bikulčius

---

[10] Pascal Aquien. « Comme la princesse Salomé est belle ce soir », *in* Wilde, *Salomé.* Paris: Flammarion, 1993, p. 35.

SALOMÉ

DRAME EN UN ACTE

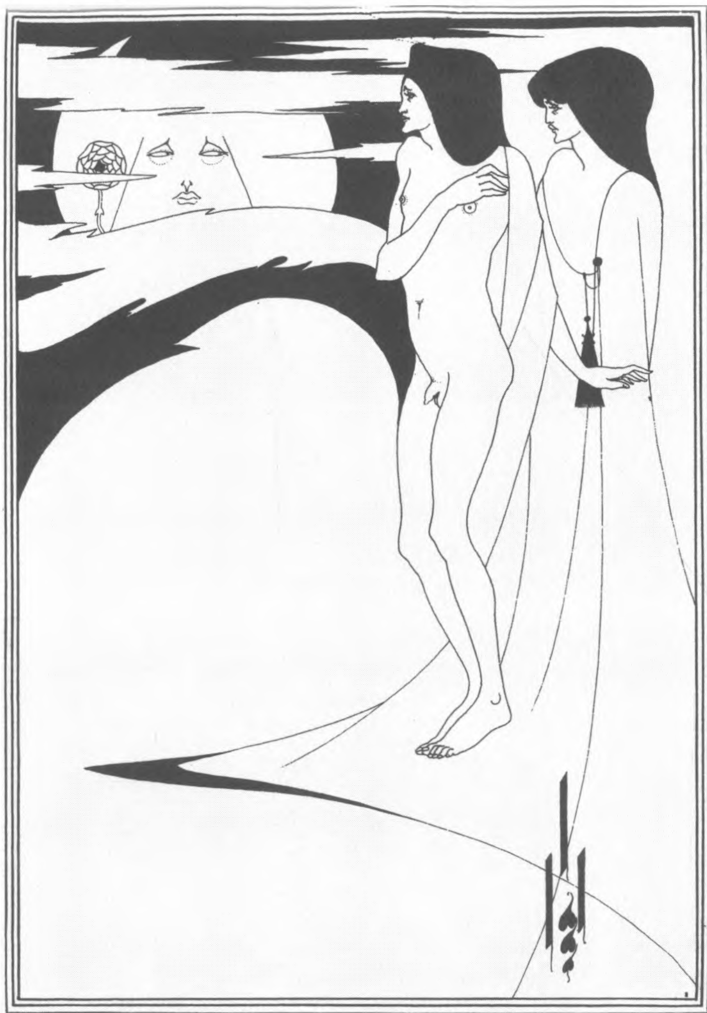
1893

SALOMĖ

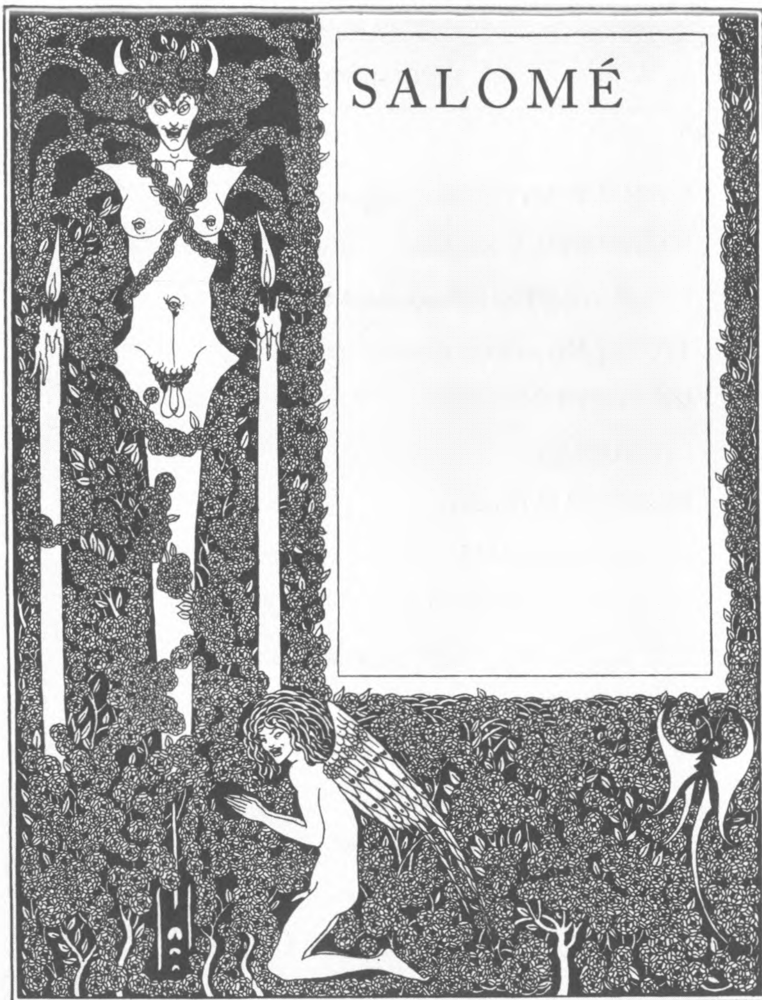
VIENO VEIKSMO DRAMA

2017

MOTERIS MĖNULYJE

TITULINIS PUSLAPIS

À mon Ami
PIERRE LOUŸS

ACTEURS

HÉRODE ANTIPAS, *tétrarque de Judée.*

IOKANAAN, *le prophète.*

LE JEUNE SYRIEN, *capitaine de la garde.*

TIGELLIN, *un jeune Romain.*

UN CAPPADOCIEN.

UN NUBIEN.

PREMIER SOLDAT.

SECOND SOLDAT.

LE PAGE D'HÉRODIAS.

DES JUIFS, DES NAZARÉENS, *etc.*

UN ESCLAVE.

NAAMAN, *le bourreau.*

HÉRODIAS, *femme du tétrarque.*

SALOMÉ, *fille d'Hérodias.*

LES ESCLAVES DE SALOMÉ.

SCÈNE

(*Une grande terrasse dans le palais d'Hérode donnant sur la salle de festin. Des soldats sont accoudés sur le balcon. À droite, il y a un énorme escalier. À gauche, au fond, une ancienne citerne entourée d'un mur de bronze vert. Clair de lune.*)

Mano bičuliui
PJERUI LUYSUI

VEIKĖJAI

ERODAS ANTIPAS[1], *Judėjos tetrarchas*[2]

JOKANAANAS, *pranašas*[3]

JAUNAS SIRAS, *sargybos viršininkas*

TIGELINAS, *jaunas romėnas*[4]

KAPADOKIETIS

NUBAS

PIRMASIS KAREIVIS

ANTRASIS KAREIVIS

ERODIADOS PAŽAS

ŽYDAI, NAZARETIEČIAI ir kiti

VERGAS

NAAMANAS, *budelis*

ERODIADA, *tetrarcho žmona*

SALOMĖ, *Erodiados dukra*

SALOMĖS VERGĖS

SCENA

(*Plati Erodo rūmų*[5] *terasa, atsiverianti į pokylių menę*[6]*. Pasirėmę į balkono baliustradą stovi kareiviai. Dešinėje – didžiuliai laiptai. Kairėje, scenos gilumoje, senas šulinys*[7], *pažaliavusios bronzos sienelėmis. Mėnesiena*[8].)

LE JEUNE SYRIEN

Comme la princesse Salomé est belle ce soir !

LE PAGE D'HÉRODIAS

Regardez la lune. La lune a l'air très étrange. On dirait une femme qui sort d'un tombeau. Elle ressemble à une femme morte. On dirait qu'elle cherche des morts.

LE JEUNE SYRIEN

Elle a l'air très étrange. Elle ressemble à une petite princesse qui porte un voile jaune, et a des pieds d'argent. Elle ressemble à une princesse qui a des pieds comme des petites colombes blanches... On dirait qu'elle danse.

LE PAGE D'HÉRODIAS

Elle est comme une femme morte. Elle va très lentement.

[*Bruit dans la salle de festin.*]

PREMIER SOLDAT

Quel vacarme ! Qui sont ces bêtes fauves qui hurlent ?

SECOND SOLDAT

Les Juifs. Ils sont toujours ainsi. C'est sur leur religion qu'ils discutent.

PREMIER SOLDAT

Pourquoi discutent-ils sur leur religion ?

SECOND SOLDAT

Je ne sais pas. Ils le font toujours... Ainsi les Pharisiens affirment qu'il y a des anges, et les Sadducéens disent que les anges n'existent pas.

PREMIER SOLDAT

Je trouve que c'est ridicule de discuter sur de telles choses.

JAUNAS SIRAS

Kokia graži šįvakar karalaitė Salomė!

ERODIADOS PAŽAS

Pažvelk į mėnulio pilnatį. Pilnatis be galo keista. Panaši į moterį, žengiančią iš kapo. Ji primena mirusią moterį. Sakytumei, pati ieško mirusiųjų.

JAUNAS SIRAS

Ji be galo keista. Primena mažą karalaitę, vilkinčią geltoną skraistę, o jos kojos iš sidabro. Karalaitę, kurios kojos – tarsi du maži balti balandžiai... Sakytumei, ji šoka.

ERODIADOS PAŽAS

Ji tarytum mirusi moteris. Žengia nepaprastai lėtai.
[*Triukšmas pokylių salėje.*]

PIRMASIS KAREIVIS

Kas čia per triukšmas! Kokie laukiniai žvėrys čia stūgauja!

ANTRASIS KAREIVIS

Žydai. Jie visuomet taip elgiasi. Ginčijasi dėl savo tikėjimo.

PIRMASIS KAREIVIS

Kodėl jie ginčijasi dėl savo tikėjimo?

ANTRASIS KAREIVIS

Nežinau. Jie visad šitaip... Pavyzdžiui, fariziejai tvirtina, kad angelai yra, o sadukiejai[9] aiškina, kad angelų nėra.

PIRMASIS KAREIVIS

Manau, kad beprasmiška ginčytis dėl tokių dalykų.

POVO SIJONAS

JUODASIS MANTO

LE JEUNE SYRIEN

Comme la princesse Salomé est belle ce soir !

LE PAGE D'HÉRODIAS

Vous la regardez toujours. Vous la regardez trop. Il ne faut pas regarder les gens de cette façon... Il peut arriver un malheur.

LE JEUNE SYRIEN

Elle est très belle ce soir.

PREMIER SOLDAT

Le tétrarque a l'air sombre.

SECOND SOLDAT

Oui, il a l'air sombre.

PREMIER SOLDAT

Il regarde quelque chose.

SECOND SOLDAT

Il regarde quelqu'un.

PREMIER SOLDAT

Qui regarde-t-il ?

SECOND SOLDAT

Je ne sais pas.

LE JEUNE SYRIEN

Comme la princesse est pâle ! Jamais je ne l'ai vue si pâle. Elle ressemble au reflet d'une rose blanche dans un miroir d'argent.

LE PAGE D'HÉRODIAS

Il ne faut pas la regarder. Vous la regardez trop !

JAUNAS SIRAS

Kokia graži šįvakar karalaitė Salomė!

ERODIADOS PAŽAS

Jūs nuolat žiūrite į ją. Pernelyg dažnai žiūrite į ją. Šitaip stebeilytis į žmones pavojinga... Gali ištikti nelaimė.

JAUNAS SIRAS

Kokia ji graži šįvakar.

PIRMASIS KAREIVIS

Ir koks niūrus tetrarchas.

ANTRASIS KAREIVIS

Taip, jis – niūrus.

PIRMASIS KAREIVIS

Jis į kažką žiūri.

ANTRASIS KAREIVIS

Jis žiūri į kažkokį žmogų.

PIRMASIS KAREIVIS

Ir į ką jis žiūri?

ANTRASIS KAREIVIS

Nežinau.

JAUNAS SIRAS

Kokia išblyškusi karalaitė! Dar niekada nemačiau jos tokios išblyškusios. Ji primena baltos rožės atspindį sidabro veidrodyje.

ERODIADOS PAŽAS

Nereikia į ją žiūrėti. Jūs per daug žiūrite į ją!

PREMIER SOLDAT

Hérodias a versé à boire au tétrarque.

LE CAPPADOCIEN

C'est la reine Hérodias, celle-là qui porte la mitre noire semée de perles et qui a les cheveux poudrés de bleu ?

PREMIER SOLDAT

Oui, c'est Hérodias. C'est la femme du tétrarque.

SECOND SOLDAT

Le tétrarque aime beaucoup le vin. Il possède des vins de trois espèces. Un qui vient de l'île de Samothrace, qui est pourpre comme le manteau de César.

LE CAPPADOCIEN

Je n'ai jamais vu César.

SECOND SOLDAT

Un autre qui vient de la ville de Chypre, qui est jaune comme de l'or.

LE CAPPADOCIEN

J'aime beaucoup l'or.

SECOND SOLDAT

Et le troisième qui est un vin sicilien. Ce vin-là est rouge comme le sang.

LE NUBIEN

Les dieux de mon pays aiment beaucoup le sang. Deux fois par an nous leur sacrifions des jeunes hommes et des vierges : cinquante jeunes hommes et cent vierges. Mais il semble que nous ne leur donnons jamais assez, car ils sont très durs envers nous.

PIRMASIS KAREIVIS

Erodiada pripylė taurę tetrarchui.

KAPADOKIETIS

Čia ta – karalienė Erodiada, kuri nešioja mitrą, papuoštą deimantais ir kurios plaukai pabarstyti mėlyna pudra?

PIRMASIS KAREIVIS

Taip, čia Erodiada. Tetrarcho žmona.

ANTRASIS KAREIVIS

Tetrarchas labai mėgsta vyną. Jis turi trijų rūšių vyno. Vienas iš jų – atvežtas iš Samotrakės salos, jis – purpuro spalvos it Cezario[10] mantija.

KAPADOKIETIS

Nesu matęs Cezario.

ANTRASIS KAREIVIS

Kitas – iš Kipro salos; geltonas lyg auksas.

KAPADOKIETIS

Labai mėgstu auksą.

ANTRASIS KAREIVIS

O trečias vynas yra iš Sicilijos. Jis raudonas it kraujas.

NUBAS

Mano krašto dievai labai mėgsta kraują. Dusyk per metus jiems aukojame jaunuolių ir skaisčių merginų: penkiasdešimt jaunuolių ir šimtą skaisčių merginų. Bet, regis, per mažai, nes jie rūsčiai elgiasi su mumis.

LE CAPPADOCIEN

Dans mon pays il n'y a pas de dieux à présent, les Romains les ont chassés. Il y en a qui disent qu'ils se sont réfugiés dans les montagnes, mais je ne le crois pas. Moi, j'ai passé trois nuits sur les montagnes les cherchant partout. Je ne les ai pas trouvés. Enfin je les ai appelés par leurs noms et ils n'ont pas paru. Je pense qu'ils sont morts.

PREMIER SOLDAT

Les Juifs adorent un Dieu qu'on ne peut pas voir.

LE CAPPADOCIEN

Je ne peux pas comprendre cela.

PREMIER SOLDAT

Enfin, ils ne croient qu'aux choses qu'on ne peut pas voir.

LE CAPPADOCIEN

Cela me semble absolument ridicule.

LA VOIX D'IOKANAAN

Après moi viendra un autre encore plus puissant que moi. Je ne suis pas digne même de délier la courroie de ses sandales. Quand il viendra la terre déserte se réjouira. Elle fleurira comme le lis. Les yeux des aveugles verront le jour, et les oreilles des sourds seront ouvertes... Le nouveau-né mettra sa main sur le nid des dragons, et mènera les lions par leurs crinières.

SECOND SOLDAT

Faites-le taire. Il dit toujours des choses absurdes.

PREMIER SOLDAT

Mais non ; c'est un saint homme. Il est très doux aussi. Chaque jour je lui donne à manger. Il me remercie toujours.

LE CAPPADOCIEN

Qui est-ce ?

KAPADOKIETIS

Mano krašte dievų nebėra, juos išvarė romėnai. Kai kas sako, kad jie slepiasi kalnuose, bet aš tuo netikiu. Praleidau kalnuose tris naktis, visur jų ieškodamas. Ir neradau. Galiausiai juos ėmiau šaukti vardais, tačiau jie neatėjo. Manau, kad jie mirė.

PIRMASIS KAREIVIS

Žydai meldžiasi Dievui, kurio negalima pamatyti.

KAPADOKIETIS

Šito negaliu suprasti.

PIRMASIS KAREIVIS

Iš esmės jie tiki tik tuo, ko negalima pamatyti.

KAPADOKIETIS

Man tai atrodo visiškas absurdas.

JOKANAANO BALSAS

Po manęs ateis kitas, dar galingesnis už mane. Nesu vertas net atraišioti jo sandalų dirželio[11]. Kai jis ateis, dykuma apsidžiaugs[12]. Ji pražys it lelija[13]. Aklųjų akys išvys dienos šviesą, o kurčiųjų ausys bus atvertos[14]... Kūdikis[15] uždės savo ranką ant drakonų[16] irštvos ir nusives liūtus, laikydamas juos už karčių.

ANTRASIS KAREIVIS

Nutildykit jį. Jis visuomet šneka nesąmones.

PIRMASIS KAREIVIS

Na, ne, tai šventas žmogus. Be to, labai romus. Kasdien jam atnešu valgyti. Jis visad man padėkoja.

KAPADOKIETIS

Kas jis?

PREMIER SOLDAT

C'est un prophète.

LE CAPPADOCIEN

Quel est son nom ?

PREMIER SOLDAT

Iokanaan.

LE CAPPADOCIEN

D'où vient-il ?

PREMIER SOLDAT

Du désert, où il se nourrissait de sauterelles et de miel sauvage. Il était vêtu de poil de chameau, et autour de ses reins il portait une ceinture de cuir. Son aspect était très farouche. Une grande foule le suivait. Il avait même des disciples.

LE CAPPADOCIEN

De quoi parle-t-il ?

PREMIER SOLDAT

Nous ne savons jamais. Quelquefois il dit des choses épouvantables, mais il est impossible de le comprendre.

LE CAPPADOCIEN

Peut-on le voir ?

PREMIER SOLDAT

Non. Le tétrarque ne le permet pas.

LE JEUNE SYRIEN

La princesse a caché son visage derrière son éventail ! Ses petites mains blanches s'agitent comme des colombes qui s'envolent vers leurs colombiers. Elles ressemblent à des papillons blancs. Elles sont tout à fait comme des papillons blancs.

PIRMASIS KAREIVIS

Jis – pranašas.

KAPADOKIETIS

Kuo jis vardu?

PIRMASIS KAREIVIS

Jokanaanas.

KAPADOKIETIS

Iš kur jis?

PIRMASIS KAREIVIS

Iš dykumos, kur maitinosi skėriais ir laukiniu medumi. Jis vilkėjo kupranugarių vilnos apdaru, o jo strėnas juosė odinis diržas[17]. Baisu buvo į jį net pažiūrėti. Jam iš paskos sekė didžiulė minia. Jis turėjo ir savo mokinių.

KAPADOKIETIS

Apie ką jis kalba?

PIRMASIS KAREIVIS

Sunku pasakyti. Retsykiais jis pasakoja siaubingus dalykus, tačiau jo šnekų suprasti neįmanoma.

KAPADOKIETIS

Ar galima jį pamatyti?

PIRMASIS KAREIVIS

Ne. Tetrarchas neleidžia.

JAUNAS SIRAS

Karalaitė pridengė savo veidą vėduokle! Jos mažos baltos rankos blaškosi it balandžiai, skrendantys į balandinę. Jos primena baltus drugelius. Jos labai panašios į baltus drugelius.

Mais qu'est-ce que cela vous fait ? Pourquoi la regarder ? Il ne faut pas la regarder... Il peut arriver un malheur.

LE CAPPADOCIEN

[*montrant la citerne*]

Quelle étrange prison !

SECOND SOLDAT

C'est une ancienne citerne.

LE CAPPADOCIEN

Une ancienne citerne ! Cela doit être très malsain.

SECOND SOLDAT

Mais non. Par exemple, le frère du tétrarque, son frère aîné, le premier mari de la reine Hérodias, a été enfermé là-dedans pendant douze années. Il n'en est pas mort. À la fin il a fallu l'étrangler.

LE CAPPADOCIEN

L'étrangler ? Qui a osé faire cela ?

SECOND SOLDAT

[*montrant le bourreau, un grand nègre*]

Celui-là, Naaman.

LE CAPPADOCIEN

Il n'a pas eu peur ?

SECOND SOLDAT

Mais non. Le tétrarque lui a envoyé la bague.

LE CAPPADOCIEN

Quelle bague ?

Bet kas jums rūpi? Kodėl žiūrite į ją? Jums negalima į ją žiūrėti... Gali nutikti nelaimė.

KAPADOKIETIS

[*rodydamas į šulinį*]

Koks keistas kalėjimas!

ANTRASIS KAREIVIS

Tai buvęs šulinys.

KAPADOKIETIS

Buvęs šulinys! Tai turėtų būti pavojinga sveikatai.

ANTRASIS KAREIVIS

Visai ne. Pavyzdžiui, tetrarcho brolis – jo vyriausiasis brolis ir pirmasis Erodiados vyras – buvo jame uždarytas ištisus dvylika metų. Ir nemirė. Galiausiai jį teko pasmaugti[18].

KAPADOKIETIS

Pasmaugti? Kas drįso tai padaryti?

ANTRASIS KAREIVIS

[*rodydamas į budelį, stambų juodaodį*]

Va tas, Naamanas[19].

KAPADOKIETIS

Ir jis nebijojo?

ANTRASIS KAREIVIS

Nė kiek. Tetrarchas jam atsiuntė žiedą.

KAPADOKIETIS

Kokį žiedą?

SECOND SOLDAT

La bague de la mort. Ainsi, il n'a pas eu peur.

LE CAPPADOCIEN

Cependant, c'est terrible d'étrangler un roi.

PREMIER SOLDAT

Pourquoi ? Les rois n'ont qu'un cou, comme les autres hommes.

LE CAPPADOCIEN

Il me semble que c'est terrible.

LE JEUNE SYRIEN

Mais la princesse se lève ! Elle quitte la table ! Elle a l'air très ennuyée. Ah ! Elle vient par ici. Oui, elle vient vers nous. Comme elle est pâle. Jamais je ne l'ai vue si pâle...

LE PAGE D'HÉRODIAS

Ne la regardez pas. Je vous prie de ne pas la regarder.

LE JEUNE SYRIEN

Elle est comme une colombe qui s'est égarée... Elle est comme un narcisse agité du vent... Elle ressemble à une fleur d'argent.

[*Entre Salomé.*]

SALOMÉ

Je ne resterai pas. Je ne peux pas rester. Pourquoi le tétrarque me regarde-t-il toujours avec ses yeux de taupe sous ses paupières tremblantes ?... C'est étrange que le mari de ma mère me regarde comme cela. Je ne sais pas ce que cela veut dire... Au fait, si, je le sais.

LE JEUNE SYRIEN

Vous venez de quitter le festin, Princesse ?

ANTRASIS KAREIVIS

Mirties žiedą[20]. Užtat jis ir nebijojo.

KAPADOKIETIS

Vis dėlto baisu pasmaugt karalių.

PIRMASIS KAREIVIS

Kodėl? Karalių kaklas toks pat kaip ir kitų žmonių.

KAPADOKIETIS

Man regis, tai baisu.

JAUNAS SIRAS

O, karalaitė stojas! Ji eina nuo stalo! Labai nerimauja. Ak, ji eina čia. Taip, ji eina mūsų link. Kokia ji išblyškusi. Niekada nemačiau, kad ji būtų tokia išblyškusi...

ERODIADOS PAŽAS

Nežiūrėkite į ją. Maldauju, nežiūrėkite į ją.

JAUNAS SIRAS

Ji tarsi pasiklydusi balandė... Tarsi narcizas, svyruojantis nuo vėjo... Primena sidabrinę gėlę.

[*Įeina Salomė.*]

SALOMĖ

Aš nepasiliksiu tenai. Negaliu tenai pasilikti. Kodėl tetrarchas visuomet žiūri į mane virpančių vokų pridengtomis kurmio akimis?.. Keista, kad mano motinos vyras šitaip žiūri į mane. Aš nežinau, ką tat reiškia... Bet iš tikrųjų... taip – žinau.

JAUNAS SIRAS

Jūs išėjot iš pokylio, karalaite[21]?

SALOMÉ

Comme l'air est frais ici ! Enfin, ici on respire ! Là-dedans il y a des Juifs de Jérusalem qui se déchirent à cause de leurs ridicules cérémonies, et des barbares qui boivent toujours et jettent leur vin sur les dalles, et des Grecs de Smyrne avec leurs yeux peints et leurs joues fardées, et leurs cheveux frisés en spirales, et des Égyptiens, silencieux, subtils, avec leurs ongles de jade, et leurs manteaux bruns, et des Romains avec leur brutalité, leur lourdeur, leurs gros mots. Ah ! que je déteste les Romains ! Ce sont des gens communs, et ils se donnent des airs de grands seigneurs.

LE JEUNE SYRIEN

Ne voulez-vous pas vous asseoir, Princesse ?

LE PAGE D'HÉRODIAS

Pourquoi lui parler ? Pourquoi la regarder ?... Oh ! il va arriver un malheur.

SALOMÉ

Que c'est bon de voir la lune ! Elle ressemble à une petite pièce de monnaie. On dirait une toute petite fleur d'argent. Elle est froide et chaste, la lune... Je suis sûre qu'elle est vierge. Elle a la beauté d'une vierge... Oui, elle est vierge. Elle ne s'est jamais souillée. Elle ne s'est jamais donnée aux hommes, comme les autres déesses.

LA VOIX D'IOKANAAN

Il est venu, le Seigneur ! Il est venu, le fils de l'Homme. Les centaures se sont cachés dans les rivières, et les sirènes ont quitté les rivières et couchent sous les feuilles dans les forêts.

SALOMÉ

Qui a crié cela ?

SECOND SOLDAT

C'est le prophète, Princesse.

SALOMĖ

Koks čia gaivus oras! Pagaliau galima atsikvėpti! O ten viduje – Jeruzalės žydai, kurie skaudina vieni kitus, ginčydamiesi dėl savo kvailų apeigų, barbarai, kurie be perstojo geria ir laisto vyną ant grindų[22]... ir Smirnos graikai padažytomis akimis ir nuskaistintais skruostais, įvijomis sugarbanotais plaukais; dar egiptiečiai, tylūs, įžvalgūs, žaliais it nefritas nagais ir rudais apsiaustais, taip pat romėnai, šiurkštūs, lėti, keikūnai. Ak, kaip aš nekenčiu romėnų! Jie – paprasti, tačiau dedasi svarbiais žmonėmis.

JAUNAS SIRAS

Gal prisėstumėt, karalaite?

ERODIADOS PAŽAS

Kodėl kalbi su ja? Kodėl žiūri į ją? Ak, nutiks nelaimė!

SALOMĖ

Kaip gera žiūrėti į pilnatį! Ji panaši į nedidelę monetą. Į mažytę sidabrinę gėlę. Pilnatis šalta ir tyra, pilnatis... Tikiu, kad ji skaisti... Ji graži it nekalta mergina... Taip, ji nekalta. Ji niekada nesusitepė. Niekada neatsidavė vyrams kaip kitos deivės.

JOKANAANO BALSAS

Jis atėjo, Viešpats! Jis atėjo, Žmogaus Sūnus[23]. Kentaurai pasislėpė upėse, o sirenos paliko upes ir guli po lapais miškuose.

SALOMĖ

Kas sušuko šiuos žodžius?

ANTRASIS KAREIVIS

Pranašas, karalaite.

SALOMÉ

Ah ! le prophète. Celui dont le tétrarque a peur ?

SECOND SOLDAT

Nous ne savons rien de cela, Princesse. C'est le prophète Iokanaan.

LE JEUNE SYRIEN

Voulez-vous que je commande votre litière, Princesse ? Il fait très beau dans le jardin.

SALOMÉ

Il dit des choses monstrueuses, à propos de ma mère, n'est-ce pas ?

SECOND SOLDAT

Nous ne comprenons jamais ce qu'il dit, Princesse.

SALOMÉ

Oui, il dit des choses monstrueuses d'elle.
[*Entre un esclave.*]

UN ESCLAVE

Princesse, le tétrarque vous prie de retourner au festin.

SALOMÉ

Je n'y retournerai pas.

LE JEUNE SYRIEN

Pardon, Princesse, mais si vous n'y retourniez pas il pourrait arriver un malheur.

SALOMÉ

Est-ce un vieillard, le prophète ?

SALOMĖ

Ak, pranašas! Tas, kurio bijo tetrarchas?

ANTRASIS KAREIVIS

Apie tai mes nieko nežinom, karalaite. Tai pranašas Jokanaanas.

JAUNAS SIRAS

Gal man paliept atnešti jūsų palankiną, karalaite? Naktį sode taip gražu.

SALOMĖ

Jis pasakoja baisius dalykus apie mano motiną, ar ne?

ANTRASIS KAREIVIS

Mes niekad nesuprantam, ką jis sako, karalaite.

SALOMĖ

Taip, jis pasakoja apie ją baisius dalykus.
[*Įeina vergas.*]

VERGAS

Karalaite, tetrarchas prašo jus grįžti į pokylį.

SALOMĖ

Aš negrįšiu.

JAUNAS SIRAS

Atleiskite, karalaite, bet jei jūs negrįšite, gali nutikti nelaimė.

SALOMĖ

Ar senis... tas pranašas?

LE JEUNE SYRIEN

Princesse il vaudrait mieux retourner. Permettez-moi de vous reconduire.

SALOMÉ

Le prophète... est-ce un vieillard ?

PREMIER SOLDAT

Non, Princesse, c'est un tout jeune homme.

SECOND SOLDAT

On ne le sait pas. Il y en a qui disent que c'est Élie ?

SALOMÉ

Qui est Élie ?

SECOND SOLDAT

Un très ancien prophète de ce pays, Princesse.

UN ESCLAVE

Quelle réponse dois-je donner au tétrarque de la part de la Princesse ?

LA VOIX D'IOKANAAN

Ne te réjouis point, terre de Palestine, parce que la verge de celui qui te frappait a été brisée. Car de la race du serpent il sortira un basilic, et ce qui en naîtra dévorera les oiseaux.

SALOMÉ

Quelle étrange voix ! Je voudrais bien lui parler.

PREMIER SOLDAT

J'ai peur que ce soit impossible, Princesse. Le tétrarque ne veut pas qu'on lui parle. Il a même défendu au grand prêtre de lui parler.

JAUNAS SIRAS

Karalaite, verčiau sugrįžkit. Leiskite man jus palydėti.

SALOMĖ

Ar pranašas... senis?

PIRMASIS KAREIVIS

Ne, karalaite, jis visai jaunas[24].

ANTRASIS KAREIVIS

Sunku pasakyti. Kai kas sako, kad jis – Elijas[25].

SALOMĖ

O kas yra Elijas?

ANTRASIS KAREIVIS

Nepaprastai senas šio krašto pranašas, karalaite.

VERGAS

Kokį karalaitės atsakymą perduoti tetrarchui?

JOKANAANO BALSAS

Nesidžiauk, Palestinos žeme, kad lūžo rykštė rankose to, kuris čaižė tave. Nes iš žalčio padermės rasis basiliskas, ir kas gims iš jo, ims ryti visus paukščius[26].

SALOMĖ

Koks keistas balsas! Norėčiau pasikalbėti su pranašu.

PIRMASIS KAREIVIS

Bijau, kad tai neįmanoma, karalaite. Tetrarchas nenori, kad kas nors kalbėtųsi su juo. Jis net vyriausiajam kunigui uždraudė su juo kalbėti.

SALOMÉ

Je veux lui parler.

PREMIER SOLDAT

C'est impossible, Princesse.

SALOMÉ

Je le veux.

LE JEUNE SYRIEN

En effet, Princesse, il vaudrait mieux retourner au festin.

SALOMÉ

Faites sortir le prophète.
[*L'esclave sort.*]

PREMIER SOLDAT

Nous n'osons pas, Princesse.

SALOMÉ

[*s'approchant de la citerne et y regardant*]

Comme il fait noir là-dedans ! Cela doit être terrible d'être dans un trou si noir ! Cela ressemble à une tombe... [*aux soldats*] Vous ne m'avez pas entendue ? Faites-le sortir. Je veux le voir.

SECOND SOLDAT

Je vous prie, Princesse, de ne pas nous demander cela.

SALOMÉ

Vous me faites attendre.

PREMIER SOLDAT

Princesse, nos vies vous appartiennent, mais nous ne pouvons pas faire ce que vous nous demandez... Enfin, ce n'est pas à nous qu'il faut vous adresser.

SALOMĖ

Aš noriu kalbėti su juo.

PIRMASIS KAREIVIS

Tai neįmanoma, karalaite.

SALOMĖ

Aš noriu.

JAUNAS SIRAS

Iš tikrųjų, karalaite, verčiau grįžtumėte į pokylį.

SALOMĖ

Atveskit pranašą.
[*Vergas išeina.*]

PIRMASIS KAREIVIS

Mes nedrįstam, karalaite.

SALOMĖ
[*priėjusi prie šulinio ir žvelgdama į jį*]

Kaip ten tamsu! Kaip baisu turėtų būti sėdėti tokioje tamsioje skylėje! Ji panaši į kapą...
[*Kareiviams*]
Ar negirdėjote? Išleiskit jį! Noriu jį pamatyti.

ANTRASIS KAREIVIS

Maldauju, karalaite, neprašykit šito.

SALOMĖ

Jūs verčiat mane laukti.

PIRMASIS KAREIVIS

Karalaite, mūsų gyvybė priklauso jums, tačiau mes negalime įvykdyti to, ko prašote... Ir ne mūsų turit jūs prašyti.

SALOMÉ

[*regardant le jeune Syrien*]

Ah !

LE PAGE D'HÉRODIAS

Oh ! Qu'est-ce qu'il va arriver ? Je suis sûr qu'il va arriver un malheur.

SALOMÉ

[*s'approchant du jeune Syrien*]

Vous ferez cela pour moi, n'est-ce pas, Narraboth ? Vous ferez cela pour moi ? J'ai toujours été douce pour vous. N'est-ce pas que vous ferez cela pour moi ? Je veux seulement le regarder, cet étrange prophète. On a tant parlé de lui. J'ai si souvent entendu le tétrarque parler de lui. Je pense qu'il a peur de lui, le tétrarque. Je suis sûre qu'il a peur de lui... Est-ce que vous aussi, Narraboth, est-ce que vous aussi vous en avez peur ?

LE JEUNE SYRIEN

Je n'ai pas peur de lui, Princesse. Je n'ai peur de personne. Mais le tétrarque a formellement défendu qu'on lève le couvercle de ce puits.

SALOMÉ

Vous ferez cela pour moi, Narraboth, et demain quand je passerai dans ma litière sous la porte des vendeurs d'idoles, je laisserai tomber une petite fleur pour vous, une petite fleur verte.

LE JEUNE SYRIEN

Princesse, je ne peux pas, je ne peux pas.

SALOMÉ

[*souriant*]

Vous ferez cela pour moi, Narraboth. Vous savez bien que vous ferez cela pour moi. Et demain quand je passerai dans ma litière sur le pont des acheteurs d'idoles, je vous regarderai à travers les voiles de mousseline, je vous regarderai, Narraboth, je vous

SALOMĖ

[*žvelgdama į jauną sirą*]

Ak, taip!

ERODIADOS PAŽAS

Ak, kas bus? Esu tikras, kad nutiks nelaimė.

SALOMĖ

[*prieidama prie jauno siro*]

Narabotai[27], jūs tai padarysite dėl manęs, tiesa? Jūs tai padarysite dėl manęs? Aš visuomet buvau jums gera. Tikrai padarysite? Noriu tik pažvelgti į tą keistą pranašą. Apie jį tiek daug kalbėta. Dažnai girdėjau, kaip apie jį kalba tetrarchas. Manau, kad tetrarchas jo bijo. Esu tikra, kad jis jo bijo... Ar jūs, Narabotai, irgi jo bijote?

JAUNAS SIRAS

Karalaite, aš jo nebijau. Aš nieko nebijau. Tačiau tetrarchas griežčiausiai uždraudė atidengti šio šulinio dangtį.

SALOMĖ

Jūs tai padarysit dėl manęs, Narabotai, o rytoj, kai mane neš palankinu pro vartus, prie kurių prekiauja stabais, aš jums numesiu mažytę gėlytę, mažytę žalią gėlytę[28].

JAUNAS SIRAS

Karalaite, aš negaliu, negaliu.

SALOMĖ

[*šypsodamasi*]

Jūs tai padarysit, Narabotai. Jūs tikrai žinote, kad dėl manęs tai padarysit. O rytoj, kai mane neš palankinu per tiltą, kur žmonės perka stabus, aš pažvelgsiu į jus pro muslino užuolaidėles, pažvelgsiu į jus, Narabotai, ir galbūt nusišypsosiu jums. Pažvelkite

sourirai, peut-être. Regardez-moi, Narraboth. Regardez-moi. Ah ! vous savez bien que vous allez faire ce que je vous demande. Vous le savez bien, n'est-ce pas ?... Moi, je sais bien.

LE JEUNE SYRIEN

[*faisant un signe au troisième soldat*]

Faites sortir le prophète... La princesse Salomé veut le voir.

SALOMÉ

Ah !

LE PAGE D'HÉRODIAS

Oh ! Comme la lune a l'air étrange ! On dirait la main d'une morte qui cherche à se couvrir avec un linceul.

LE JEUNE SYRIEN

Elle a l'air très étrange. On dirait une petite princesse qui a des yeux d'ambre. À travers les nuages de mousseline elle sourit comme une petite princesse.

[*Le prophète sort de la citerne. Salomé le regarde et recule.*]

IOKANAAN

Où est celui dont la coupe d'abominations est déjà pleine ? Où est celui qui en robe d'argent mourra un jour devant tout le peuple ? Dites-lui de venir afin qu'il puisse entendre la voix de celui qui a crié dans les déserts et dans les palais des rois.

SALOMÉ

De qui parle-t-il ?

LE JEUNE SYRIEN

On ne sait jamais, Princesse.

į mane, Narabotai. Pažvelkite į mane. Ak, jūs puikiai žinote, kad padarysit tai, ko prašau. Jūs puikiai žinote, tiesa?.. Žinau, kad jūs tai padarysit.

JAUNAS SIRAS

[*rodydamas ženklą trečiajam kareiviui*]

Išleiskit pranašą... Karalaitė Salomė nori jį pamatyti.

SALOMĖ

Ak!

ERODIADOS PAŽAS

O, kokia keista mėnulio pilnatis! Sakytumei, mirusios moters ranka, kuri stengiasi prisidengti drobule.

JAUNAS SIRAS

Ji keistai atrodo. Tarsi maža karalaitė gintaro akimis. Pro muslino debesis ji šypsosi it maža karalaitė.

[*Pranašas išlenda iš šulinio. Salomė žiūri į jį ir lėtai traukiasi atgal.*]

JOKANAANAS

Kur tas, kurio taurė jau pilna ištvirkimo[29]? Kur tas, kurs vieną dieną vilkėdamas sidabro drabužius mirs visos tautos akivaizdoje? Liepkite jam ateiti čia, kad jis išgirstų balsą to, kuris šaukė tyruose ir karalių rūmuose[30].

SALOMĖ

Apie ką jis kalba?

JAUNAS SIRAS

Niekas to niekada nežino, karalaite.

IOKANAAN

Où est celle qui ayant vu des hommes peints sur la muraille, des images de Chaldéens tracées avec des couleurs, s'est laissée emporter à la concupiscence de ses yeux, et a envoyé des ambassadeurs en Chaldée ?

SALOMÉ

C'est de ma mère qu'il parle.

LE JEUNE SYRIEN

Mais non, Princesse.

SALOMÉ

Si, c'est de ma mère.

IOKANAAN

Où est celle qui s'est abandonnée aux capitaines des Assyriens, qui ont des baudriers sur les reins, et sur la tête des tiares de différentes couleurs ? Où est celle qui s'est abandonnée aux jeunes hommes d'Égypte qui sont vêtus de lin et d'hyacinthe, et portent des boucliers d'or et des casques d'argent, et qui ont de grands corps ? Dites-lui de se lever de la couche de son impudicité, de sa couche incestueuse, afin qu'elle puisse entendre les paroles de celui qui prépare la voie du Seigneur ; afin qu'elle se repente de ses péchés. Quoiqu'elle ne se repentira jamais, mais restera dans ses abominations, dites-lui de venir, car le Seigneur a son fléau dans la main.

SALOMÉ

Mais il est terrible, il est terrible.

LE JEUNE SYRIEN

Ne restez pas ici, Princesse, je vous en prie.

SALOMÉ

Ce sont les yeux surtout qui sont terribles. On dirait des trous noirs laissés par des flambeaux sur une tapisserie de Tyr. On dirait

JOKANAANAS

Kur toji, kuri išvydusi ant sienos nupieštus vyrus, spalvomis nutapytus kaldėjų vaizdus, pasidavė savo gašlioms akims ir pasiuntė pasiuntinius į Kaldėją[31]?

SALOMĖ

Apie mano motiną jis kalba.

JAUNAS SIRAS

Nagi ne, karalaite.

SALOMĖ

Taip, apie mano motiną.

JOKANAANAS

Kur toji, kuri atsidavė asirų karvedžiams, nešiojusiems diržus ant strėnų ir įvairiaspalves tiaras ant galvų? Kur toji, kuri atsidavė Egipto[32] jaunuoliams, vilkintiems hiacinto spalvos lino drabužius, nešiojantiems auksinius skydus ir sidabrinius šalmus, išsiskiriantiems galingais kūnais? Liepkite jai pakilti iš jos nešvankaus guolio, kraujomaiša persisunkusio guolio, kad ji galėtų išgirsti žodžius to, kuris taiso Viešpačiui[33] kelią, ir atgailautų už savo nuodėmes. Ir nors ji niekada neatgailaus, liks ištvirkusi, liepkite jai ateiti čia, nes Viešpats jau laiko vėtyklę rankoje[34].

SALOMĖ

Bet jis – baisus, jis – baisus!

JAUNAS SIRAS

Maldauju, karalaite, grįžkite į pokylį.

SALOMĖ

O akys – baisiausios. Jos tarsi juodos skylės, kurias išdegino fakelai Tyro[35] gobelene. Tarytum tamsios olos, kuriose gyvena

des cavernes noires où demeurent des dragons, des cavernes noires d'Égypte où les dragons trouvent leur asile. On dirait des lacs noirs troublés par des lunes fantastiques... Pensez-vous qu'il parlera encore ?

LE JEUNE SYRIEN

Ne restez pas ici, Princesse ! Je vous prie de ne pas rester ici.

SALOMÉ

Comme il est maigre aussi ! Il ressemble à une mince image d'ivoire. On dirait une image d'argent. Je suis sûre qu'il est chaste, autant que la lune. Il ressemble à un rayon de lune, à un rayon d'argent. Sa chair doit être très froide, comme de l'ivoire... Je veux le regarder de près.

LE JEUNE SYRIEN

Non, non, Princesse !

SALOMÉ

Il faut que je le regarde de près.

LE JEUNE SYRIEN

Princesse ! Princesse !

IOKANAAN

Qui est cette femme qui me regarde ? Je ne veux pas qu'elle me regarde. Pourquoi me regarde-t-elle avec ses yeux d'or sous ses paupières dorées ? Je ne sais pas qui c'est. Je ne veux pas le savoir. Dites-lui de s'en aller. Ce n'est pas à elle que je veux parler.

SALOMÉ

Je suis Salomé, fille d'Hérodias, princesse de Judée.

IOKANAAN

Arrière ! Fille de Babylone ! N'approchez pas de l'élu du Seigneur. Ta mère a rempli la terre du vin de ses iniquités, et le cri de ses péchés est arrivé aux oreilles de Dieu.

slibinai, tarytum tamsios Egipto olos, kuriose prieglobstį suranda slibinai. Tarytum juodi ežerai, kuriuos sudrumstė fantasmagoriški mėnuliai[36]. Kaip manot, ar jis dar kalbės?

JAUNAS SIRAS

Karalaite, išeikit! Maldauju jus, išeikit.

SALOMĖ

O koks jis sulysęs! Jis panašus į trapią figūrėlę iš dramblio kaulo. Ar sidabro statulėlę. Neabejoju, kad jis – skaistus kaip ir mėnuo danguje. Primena sidabro spindulį. Jo kūnas turbūt be galo šaltas kaip ir dramblio kaulas... Noriu pažvelgti į jį iš arti.

JAUNAS SIRAS

Ne, ne, karalaite!

SALOMĖ

Turiu pažvelgti į jį iš arti.

JAUNAS SIRAS

Karalaite! Karalaite!

JOKANAANAS

Kas toji moteris, kuri žvelgia į mane? Nenoriu, kad ji į mane žiūrėtų. Kodėl ji žiūri į mane savo auksinėmis akimis iš po paauksuotų vokų[37]? Aš nežinau, kas ji. Ir nenoriu žinoti, kas ji. Liepkit jai išeiti. Ne su ja noriu kalbėti.

SALOMĖ

Aš – Salomė, Erodiados duktė, Judėjos karalaitė.

JOKANAANAS

Pasitrauk, Babilono[38] dukra! Nesiartink prie Viešpaties išrinktojo. Tavo motina savo nedorybių vynu permerkė visą žemę, o šauksmas apie jos nuodėmes pasiekė Dievo ausis.

SALOMÉ

Parle encore, Iokanaan. Ta voix m'enivre.

LE JEUNE SYRIEN

Princesse ! Princesse ! Princesse !

SALOMÉ

Mais parle encore. Parle encore, Iokanaan, et dis-moi ce qu'il faut que je fasse.

IOKANAAN

Ne m'approchez pas, fille de Sodome, mais couvrez votre visage avec un voile, et mettez des cendres sur votre tête, et allez dans le désert chercher le fils de l'Homme.

SALOMÉ

Qui est-ce, le fils de l'Homme ? Est-il aussi beau que toi, Iokanaan ?

IOKANAAN

Arrière ! Arrière ! J'entends dans le palais le battement des ailes de l'ange de la mort.

LE JEUNE SYRIEN

Princesse, je vous supplie de rentrer !

IOKANAAN

Ange du Seigneur Dieu, que fais-tu ici avec ton glaive ? Qui cherches-tu dans cet immonde palais ?... Le jour de celui qui mourra en robe d'argent n'est pas venu.

SALOMÉ

Iokanaan !

SALOMĖ

Dar bylok, Jokanaanai. Tavo balsas svaigina mane.

JAUNAS SIRAS

Karalaite! Karalaite! Karalaite!

SALOMĖ

Nagi, dar bylok. Dar bylok, Jokanaanai, ir pasakyk, ką turiu daryti.

JOKANAANAS

Nesiartink, Sodomos dukra[39], ir prisidenk veidą skraiste, pabarstyk pelenais savo galvą ir paskubėk į tyrus ieškoti Žmogaus Sūnaus.

SALOMĖ

Kas jis, Žmogaus Sūnus? Jis toks pat gražus kaip ir tu, Jokanaanai?

JOKANAANAS

Šalin! Šalin! Girdžiu, kaip rūmuose sparnais plazdena mirties angelas.

JAUNAS SIRAS

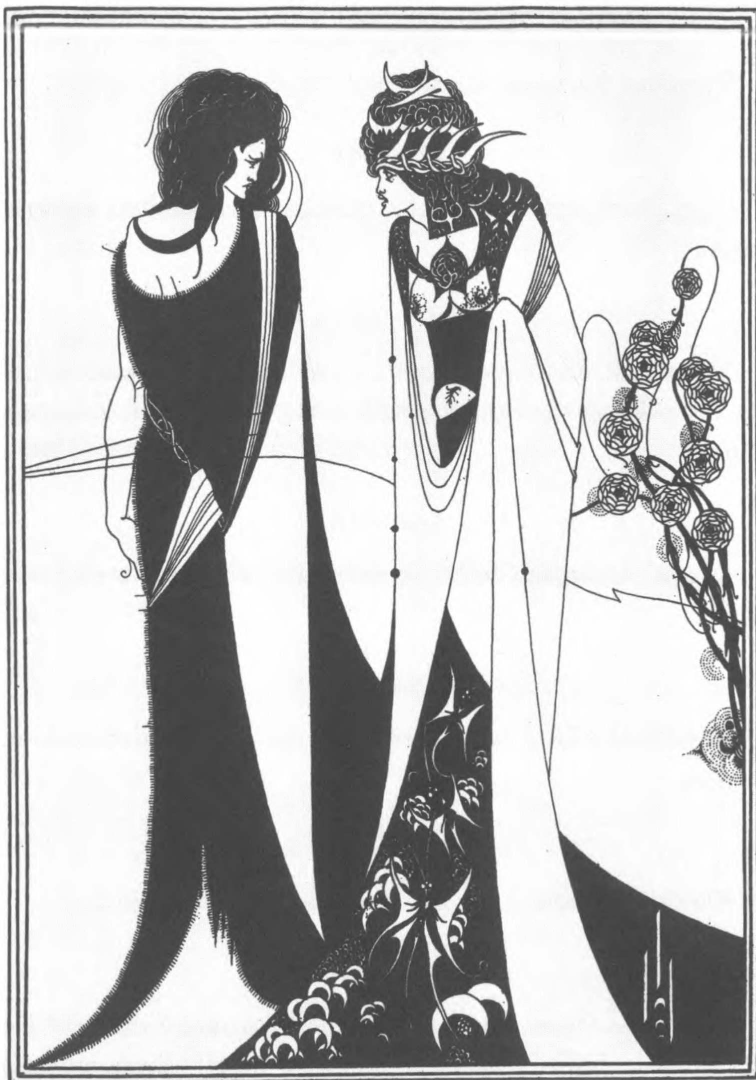
Karalaite, maldauju jus, grįžkit į pokylį!

JOKANAANAS

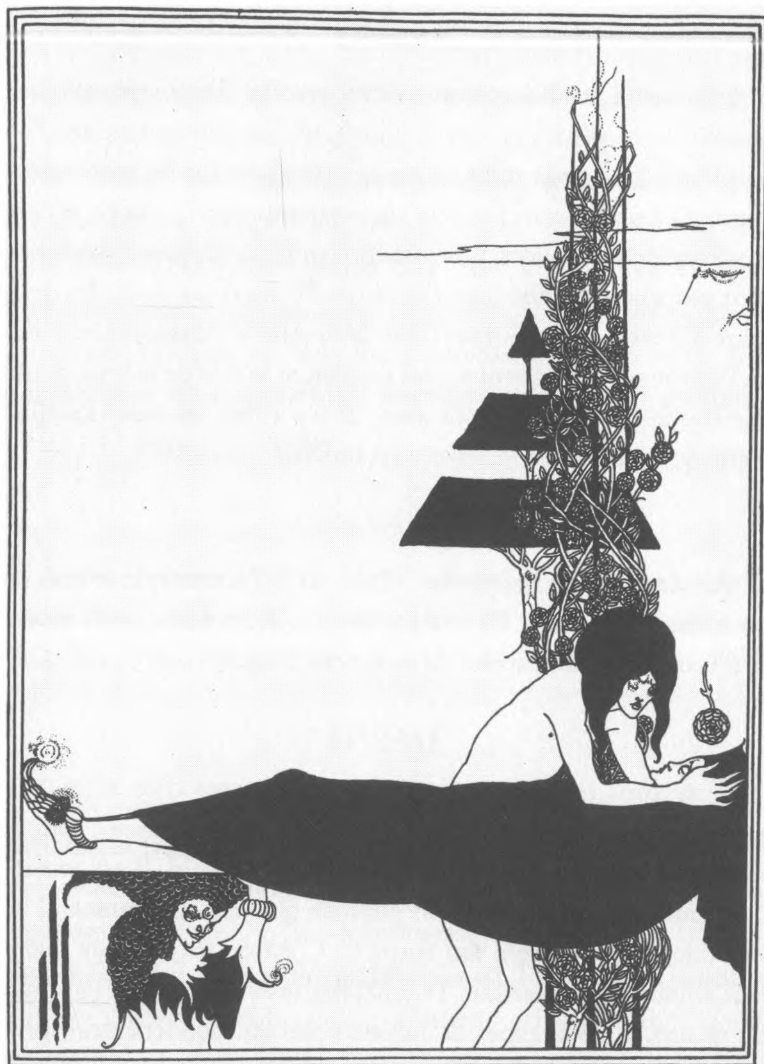
Viešpaties Dievo angele, kodėl tu čia su savo kalaviju[40]? Ko ieškai šiuose didžiuliuose rūmuose?.. Dar neatėjo diena to, kuris mirs vilkėdamas sidabriniais drabužiais[41].

SALOMĖ

Jokanaanai!

JOKANAANAS IR SALOMĖ

PLATONIŠKA DEJONĖ

IOKANAAN

Qui parle ?

SALOMÉ

Iokanaan ! Je suis amoureuse de ton corps. Ton corps est blanc comme le lis d'un pré que le faucheur n'a jamais fauché. Ton corps est blanc comme les neiges qui couchent sur les montagnes, comme les neiges qui couchent sur les montagnes de Judée, et descendent dans les vallées. Les roses du jardin de la reine d'Arabie ne sont pas aussi blanches que ton corps. Ni les roses du jardin de la reine d'Arabie, du jardin parfumé de la reine d'Arabie, ni les pieds de l'aurore qui trépignent sur les feuilles, ni le sein de la lune quand elle couche sur le sein de la mer... Il n'y a rien au monde d'aussi blanc que ton corps.--Laisse-moi toucher ton corps !

IOKANAAN

Arrière, fille de Babylone ! C'est par la femme que le mal est entré dans le monde. Ne me parlez pas. Je ne veux pas t'écouter. Je n'écoute que les paroles du Seigneur Dieu.

SALOMÉ

Ton corps est hideux. Il est comme le corps d'un lépreux. Il est comme un mur de plâtre où les vipères sont passées, comme un mur de plâtre où les scorpions ont fait leur nid. Il est comme un sépulcre blanchi, et qui est plein de choses dégoûtantes. Il est horrible, il est horrible ton corps !... C'est de tes cheveux que je suis amoureuse, Iokanaan. Tes cheveux ressemblent à des grappes de raisins, à des grappes de raisins noirs qui pendent des vignes d'Edom dans le pays des Edomites. Tes cheveux sont comme les cèdres du Liban, comme les grands cèdres du Liban qui donnent de l'ombre aux lions et aux voleurs qui veulent se cacher pendant la journée. Les longues nuits noires, les nuits où la lune ne se montre pas, où les étoiles ont peur, ne sont pas aussi noires. Le silence qui demeure dans les forêts n'est pas aussi noir. Il n'y a rien au monde d'aussi noir que tes cheveux... Laisse-moi toucher tes cheveux.

JOKANAANAS

Kas čia kalba?

SALOMĖ

Jokanaanai! Aš įsimylėjau tavo kūną. Kūnas tavo – baltas it lelija pievoje, kurioje niekada nešienavo šienpjovys. Kūnas tavo – baltas it sniegas, dengiantis kalnus, kaip sniegas, kuris dengia Judėjos kalnus ir leidžiasi į slėnius. Arabijos karalienės sodo rožės nėra tokios baltos kaip tavo kūnas. Nei Arabijos karalienės sodo – kvepiančio sodo – rožės, nei ryto aušros kojos, žengiančios lapija, nei mėnulio paviršius, prigludęs prie jūros paviršiaus, – niekas pasaulyje neprilygs tavo kūno baltumui... Leisk prisiliesti tavo kūno!

JOKANAANAS

Atstok, Babilono dukra! Blogis pateko į šį pasaulį per moterį. Nieko man nesakyk. Aš nenoriu klausytis tavęs. Aš klausau tik Viešpaties Dievo žodžių.

SALOMĖ

Tavo kūnas – šlykštus. Jis tarsi raupsuotojo kūnas. Jis tarsi nutinkuota siena, kuria prašliaužė gyvatės, tarsi nutinkuota siena, kur savo lizdą susikrovė skorpionai. Jis tarsi pabaltintas antkapis, kupinas nešvankybių[42]. Jis – siaubingas, jis – siaubingas, tas tavo kūnas!.. Tavo plaukus aš myliu, Jokanaanai. Tavo plaukai primena vynuogių kekes, juodųjų vynuogių kekes, kurios karo ant Edomo vynmedžių edomitų krašte. Tavo plaukai primena Libano kedrus[43], didžiulius Libano kedrus, teikiančius paunksmę liūtams ir vagims, kurie nori pasislėpti dieną. Ilgos juodos naktys, naktys, kai mėnulis nesirodo, kai žvaigždės bijo įsižiebti danguje, nėra tokios juodos kaip tavo plaukai. Tyla, glūdinti miškuose, nėra tokia juoda kaip tavo plaukai. Nieko pasaulyje nėra juodesnio už tavo plaukus... Leisk prisiliesti tavo plaukų.

IOKANAAN

Arrière, fille de Sodome ! Ne me touchez pas. Il ne faut pas profaner le temple du Seigneur Dieu.

SALOMÉ

Tes cheveux sont horribles. Ils sont couverts de boue et de poussière. On dirait une couronne d'épines qu'on a placée sur ton front. On dirait un nœud de serpents noirs qui se tortillent autour de ton cou. Je n'aime pas tes cheveux... C'est de ta bouche que je suis amoureuse, Iokanaan. Ta bouche est comme une bande d'écarlate sur une tour d'ivoire. Elle est comme une pomme de grenade coupée par un couteau d'ivoire. Les fleurs de grenade qui fleurissent dans les jardins de Tyr et sont plus rouges que les roses, ne sont pas aussi rouges. Les cris rouges des trompettes qui annoncent l'arrivée des rois, et font peur à l'ennemi ne sont pas aussi rouges. Ta bouche est plus rouge que les pieds de ceux qui foulent le vin dans les pressoirs. Elle est plus rouge que les pieds des colombes qui demeurent dans les temples et sont nourries par les prêtres. Elle est plus rouge que les pieds de celui qui revient d'une forêt où il a tué un lion et vu des tigres dorés. Ta bouche est comme une branche de corail que des pêcheurs ont trouvée dans le crépuscule de la mer et qu'ils réservent pour les rois !... Elle est comme le vermillon que les Moabites trouvent dans les mines de Moab et que les rois leur prennent. Elle est comme l'arc du roi des Perses qui est peint avec du vermillon et qui a des cornes de corail. Il n'y a rien au monde d'aussi rouge que ta bouche... laisse-moi baiser ta bouche.

IOKANAAN

Jamais ! Fille de Babylone ! Fille de Sodome ! jamais.

SALOMÉ

Je baiserai ta bouche, Iokanaan. Je baiserai ta bouche.

LE JEUNE SYRIEN

Princesse, Princesse, toi qui es comme un bouquet de myrrhe, toi qui es la colombe des colombes, ne regarde pas cet homme, ne

JOKANAANAS

Atstok, Sodomos dukra! Neliesk manęs. Neteršk Viešpaties Dievo šventovės.

SALOMĖ

Tavo plaukai – siaubingi. Juos dengia purvas ir dulkės. Jie tarsi erškėčių vainikas[44], kurį tau uždėjo ant kaktos. Jie tarsi apie tavo kaklą besiraitančių juodų gyvačių kamuolys[45]. Man nepatinka tavo plaukai... Tavo lūpas aš myliu, Jokanaanai. Tavo lūpos tarsi purpuro juosta[46] ant dramblio kaulo[47] bokšto. Jos tarsi granato vaisius[48], perpjautas peiliu iš dramblio kaulo. Granatmedžio žiedai, kurie žydi Tyro soduose, raudonesni už rožes, bet ir jie ne tokie raudoni kaip tavo lūpos. Įkaitę trimitų garsai, pranešantys apie karalių atvykimą ir įvarantys baimės priešams, ne tokie raudoni kaip jos. Tavo lūpos raudonesnės negu kojos tų, kurie traiško vynuoges spaudyklose. Jos raudonesnės negu kojelės balandžių, kurie gyvena šventovėse ir kuriuos maitina dvasininkai. Jos raudonesnės negu kojos to, kuris grįžta iš miško, kur užmušė liūtą ir matė auksuotuosius tigrus. Tavo lūpos tarsi koralų šakelė, kurią žvejai rado jūros sutemose ir kurią jie laiko karaliams!.. Jos panašios į cinoberį, kurį moabitai kasa Moabo kasyklose ir kurį iš jų atima karaliai. Jos panašios į persų karaliaus lanką, nudažytą cinoberiu ir iš abiejų galų papuoštą koralais. Nieko nėra pasaulyje raudonesnio už tavo lūpas... Leisk man pabučiuoti tavo lūpas.

JOKANAANAS

Niekada, Babilono dukra! Sodomos dukra! Niekada!

SALOMĖ

Aš pabučiuosiu tavo lūpas, Jokanaanai. Aš pabučiuosiu tavo lūpas.

JAUNAS SIRAS

Karalaite, karalaite, tu kvepi it miros medis[49], esi balandžių balandė[50], nežiūrėk į šitą žmogų, nežiūrėk! Nesakyk jam tokių

le regarde pas ! Ne lui dis pas de telles choses. Je ne peux pas les souffrir... Princesse, Princesse, ne dis pas de ces choses.

SALOMÉ

Je baiserai ta bouche, Iokanaan.

LE JEUNE SYRIEN

Ah !
[*Il se tue et tombe entre Salomé et Iokanaan.*]

LE PAGE D'HÉRODIAS

Le jeune Syrien s'est tué ! Le jeune capitaine s'est tué ! Il s'est tué, celui qui était mon ami ! Je lui avais donné une petite boîte de parfums, et des boucles d'oreilles faites en argent, et maintenant il s'est tué ! Ah ! n'a-t-il pas prédit qu'un malheur allait arriver ?... Je l'ai prédit moi-même et il est arrivé. Je savais bien que la lune cherchait un mort, mais je ne savais pas que c'était lui qu'elle cherchait. Ah ! pourquoi ne l'ai-je pas caché de la lune ? Si je l'avais caché dans une caverne elle ne l'aurait pas vu.

LE PREMIER SOLDAT

Princesse, le jeune capitaine vient de se tuer.

SALOMÉ

Laisse-moi baiser ta bouche, Iokanaan.

IOKANAAN

N'avez-vous pas peur, fille d'Hérodias ? Ne vous ai-je pas dit que j'avais entendu dans le palais le battement des ailes de l'ange de la mort, et l'ange n'est-il pas venu ?

SALOMÉ

Laisse-moi baiser ta bouche.

IOKANAAN

Fille d'adultère, il n'y a qu'un homme qui puisse te sauver. C'est celui dont je t'ai parlé. Allez le chercher. Il est dans un bateau sur la

žodžių! Aš negaliu jų girdėti... Karalaite, karalaite, nesakyk jam tokių žodžių.

SALOMĖ

Aš pabučiuosiu tavo lūpas, Jokanaanai.

JAUNAS SIRAS

Ak!
[*Jis nusižudo ir krenta tarp Salomės ir Jokanaano.*]

ERODIADOS PAŽAS

Jaunasis siras nusižudė! Jaunasis sargybos viršininkas nusižudė! Nusižudė tas, kuris buvo mano draugas. Aš jam padovanojau dėžutę su kvepalais ir auskarus, padarytus iš sidabro, ir dabar jis nusižudė! Ak, ar jis neišpranašavo, kad nutiks nelaimė?.. Aš ir pats ją išpranašavau, ir ji nutiko. Gerai žinojau, kad mėnulis ieško mirusiųjų, bet negalvojau, kad suras jį. Ak, kodėl nepaslėpiau jo nuo mėnulio? Jei būčiau jį paslėpęs oloje, mėnulis nebūtų jo pastebėjęs.

PIRMASIS KAREIVIS

Karalaite, ką tik nusižudė jaunasis sargybos viršininkas.

SALOMĖ

Leisk man pabučiuoti tavo lūpas, Jokanaanai.

JOKANAANAS

Ar jums nebaisu, Erodiados dukra? Ar nesakiau, kad girdėjau, jog rūmuose plazdena mirties angelo sparnai, ir nejaugi nematote, kad mirties angelas jau pasirodė?

SALOMĖ

Leisk man pabučiuoti tavo lūpas.

JOKANAANAS

Žinok, svetimoterystės dukra, kad yra tik vienas žmogus, kuris galėtų tave išgelbėti. Čia Tas, apie kurį jau tau kalbėjau. Eik ir

mer de Galilée, et il parle à ses disciples. Agenouillez-vous au bord de la mer, et appelez-le par son nom. Quand il viendra vers vous, et il vient vers tous ceux qui l'appellent, prosternez-vous à ses pieds et demandez-lui la rémission de vos péchés.

SALOMÉ

Laisse-moi baiser ta bouche.

IOKANAAN

Soyez maudite, fille d'une mère incestueuse, soyez maudite.

SALOMÉ

Je baiserai ta bouche, Iokanaan.

IOKANAAN

Je ne veux pas te regarder. Je ne te regarderai pas. Tu es maudite, Salomé, tu es maudite.

[*Il descend dans la citerne.*]

SALOMÉ

Je baiserai ta bouche, Iokanaan, je baiserai ta bouche.

LE PREMIER SOLDAT

Il faut faire transporter le cadavre ailleurs. Le tétrarque n'aime pas regarder les cadavres, sauf les cadavres de ceux qu'il a tués lui-même.

LE PAGE D'HÉRODIAS

Il était mon frère, et plus proche qu'un frère. Je lui ai donné une petite boîte qui contenait des parfums, et une bague d'agate qu'il portait toujours à la main. Le soir nous nous promenions au bord de la rivière et parmi les amandiers et il me racontait des choses de son pays. Il parlait toujours très bas. Le son de sa voix ressemblait au son de la flûte d'un joueur de flûte. Aussi il aimait beaucoup à se regarder dans la rivière. Je lui ai fait des reproches pour cela.

ieškok Jo. Jis plaukia laivu Galilėjos jūra ir kalba savo mokiniams. Atsiklaupkite ant jūros kranto ir pašaukite Jį vardu. Kai Jis ateis prie tavęs – o Jis ateina pas visus, kurie Jį kviečia – pulk prie Jo kojų ir paprašyk, kad atleistų tavo nuodėmes.

SALOMĖ

Leisk pabučiuoti tavo lūpas.

JOKANAANAS

Būk prakeikta, kraujomaiša persisunkusios motinos dukra, būk prakeikta.

SALOMĖ

Aš pabučiuosiu tavo lūpas, Jokanaanai.

JOKANAANAS

Nenoriu tavęs matyti. Nebežiūrėsiu į tave daugiau. Tu prakeikta, Salome, prakeikta.

[*Jis nusileidžia į šulinį.*]

SALOMĖ

Aš pabučiuosiu tavo lūpas, Jokanaanai, aš pabučiuosiu tavo lūpas.

PIRMASIS KAREIVIS

Reikia išnešti lavoną kitur. Tetrarchas nemėgsta matyti lavonų, nebent tų žmonių, kuriuos nužudė pats.

ERODIADOS PAŽAS

Jis buvo man brolis, net artimesnis negu brolis. Aš jam padovanojau dėžutę su kvepalais ir agato žiedu, kurio jis niekad nenusimaudavo nuo rankos piršto. Vakarais vaikštinėdavome paupiu tarp migdolmedžių, jis man pasakodavo apie savo kraštą. Visuomet kalbėdavo labai tyliai. Jo balso tonas priminė toną fleitos, kuria grojo fleitininkas. Taip pat jis labai mėgo stebėti savo atvaizdą upėje. Už tai labai dažnai jam priekaištaudavau.

SECOND SOLDAT

Vous avez raison ; il faut cacher le cadavre. Il ne faut pas que le tétrarque le voie.

PREMIER SOLDAT

Le tétrarque ne viendra pas ici. Il ne vient jamais sur la terrasse. Il a trop peur du prophète.

[*Entrée d'Hérode, d'Hérodias et de toute la cour.*]

HÉRODE

Où est Salomé ? Où est la princesse ? Pourquoi n'est-elle pas retournée au festin comme je le lui avais commandé ? Ah ! La voilà !

HÉRODIAS

Il ne faut pas la regarder. Vous la regardez toujours !

HÉRODE

La lune a l'air très étrange ce soir. N'est-ce pas que la lune a l'air très étrange ? On dirait une femme hystérique, une femme hystérique qui va cherchant des amants partout. Elle est nue aussi. Elle est toute nue. Les nuages cherchent à la vêtir, mais elle ne veut pas. Elle se montre toute nue dans le ciel. Elle chancelle à travers les nuages comme une femme ivre... Je suis sûr qu'elle cherche des amants... N'est-ce pas qu'elle chancelle comme une femme ivre ? Elle ressemble à une femme hystérique, n'est-ce pas ?

HÉRODIAS

Non. La lune ressemble à la lune, c'est tout. Rentrons... Vous n'avez rien à faire ici.

HÉRODE

Je resterai ! Manassé, mettez des tapis là. Allumez des flambeaux. Apportez les tables d'ivoire, et les tables de jaspe. L'air ici est délicieux. Je boirai encore du vin avec mes hôtes. Aux ambassadeurs de César il faut faire tout honneur.

ANTRASIS KAREIVIS

Tu teisus, reikia slėpti lavoną. Tetrarchas neturi jo pamatyti.

PIRMASIS KAREIVIS

Tetrarchas čia neateis. Jis niekada neišeina į terasą. Jis pernelyg bijo pranašo[51].

[*Įeina Erodas, Erodiada ir dvariškiai.*]

ERODAS

Kur Salomė? Kur karalaitė? Kodėl ji negrįžo į pokylį kaip jai liepiau? Ak, štai ir ji!

ERODIADA

Nežiūrėkite į ją. Jūs visuomet žiūrite į ją!

ERODAS

Šįvakar pilnatis keistai atrodo. Keistai, tiesa? Sakytumei, pamišėlė, pamišėlė, kuri visur ieško meilužių. Ir ji nuoga. Ji visiškai nuoga. Debesys stengiasi ją pridengti, bet ji nenori. Danguj ji pasirodo visiškai nuoga. Ji krypuoja pro debesis tarsi girta moteris... Neabejoju, ji ieško meilužių... Ar ji ne krypuoja kaip girta moteris? Ji panaši į pamišėlę, tiesa?

ERODIADA

Ne, mėnulis panašus į mėnulį, ir viskas. Grįžkime į rūmus... Jums čia nėra kas veikti.

ERODAS

Aš pasiliksiu čia! Manasija, patiesk čia kilimus. Įžiebkite fakelus. Atneškite stalus iš dramblio kaulo ir stalus iš jaspio. Oras čia nuostabus. Išgersiu dar vyno su savo svečiais. Cezario pasiuntiniams reikia parodyti visokeriopą pagarbą.

HÉRODIAS

Ce n'est pas à cause d'eux que vous restez.

HÉRODE

Oui, l'air est délicieux. Viens, Hérodias, nos hôtes nous attendent. Ah ! J'ai glissé ! j'ai glissé dans le sang ! C'est d'un mauvais présage. C'est d'un très mauvais présage. Pourquoi y a-t-il du sang ici ?... Et ce cadavre ? Que fait ici ce cadavre ? Pensez-vous que je sois comme le roi d'Égypte qui ne donne jamais un festin sans montrer un cadavre à ses hôtes ? Enfin qui est-ce ? Je ne veux pas le regarder.

PREMIER SOLDAT

C'est notre capitaine, Seigneur. C'est le jeune Syrien que vous avez fait capitaine il y a trois jours seulement.

HÉRODE

Je n'ai donné aucun ordre de le tuer.

SECOND SOLDAT

Il s'est tué lui-même, Seigneur.

HÉRODE

Pourquoi ? Je l'ai fait capitaine !

SECOND SOLDAT

Nous ne savons pas, Seigneur. Mais il s'est tué lui-même.

HÉRODE

Cela me semble étrange. Je pensais qu'il n'y avait que les philosophes romains qui se tuaient. N'est-ce pas, Tigellin, que les philosophes à Rome se tuent ?

TIGELLIN

Il y en a qui se tuent, Seigneur. Ce sont les Stoïciens. Ce sont de gens très grossiers. Enfin, ce sont des gens très ridicules. Moi, je les trouve très ridicules.

ERODIADA

Ne dėl jų jūs čia pasiliekat.

ERODAS

Taip, oras čia nuostabus. Eime, Erodiada, svečiai mūsų laukia. Ak, aš paslydau! Paslydau kraujo klane! Tai blogas ženklas. Tai labai blogas ženklas. Iš kur čia kraujas?.. Ir tas lavonas? Kodėl čia tas lavonas? Ar tik nemanot, kad aš kaip Egipto karalius neįsivaizduoju pokylio, kuriame svečiams nebūtų parodytas nors vienas lavonas? Kieno tas lavonas? Nenoriu jo matyti.

PIRMASIS KAREIVIS

Tai mūsų sargybos viršininkas, valdove. Jis – tas jaunasis siras, kurį jūs tik prieš tris dienas paskyrėt sargybos viršininku.

ERODAS

Aš nedaviau įsakymo jo nužudyti.

ANTRASIS KAREIVIS

Jis nusižudė pats, valdove.

ERODAS

Kodėl? Aš jį paskyriau sargybos viršininku.

ANTRASIS KAREIVIS

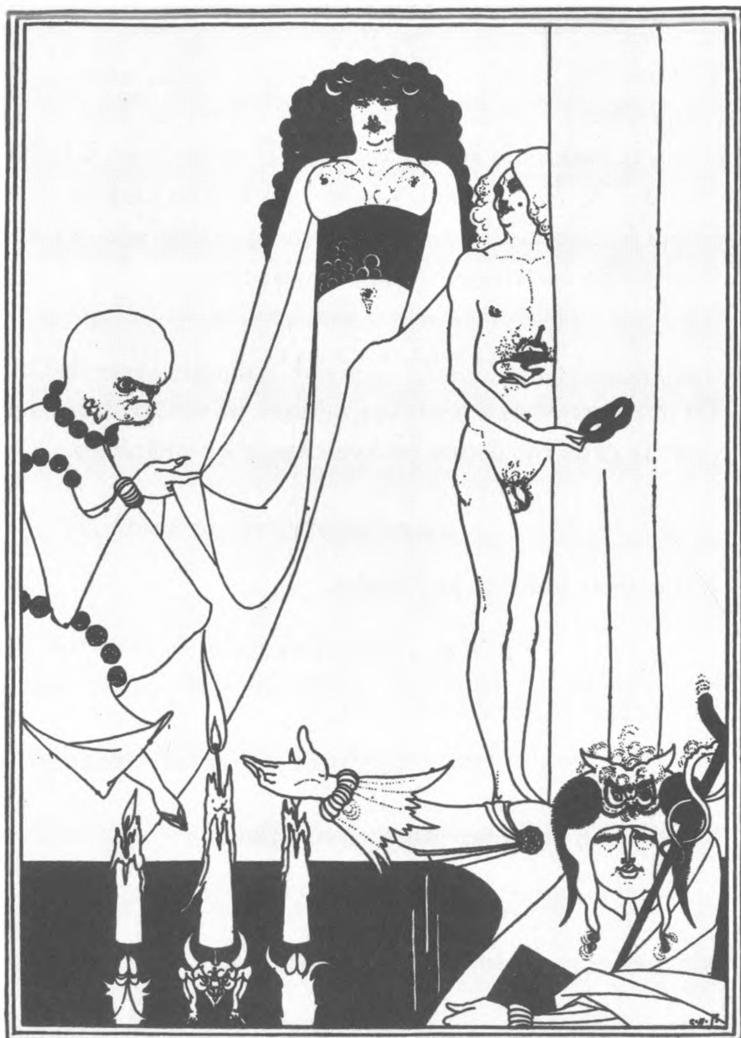
Mes nežinom, valdove. Bet jis nusižudė pats.

ERODAS

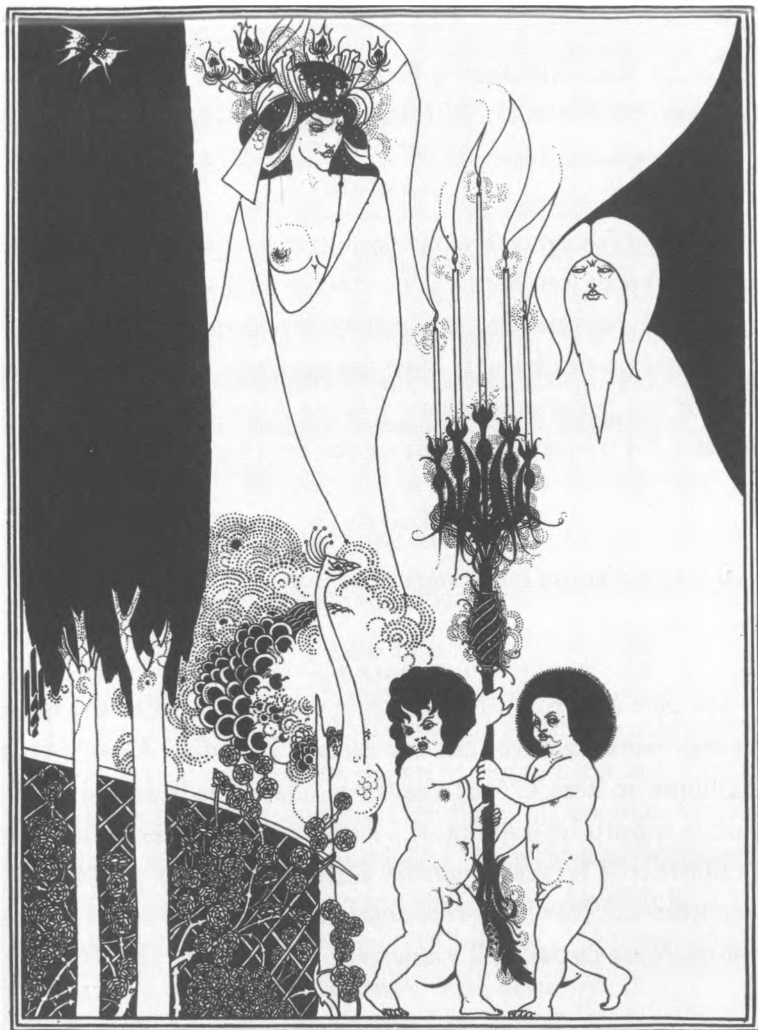
Man tai atrodo keista. Maniau, kad žudosi tik Romos filosofai. Tigelinai, filosofai žudosi Romoje, ar ne?

TIGELINAS

Yra tokių, kurie nusižudo, valdove. Tai – stoikai[52]. Baisiai netašyti žmonės. Be to, jie labai paiki. Aš manau, kad jie labai paiki.

ĮŽENGIA ERODIADA

ERODO AKYS

HÉRODE

Moi aussi. C'est ridicule de se tuer.

TIGELLIN

On rit beaucoup d'eux à Rome. L'empereur a fait un poème satirique contre eux. On le récite partout.

HÉRODE

Ah ! il a fait un poème satirique contre eux ? César est merveilleux. Il peut tout faire... C'est étrange qu'il se soit tué, le jeune Syrien. Je le regrette. Oui, je le regrette beaucoup. Car il était beau. Il était même très beau. Il avait des yeux très langoureux. Je me rappelle que je l'ai vu regardant Salomé d'une façon langoureuse. En effet, j'ai trouvé qu'il l'avait un peu trop regardée.

HÉRODIAS

Il y en a d'autres qui la regardent trop.

HÉRODE

Son père était roi. Je l'ai chassé de son royaume. Et de sa mère qui était reine vous avez fait une esclave, Hérodias. Ainsi, il était ici comme un hôte. C'était à cause de cela que je l'avais fait capitaine. Je regrette qu'il soit mort... Enfin, pourquoi avez-vous laissé le cadavre ici ? Il faut l'emporter ailleurs. Je ne veux pas le voir... Emportez-le... [*On emporte le cadavre.*] Il fait froid ici. Il y a du vent ici. N'est-ce pas qu'il y a du vent ?

HÉRODIAS

Mais non. Il n'y a pas de vent.

HÉRODE

Mais si, il y a du vent... Et j'entends dans l'air quelque chose comme un battement d'ailes, comme un battement d'ailes gigantesques. Ne l'entendez-vous pas ?

ERODAS

Aš taip pat. Beprasmiška žudyti save.

TIGELINAS

Iš jų Romoje visi labai juokiasi. Imperatorius parašė satyrą apie juos. Dabar ją galima visur išgirst.

ERODAS

Ak, jis parašė satyrą apie juos? Cezaris – nuostabus žmogus. Jis viską moka... Keista, kad tas jaunasis siras nusižudė. Man gaila. Taip, man labai gaila, nes jis buvo gražus. Netgi labai gražus. Jo akys buvo be galo ilgesingos. Prisimenu, kaip sykį ilgesingu žvilgsniu jis žvelgė į Salomę. Tiesą sakant, net pagalvojau, kad jis per ilgai į ją užsižiūrėjo.

ERODIADA

Yra ir kitų, kurie pernelyg ilgai į ją žiūri.

ERODAS

Jo tėvas buvo karalius. Aš jį išvijau iš jo valdomos karalystės. O karalienę, jo motiną, jūs padarėte verge, Erodiada. Žodžiu, čia jis buvo kaip mano svečias. Užtat aš jį ir paskyriau sargybos viršininku. Man gaila, kad jis mirė... O kodėl lavoną palikote čia? Jį reikia išnešti kitur. Aš nenoriu į jį žiūrėti... Išneškit jį...

[*Lavoną išneša.*]

Čia šalta. Pučia vėjas. Juk pučia vėjas, ar ne?

ERODIADA

Nagi, ne. Vėjo nėra.

ERODAS

Sakau, kad pučia... Ir girdžiu, kaip ore lyg ir plazdena sparnai, lyg ir plazdena didžiuliai sparnai. Argi negirdite?

HÉRODIAS

Je n'entends rien.

HÉRODE

Je ne l'entends plus moi-même. Mais je l'ai entendu. C'était le vent sans doute. C'est passé. Mais non, je l'entends encore. Ne l'entendez-vous pas ? C'est tout à fait comme un battement d'ailes.

HÉRODIAS

Je vous dis qu'il n'y a rien. Vous êtes malade. Rentrons.

HÉRODE

Je ne suis pas malade. C'est votre fille qui est malade. Elle a l'air très malade votre fille. Jamais je ne l'ai vue si pâle.

HÉRODIAS

Je vous ai dit de ne pas la regarder.

HÉRODE

Versez du vin. [*On apporte du vin.*] Salomé, venez boire un peu de vin avec moi. J'ai un vin ici qui est exquis. C'est César lui-même qui me l'a envoyé. Trempez là-dedans vos petites lèvres rouges et ensuite je viderai la coupe.

SALOMÉ

Je n'ai pas soif, tétrarque.

HÉRODE

Vous entendez comme elle me répond, votre fille.

HÉRODIAS

Je trouve qu'elle a bien raison. Pourquoi la regardez-vous toujours ?

EROD IADA

Nieko negirdžiu.

ERODAS

Dabar ir aš nebegirdžiu. Bet girdėjau. Be abejonės, tai pūtė vėjas. Praėjo. Bet ne, vėl girdžiu. Ar negirdit? Labai panašu į plazdančius sparnus.

ERODIADA

Aš jums sakau – nieko nėra. Gal jūs susirgot. Grįžkime į rūmus.

ERODAS

Aš nesergu. Serga jūsų dukra. Ji atrodo kaip serganti, jūsų dukra. Niekada nemačiau jos tokios išblyškusios.

ERODIADA

Sakiau jums – nežiūrėkit į ją.

ERODAS

Įpilkit vyno.

[*Jam atneša vyno.*]

Salome, eikš ir išgerk truputį vyno su manimi. Turiu nuostabaus vyno. Pats Cezaris man jo atsiuntė. Suvilgyk savo mažas raudonas lūpas, o paskui aš išgersiu visą taurę.

SALOMĖ

Aš nenoriu gerti, tetrarche.

ERODAS

Jūs girdite kaip man atsako ji, jūsų duktė.

ERODIADA

Manau, kad ji teisi. Kodėl jūs nenuleidžiate nuo jos akių?

HÉRODE

Apportez des fruits. [*On apporte des fruits.*] Salomé, venez manger du fruit avec moi. J'aime beaucoup voir dans un fruit la morsure de tes petites dents. Mordez un tout petit morceau de ce fruit, et ensuite je mangerai ce qui reste.

SALOMÉ

Je n'ai pas faim, tétrarque.

HÉRODE

[*à Hérodias*]

Voilà comme vous l'avez élevée, votre fille.

HÉRODIAS

Ma fille et moi, nous descendons d'une race royale. Quant à toi, ton grand-père gardait des chameaux ! Aussi, c'était un voleur !

HÉRODE

Tu mens !

HÉRODIAS

Tu sais bien que c'est la vérité.

HÉRODE

Salomé, viens t'asseoir près de moi. Je te donnerai le trône de ta mère.

SALOMÉ

Je ne suis pas fatiguée, tétrarque.

HÉRODIAS

Vous voyez bien ce qu'elle pense de vous.

ERODAS

Atneškit vaisių.

[*Jam atneša vaisių.*]

Salome, ateik ir pavalgyk vaisių su manim. Man patinka matyti tavo mažų dantukų pėdsakus ant vaisių. Atsikąsk nors gabalėlį šito vaisiaus, o aš suvalgysiu, kas lieka.

SALOMĖ

Nesu alkana, tetrarchai.

ERODAS

[*Erodiadai*]

Štai kaip jūs išauklėjot ją, savo dukrą.

ERODIADA

Mano dukra ir aš – karalių padermės. O tu... juk tavo senelis prižiūrėjo kupranugarius! Be to, jis dar buvo vagis[53]!

ERODAS

Tu meluoji!

ERODIADA

Tu puikiai žinai, kad tai tiesa.

ERODAS

Salome, ateik ir atsisėsk šalia manęs. Tau atiduosiu tavo motinos sostą.

SALOMĖ

Aš nepavargau, tetrarche.

ERODIADA

Puikiai matote, ką ji galvoja apie jus.

HÉRODE

Apportez... Qu'est-ce que je veux ? Je ne sais pas. Ah ! Ah ! je m'en souviens...

LA VOIX D'IOKANAAN

Voici le temps ! Ce que j'ai prédit est arrivé, dit le Seigneur Dieu. Voici le jour dont j'avais parlé.

HÉRODIAS

Faites-le taire. Je ne veux pas entendre sa voix. Cet homme vomit toujours des injures contre moi.

HÉRODE

Il n'a rien dit contre vous. Aussi, c'est un très grand prophète.

HÉRODIAS

Je ne crois pas aux prophètes. Est-ce qu'un homme peut dire ce qui doit arriver ? Personne ne le sait. Aussi, il m'insulte toujours. Mais je pense que vous avez peur de lui... Enfin, je sais bien que vous avez peur de lui.

HÉRODE

Je n'ai pas peur de lui. Je n'ai peur de personne.

HÉRODIAS

Si, vous avez peur de lui. Si vous n'aviez pas peur de lui, pourquoi ne pas le livrer aux Juifs qui depuis six mois vous le demandent ?

UN JUIF

En effet, Seigneur, il serait mieux de nous le livrer.

HÉRODE

Assez sur ce point. Je vous ai déjà donné ma réponse. Je ne veux pas vous le livrer. C'est un homme qui a vu Dieu.

ERODAS

Atneškit man... Ko norisi man? Pamiršau. Ak, prisiminiau...

JOKANAANO BALSAS

Išmušė valanda! Ką pranašavau, išsipildė – taip pasakė Viešpats Dievas. Atėjo ta diena, apie kurią kalbėjau.

ERODIADA

Nutildykit jį. Nenoriu girdėti jo balso. Tas žmogus nuolat koneveikia mane.

ERODAS

Jis nieko blogo nepasakė apie jus. Be to, jis – didis pranašas.

ERODIADA

Aš netikiu pranašais. Argi žmogus gali pasakyti, kas nutiks? Niekas to nežino. Be to, jis nuolat įžeidinėja mane. Bet aš manau, kad tu jo bijai... Ir iš tikro, aš puikiai žinau, kad tu jo bijai.

ERODAS

Aš jo nebijau. Aš nieko nebijau.

ERODIADA

Bet ne, jūs bijot jo. O jei nebijot, kodėl neatiduodat žydams, kurie jau šešis mėnesius to prašo.

ŽYDAS

Iš tikrųjų, valdove, geriau jį atiduotumėt mums.

ERODAS

Pakaks šiuo klausimu. Aš jau daviau jums atsakymą. Nenoriu jo atiduoti į jūsų rankas. Tai žmogus, kuris matė Dievą[54].

UN JUIF

Cela, c'est impossible. Personne n'a vu Dieu depuis le prophète Élie. Lui c'est le dernier qui ait vu Dieu. En ce temps-ci, Dieu ne se montre pas. Il se cache. Et par conséquent il y a de grands malheurs dans le pays.

UN AUTRE JUIF

Enfin, on ne sait pas si le prophète Élie a réellement vu Dieu. C'était plutôt l'ombre de Dieu qu'il a vue.

UN TROISIÈME JUIF

Dieu ne se cache jamais. Il se montre toujours et dans toute chose. Dieu est dans le mal comme dans le bien.

UN QUATRIÈME JUIF

Il ne faut pas dire cela. C'est une idée très dangereuse. C'est une idée qui vient des écoles d'Alexandrie où on enseigne la philosophie grecque. Et les Grecs sont des gentils. Ils ne sont pas même circoncis.

UN CINQUIÈME JUIF

On ne peut pas savoir comment Dieu agit, ses voies sont très mystérieuses. Peut-être ce que nous appelons le mal est le bien, et ce que nous appelons le bien est le mal. On ne peut rien savoir. Le nécessaire c'est de se soumettre à tout. Dieu est très fort. Il brise au même temps les faibles et les forts. Il n'a aucun souci de personne.

LE PREMIER JUIF

C'est vrai cela. Dieu est terrible. Il brise les faibles et les forts comme on brise le blé dans un mortier. Mais cet homme n'a jamais vu Dieu. Personne n'a vu Dieu depuis le prophète Élie.

HÉRODIAS

Faites-les taire. Ils m'ennuient.

ŽYDAS

To negali būti. Niekas nematė Dievo nuo tada, kai jį matė Elijas. Jis buvo paskutinysis, kuris matė Dievą. Mūsų laikais Dievas nesirodo. Jis yra nematomas. Dėl to mūsų kraštą aplankė didžiulės nelaimės.

KITAS ŽYDAS

Galiausiai niekas nežino, ar pranašas Elijas iš tikrųjų matė Dievą. Gal jis greičiau matė Dievo šešėlį.

TREČIASIS ŽYDAS

Dievas niekada nesislepia. Visada ir visur Jis pasireiškia. Dievas slypi ir geruose, ir bloguose darbuose.

KETVIRTASIS ŽYDAS

Šito niekada negalima sakyti. Tokia mintis labai pavojinga. Ši mintis paeina iš Aleksandrijos mokyklų, kuriose dėsto graikų filosofiją. O juk graikai – pagonys. Jie nėra net apipjaustyti.

PENKTASIS ŽYDAS

Niekas negali pasakyti, kaip veikia Dievas, nes nežinomi yra Viešpaties keliai. Gal tai, ką vadiname blogiu, yra gėris, o ką vadiname gėriu, yra blogis. Niekas negali nieko žinoti. Mes turime paklusti viskam. Dievas pasižymi begaline jėga. Jis įveikia tuo pačiu ir stiprųjį, ir silpnąjį. Jis nė vieno nė kiek nesigaili.

PIRMASIS ŽYDAS

Teisingi žodžiai. Dievas – rūstus. Jis triuškina ir silpnuosius, ir stipriuosius, kaip kad žmogus traiško grūdus grūstuvėje. Bet Jokanaanas niekada nematė Dievo. Niekas nematė Dievo nuo to laiko, kai Jį matė Elijas.

ERODIADA

Nutildykite juos. Jie man nusibodo.

HÉRODE

Mais j'ai entendu dire qu'Iokanaan lui-même est votre prophète Élie.

UN JUIF

Cela ne se peut pas. Depuis le temps du prophète Élie il y a plus de trois cents ans.

HÉRODE

Il y en a qui disent que c'est le prophète Élie.

UN NAZARÉEN

Moi, je suis sûr que c'est le prophète Élie.

UN JUIF

Mais non, ce n'est pas le prophète Élie.

LA VOIX D'IOKANAAN

Le jour est venu, le jour du Seigneur, et j'entends sur les montagnes les pieds de celui qui sera le Sauveur du monde.

HÉRODE

Qu'est ce que cela veut dire ? Le Sauveur du monde ?

TIGELLIN

C'est un titre que prend César.

HÉRODE

Mais César ne vient pas en Judée. J'ai reçu hier des lettres de Rome. On ne m'a rien dit de cela. Enfin, vous, Tigellin, qui avez été à Rome pendant l'hiver, vous n'avez rien entendu dire de cela ?

TIGELLIN

En effet, Seigneur, je n'en ai pas entendu parler. J'explique seulement le titre. C'est un des titres de César.

ERODAS

Bet aš girdėjau, kad pats Jokanaanas ir yra pranašas Elijas.

ŽYDAS

Negali būti. Nuo to laiko, kai gyveno pranašas Elijas, praėjo daugiau kaip trys šimtai metų.

ERODAS

Bet kai kas sako, kad jis ir yra pranašas Elijas.

NAZARETIETIS

Aš esu tikras, kad jis – pranašas Elijas.

ŽYDAS

Nagi ne, jis nėra pranašas Elijas.

JOKANAANO BALSAS

Diena atėjo, Viešpaties diena, ir aš girdžiu kaip kalnais žengia kojos To, kuris taps pasaulio Išganytoju[55].

ERODAS

Ką tat reiškia? Pasaulio Išganytojas.

TIGELINAS

Titulas, kurį prisiima Cezaris.

ERODAS

Bet Cezaris nesirengia atvykti į Judėją. Vakar gavau laiškų iš Romos. Apie tai juose nieko nepasakyta. O jūs, Tigelinai, praleidęs Romoj visą žiemą, ar nieko apie tai negirdėjot?

TIGELINAS

Išties, valdove, apie tai nieko negirdėjau. Paaiškinu tik titulą. Čia vienas iš Cezario titulų.

HÉRODE

Il ne peut pas venir, César. Il est goutteux. On dit qu'il a des pieds d'éléphant. Aussi il y a des raisons d'État. Celui qui quitte Rome perd Rome. Il ne viendra pas. Mais, enfin, c'est le maître, César. Il viendra s'il veut. Mais je ne pense pas qu'il vienne.

LE PREMIER NAZARÉEN

Ce n'est pas de César que le prophète a parlé, Seigneur.

HÉRODE

Pas de César ?

LE PREMIER NAZARÉEN

Non, Seigneur.

HÉRODE

De qui donc a-t-il parlé ?

LE PREMIER NAZARÉEN

Du Messie qui est venu.

UN JUIF

Le Messie n'est pas venu.

LE PREMIER NAZARÉEN

Il est venu, et il fait des miracles partout.

HÉRODIAS

Oh ! Oh ! les miracles. Je ne crois pas aux miracles. J'en ai vu trop. [*Au page.*] Mon éventail.

LE PREMIER NAZARÉEN

Cet homme fait de véritables miracles. Ainsi, à l'occasion d'un mariage qui a eu lieu dans une petite ville de Galilée, une ville assez

ERODAS

Bet jis, Cezaris negali atvykti. Jis kenčia nuo podagros. Sako, kad jo kojos kaip dramblio. Be to, dar valstybės reikalai. Kas Romą palieka, tas Romą ir praranda. Jis neatvyks. Bet galiausiai Cezaris – valdovas. Jis atvyks, jei panorės. Bet nemanau, kad jis atvyktų.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Ne apie Cezarį kalbėjo pranašas, valdove.

ERODAS

Ne apie Cezarį?

PIRMASIS NAZARETIETIS

Ne, valdove.

ERODAS

O apie ką kalbėjo jis?

PIRMASIS NAZARETIETIS

Apie Mesiją, kurs atėjo.

ŽYDAS

Mesijas neatėjo.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Jis atėjo ir visur daro stebuklus.

ERODIADA

Cha! Cha! Stebuklus. Aš netikiu stebuklais. Per daug aš jų mačiau. [*Pažui*] Mano vėduoklę.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Tas žmogus daro tikrus stebuklus. Taigi, per vestuves, kurios įvyko nedideliame, bet gan svarbiame Galilėjos miestelyje, jis

importante, il a changé de l'eau en vin. Des personnes qui étaient là me l'ont dit. Aussi il a guéri deux lépreux qui étaient assis devant la porte de Capharnaüm, seulement en les touchant.

LE SECOND NAZARÉEN

Non, c'étaient deux aveugles qu'il a guéris à Capharnaüm.

LE PREMIER NAZARÉEN

Non, c'étaient des lépreux. Mais il a guéri des aveugles aussi, et on l'a vu sur une montagne parlant avec des anges.

UN SADDUCÉEN

Les anges n'existent pas.

UN PHARISIEN

Les anges existent, mais je ne crois pas que cet homme leur ait parlé.

LE PREMIER NAZARÉEN

Il a été vu par une foule de personnes, parlant avec des anges.

UN SADDUCÉEN

Pas avec des anges.

HÉRODIAS

Comme ils m'agacent, ces hommes ! Ils sont bêtes. Ils sont tout à fait bêtes. [*Au page.*] Eh bien ! mon éventail. [*Le page lui donne l'éventail.*] Vous avez l'air de rêver. Il ne faut pas rêver. Les rêveurs sont des malades.

[*Elle frappe le page avec son éventail.*]

LE SECOND NAZARÉEN

Aussi il y a le miracle de la fille de Jaïre.

vandenį pavertė vynu[56]. Apie tai man papasakojo žmonės, kurie ten buvo. Taip pat jis išgydė du raupsuotuosius, sėdėjusius prie Kafarnaumo[57] vartų – vien palietęs juos.

ANTRASIS NAZARETIETIS

Ne, du akluosius jis išgydė Kafarnaume.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Ne, raupsuotuosius. Bet jis išgydė ir akluosius, ir jį matė ant kalno, besikalbantį su angelais.

SADUKIEJAS

Angelų nėra.

FARIZIEJAS

Angelų yra, bet netikiu, kad tas žmogus būtų su jais kalbėjęs.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Jį, besikalbantį su angelais, matė daugybė ten buvusių žmonių.

SADUKIEJAS

Ne su angelais.

ERODIADA

Kaip mane nervina šie žmonės! Jie – paiki. Jie visiškai paiki.
[*Pažui*]
Nagi, mano vėduoklę!
[*Pažas jai paduoda vėduoklę.*]
Jūs atrodote kaip svajotojas. Svajoti nereikia. Svajotojai yra ligoniai.
[*Ji suduoda vėduokle pažui.*]

ANTRASIS NAZARETIETIS

O dar stebuklas su Jajiro[58] dukra.

LE PREMIER NAZARÉEN

Mais oui, c'est très certain cela. On ne peut pas le nier.

HÉRODIAS

Ces gens-là sont fous. Ils ont trop regardé la lune. Dites-leur de se taire.

HÉRODE

Qu'est-ce que c'est que cela, le miracle de la fille de Jaïre ?

LE PREMIER NAZARÉEN

La fille de Jaïre était morte. Il l'a ressuscitée.

HÉRODE

Il ressuscite les morts ?

LE PREMIER NAZARÉEN

Oui, Seigneur. Il ressuscite les morts.

HÉRODE

Je ne veux pas qu'il fasse cela. Je lui défends de faire cela. Je ne permets pas qu'on ressuscite les morts. Il faut chercher cet homme et lui dire que je ne lui permets pas de ressusciter les morts. Où est-il à présent, cet homme ?

LE SECOND NAZARÉEN

Il est partout, Seigneur, mais il est très difficile de le trouver.

LE PREMIER NAZARÉEN

On dit qu'il est en Samarie à présent.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Na taip, jis visiškai akivaizdus. Jo niekas nepaneigs.

ERODIADA

Šie žmonės pamišę. Jie užsižiūrėjo į mėnulį. Liepk jiems nutilti.

ERODAS

Kas čia per stebuklas nutiko su Jajiro dukra?

PIRMASIS NAZARETIETIS

Jajiro duktė mirė. Jis ją prikėlė iš mirusiųjų.

ERODAS

Jis prikelia žmones iš mirusiųjų?

PIRMASIS NAZARETIETIS

Taip, valdove. Jis prikelia žmones iš mirusiųjų.

ERODAS

Nenoriu, kad jis taip darytų. Aš jam draudžiu taip daryti. Neleidžiu, kad jis prikeltų žmones iš mirusiųjų. Reikia surasti šį žmogų ir pasakyti, kad aš neleidžiu jam prikelti žmonių iš mirusiųjų. Kur tas žmogus dabar?

ANTRASIS NAZARETIETIS

Jis visur, valdove, bet surasti jį labai sunku.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Sako, kad jis dabar Samarijoje.

UN JUIF

On voit bien que ce n'est le Messie, s'il est en Samarie. Ce n'est pas aux Samaritains que le Messie viendra. Les Samaritains sont maudits. Ils n'apportent jamais d'offrandes au temple.

LE SECOND NAZARÉEN

Il a quitté la Samarie il y a quelques jours. Moi, je crois qu'en ce moment-ci il est dans les environs de Jérusalem.

LE PREMIER NAZARÉEN

Mais non, il n'est pas là. Je viens justement d'arriver de Jérusalem. On n'a pas entendu parler de lui depuis deux mois.

HÉRODE

Enfin, cela ne fait rien ! Mais il faut le trouver et lui dire de ma part que je ne lui permets pas de ressusciter les morts. Changer de l'eau en vin, guérir les lépreux et les aveugles... il peut faire tout cela s'il le veut. Je n'ai rien à dire contre cela. En effet, je trouve que guérir les lépreux est une bonne action. Mais je ne permets pas qu'il ressuscite les morts... Ce serait terrible, si les morts reviennent.

LA VOIX D'IOKANAAN

Ah ! l'impudique ! la prostituée ! Ah ! la fille de Babylone avec ses yeux d'or et ses paupières dorées ! Voici ce que dit le Seigneur Dieu. Faites venir contre elle une multitude d'hommes. Que le peuple prenne des pierres et la lapide...

HÉRODIAS

Faites-le taire !

LA VOIX D'IOKANAAN

Que les capitaines de guerre la percent de leurs épées, qu'ils l'écrasent sous leurs boucliers.

ŽYDAS

Aišku, kad jis ne Mesijas, jei jis Samarijoje. Ne pas samaritiečius ateis Mesijas. Samaritiečiai – prakeikti. Jie niekuomet neatneša aukų į Šventovę[59].

ANTRASIS NAZARETIETIS

Prieš kelias dienas jis paliko Samariją. Manau, kad dabar jis yra Jeruzalės apylinkėse.

PIRMASIS NAZARETIETIS

Ne, jo ten nėra. Aš ką tik grįžau iš Jeruzalės. Jau du mėnesius ten apie jį nieko negirdėti.

ERODAS

Galų gale tai neturi reikšmės! Reikia jį surasti ir perduoti nuo manęs, kad aš jam neleidžiu prikelti žmonių iš mirusiųjų. Versti vandenį vynu, gydyti raupsuotuosius ir akluosius... Jis gali tuo užsiimti, jei tik nori. Tam neprieštarauju. Tiesą sakant, manau, kad gydyti raupsuotuosius – gera veikla. Bet neleidžiu, kad jis prikeltų žmones iš mirusiųjų... Būtų baisu, jei mirusieji grįžtų.

JOKANAANO BALSAS

Ak, nedorėle! Ak, paleistuve! Ak, Babilono dukterie auksinėmis akimis po paauksintais vokais! Štai ką sako Viešpats Dievas. Tegu begalė žmonių išeina priešais ją. Lai jie paima į rankas akmenis ir užmėto ją[60].

ERODIADA

Liepk jam nutilti!

JOKANAANO BALSAS

Ir lai kariškiai ją persmeigia savo kardais, lai ją sutraiško savo skydais.

HÉRODIAS

Mais, c'est infâme.

LA VOIX D'IOKANAAN

C'est ainsi que j'abolirai les crimes de dessus la terre, et que toutes les femmes apprendront à ne pas imiter les abominations de celle-là.

HÉRODIAS

Vous entendez ce qu'il dit contre moi ? Vous le laissez insulter votre épouse ?

HÉRODE

Mais il n'a pas dit votre nom.

HÉRODIAS

Qu'est-ce que cela fait ? Vous savez bien que c'est moi qu'il cherche à insulter. Et je suis votre épouse, n'est-ce pas ?

HÉRODE

Oui, chère et digne Hérodias, vous êtes mon épouse, et vous avez commencé par être l'épouse de mon frère.

HÉRODIAS

C'est vous qui m'avez arrachée de ses bras.

HÉRODE

En effet, j'étais le plus fort... mais ne parlons pas de cela. Je ne veux pas parler de cela. C'est à cause de cela que le prophète a dit des mots d'épouvante. Peut-être à cause de cela va-t-il arriver un malheur. N'en parlons pas... Noble Hérodias, nous oublions nos convives. Verse-moi à boire, ma bien-aimée. Remplissez de vin les grandes coupes d'argent et les grandes coupes de verre. Je vais boire à la santé de César. Il y a des Romains ici, il faut boire à la santé de César.

ERODIADA

Bet tai šlykštu.

JOKANAANO BALSAS

Taip aš išnaikinsiu nuo žemės paviršiaus visus nusikaltimus ir taip išmokysiu visas moteris nekartoti anos šlykščių poelgių.

ERODIADA

Jūs girdite, ką jis sako apie mane? Jūs leisite jam įžeidinėti savo sutuoktinę?

ERODAS

Bet jis neištarė jūsų vardo.

ERODIADA

Na ir kas? Jūs puikiai žinote – būtent mane jis stengiasi įžeisti. O aš juk jūsų sutuoktinė, ar ne?

ERODAS

Taip, brangioji ir garbingoji Erodiada, jūs – mano sutuoktinė, o iš pradžių buvot mano brolio sutuoktinė.

ERODIADA

Jūs išplėšėt mane iš jo glėbio.

ERODAS

Tikrai, buvau stipresnis... Bet nekalbėkim apie tai. Nenoriu kalbėti apie tai. Būtent dėl šios istorijos pranašas ištarė siaubingus žodžius. Būtent dėl to gali ištikti nelaimė. Nebekalbėkim apie tai... Kilnioji Erodiada, mes užmirštame savo svečius. Pripildyk mano taurę, mylimoji. Įpilkite vyno į šias didžiules sidabro ir krištolo taures. Noriu išgerti už Cezario sveikatą. Čia dalyvauja ir romėnai – išgerkime už Cezario sveikatą.

TOUS

César ! César !

HÉRODE

Vous ne remarquez pas comme votre fille est pâle.

HÉRODIAS

Qu'est-ce que cela vous fait qu'elle soit pâle ou non ?

HÉRODE

Jamais je ne l'ai vue si pâle.

HÉRODIAS

Il ne faut pas la regarder.

LA VOIX D'IOKANAAN

En ce jour-là le soleil deviendra noir comme un sac de poil, et la lune deviendra comme du sang, et les étoiles du ciel tomberont sur la terre comme les figues vertes tombent d'un figuier, et les rois de la terre auront peur.

HÉRODIAS

Ah ! Ah ! Je voudrais bien voir ce jour dont il parle, où la lune deviendra comme du sang et où les étoiles tomberont sur la terre comme des figues vertes. Ce prophète parle comme un homme ivre... Mais je ne peux pas souffrir le son de sa voix. Je déteste sa voix. Ordonnez qu'il se taise.

HÉRODE

Mais non. Je ne comprends pas ce qu'il a dit, mais cela peut être un présage.

HÉRODIAS

Je ne crois pas aux présages. Il parle comme un homme ivre.

VISI

Už Cezarį! Už Cezarį!

ERODAS

Ar nematot, kokia išblyškusi jūsų duktė?

ERODIADA

Ko rūpinatės – išblyškusi ji ar ne?

ERODAS

Niekada nemačiau jos tokios išblyškusios.

ERODIADA

Nereikia žiūrėti į ją.

JOKANAANO BALSAS

Tą dieną saulė pasidarys juoda kaip ašutinis maišas, mėnulis paraus lyg kraujas ir dangaus žvaigždės ims kristi žemėn tarsi neprinokusios figos nuo figmedžio, o žemės karalius apims siaubas.

ERODIADA

Ak! Norėčiau išvysti tą dieną, apie kurią jis kalba, kai mėnulis paraus lyg kraujas ir kai žvaigždės ims kristi žemėn it neprinokusios figos. Tas pranašas šneka lyg apgirtęs... Negaliu pakęsti jo balso. Aš nekenčiu jo balso. Liepkite jam nutilti.

ERODAS

Neliepsiu. Aš nesuprantu, ką jis sako, bet čia gali būti pranašiškas ženklas.

ERODIADA

Aš netikiu pranašiškais ženklais. Jis kalba lyg apgirtęs.

SALOMĖ ANT SĖDYNĖS

PILVO ŠOKIS

HÉRODE

Peut-être qu'il est ivre du vin de Dieu !

HÉRODIAS

Quel vin est-ce, le vin de Dieu ? De quelles vignes vient-il ? Dans quel pressoir peut-on le trouver ?

HÉRODE

[*Il ne quitte plus Salomé du regard.*]

Tigellin, quand tu as été à Rome dernièrement, est-ce que l'empereur t'a parlé au sujet... ?

TIGELLIN

À quel sujet, Seigneur ?

HÉRODE

À quel sujet ? Ah ! Je vous ai adressé une question, n'est-ce pas ? J'ai oublié ce que je voulais savoir.

HÉRODIAS

Vous regardez encore ma fille. Il ne faut pas la regarder. Je vous ai déjà dit cela.

HÉRODE

Vous ne dites que cela.

HÉRODIAS

Je le redis.

HÉRODE

Et la restauration du temple dont on a tant parlé ? Est-ce qu'on va faire quelque chose ? On dit, n'est-ce pas que le voile du sanctuaire a disparu ?

ERODAS

Gal jis apsvaigęs nuo Dievo vyno!

ERODIADA

Koks čia dar Dievo vynas? Iš kokių vynuogių jis išspaustas? Kokiose vyno daryklose galima jo rasti?

ERODAS

[*Nebenuleidžia akių nuo Salomės.*]

Tigelinai, kai buvai Romoje paskutinį kartą, ar imperatorius tau kalbėjo apie..?

TIGELINAS

Apie ką, valdove?

ERODAS

Apie ką? Ak! Regis, tau uždaviau klausimą? Užmiršau, apie ką norėjau paklausti.

ERODIADA

Jūs vis dar žiūrite į mano dukrą. Nereikia į ją žiūrėti. Apie tai jums jau sakiau.

ERODAS

Jūs tik ir šnekat apie tai.

ERODIADA

Ir dar kartą sakau.

ERODAS

O kaip ten tas Šventovės atstatymas, apie kurį tiek kalbėta? Ar bus kas nors padaryta? Ar tiesa, kaip sako, kad nuo altoriaus dingo užuolaida[61]?

HÉRODIAS

C'est toi qui l'a pris. Tu parles à tort et à travers. Je ne veux pas rester ici. Rentrons.

HÉRODE

Salomé, dansez pour moi.

HÉRODIAS

Je ne veux pas qu'elle danse.

SALOMÉ

Je n'ai aucune envie de danser, tétrarque.

HÉRODE

Salomé, fille d'Hérodias, dansez pour moi.

HÉRODIAS

Laissez-la tranquille.

HÉRODE

Je vous ordonne de danser, Salomé.

SALOMÉ

Je ne danserai pas, tétrarque.

HÉRODIAS

[*riant*]

Voilà comme elle vous obéit !

HÉRODE

Qu'est-ce que cela me fait qu'elle danse ou non ? Cela ne me fait rien. Je suis heureux ce soir. Je suis très heureux. Jamais je n'ai été si heureux.

ERODIADA

Tu ją ir pavogei. Pats nežinai, ką kalbi. Nenoriu čia likti. Grįžkime atgal.

ERODAS

Salome, pašok man.

ERODIADA

Aš nenoriu, kad ji šoktų.

SALOMĖ

Aš visai nenoriu šokti, tetrarche.

ERODAS

Salome, Erodiados dukra, pašok man.

ERODIADA

Palikit ją ramybėje.

ERODAS

Aš įsakau jums šokti, Salome.

SALOMĖ

Aš nešoksiu, tetrarche.

ERODIADA

[*juokdamasi*]

Matote, kaip ji jūsų klauso!

ERODAS

O koks man skirtumas – šoks ji ar ne? Man visai nesvarbu. Šį vakarą esu laimingas. Labai laimingas. Dar niekada nebuvau toks laimingas.

LE PREMIER SOLDAT

Il a l'air sombre, le tétrarque. N'est-ce pas qu'il a l'air sombre ?

LE SECOND SOLDAT

Il a l'air sombre.

HÉRODE

Pourquoi ne serais-je pas heureux ? César, qui est le maître du monde, qui est le maître de tout, m'aime beaucoup. Il vient de m'envoyer des cadeaux de grande valeur. Aussi il m'a promis de citer à Rome le roi de Cappadoce qui est mon ennemi. Peut-être à Rome il le crucifiera. Il peut faire tout ce qu'il veut, César. Enfin, il est le maître. Ainsi, vous voyez, j'ai le droit d'être heureux. Au fait, je le suis. Je n'ai jamais été si heureux. Il n'y a rien au monde qui puisse gâter mon plaisir.

LA VOIX D'IOKANAAN

Il sera assis sur son trône. Il sera vêtu de pourpre et d'écarlate. Dans sa main il portera un vase d'or plein de ses blasphèmes. Et l'ange du Seigneur Dieu le frappera. Il sera mangé des vers.

HÉRODIAS

Vous entendez ce qu'il dit de vous. Il dit que vous serez mangé des vers.

HÉRODE

Ce n'est pas de moi qu'il parle. Il ne dit jamais rien contre moi. C'est du roi de Cappadoce qu'il parle, du roi de Cappadoce qui est mon ennemi. C'est celui-là qui sera mangé des vers. Ce n'est pas moi. Jamais il n'a rien dit contre moi, le prophète, sauf que j'ai eu tort de prendre comme épouse l'épouse de mon frère. Peut-être a-t-il raison. En effet, vous êtes stérile.

HÉRODIAS

Je suis stérile, moi. Et vous dites cela, vous qui regardez toujours ma fille, vous qui avez voulu la faire danser pour votre plaisir. C'est

PIRMASIS KAREIVIS

Paniuręs šiandien tetrarchas. Paniuręs, tiesa?

ANTRASIS KAREIVIS

Paniuręs.

ERODAS

Ar negaliu būti laimingas? Cezaris, viso pasaulio valdovas, valdantis viską pasaulyje, mane labai myli[62]. Jis ką tik man atsiuntė be galo vertingų dovanų. Be to, jis pažadėjo išsikviesti į Romą Kapadokijos karalių, kuris yra mano priešas[63]. Galbūt Romoje jis jį nukryžiuos. Jis, Cezaris, gali daryti viską, ką tik nori. Užtat jis ir valdovas. Žodžiu, matote, aš galiu būti laimingas. Tiesą sakant, aš toks ir esu. Dar niekada nebuvau toks laimingas. Nėra pasaulyje nieko, kas iš manęs galėtų atimti šitą malonumą.

JOKANAANO BALSAS

Jis sėdės savo soste. Vilkės purpuriniais ir skaisčiai raudonais drabužiais. Savo rankoje laikys auksinę vazą, kupiną savo piktžodžiavimų. Ir Viešpaties Dievo angelas jį nužudys. Jį suės kirminai.

ERODIADA

Girdite, ką jis šneka apie jus. Sako, kad jus suės kirminai.

ERODAS

Jis kalba ne apie mane. Jis niekada nieko nesako apie mane. Kalba apie Kapadokijos karalių, tą, kuris yra mano priešas. Būtent jį suės kirminai. Ne mane. Jis, pranašas, niekad nieko nesakė apie mane, išskyrus tai, kad aš suklydau, paimdamas sutuoktine savo brolio sutuoktinę. Galbūt jis teisus. Tiesą sakant, jūs – bergždžia.

ERODIADA

Ar aš bergždžia? Ir šitaip kalbat jūs, kuris nenuleidžiate akių nuo mano dukters, jūs, kuris norėjot ją priversti, kad ji pašoktų

ridicule de dire cela. Moi j'ai eu un enfant. Vous n'avez jamais eu d'enfant, même d'une de vos esclaves. C'est vous qui êtes stérile, ce n'est pas moi.

HÉRODE

Taisez-vous. Je vous dis que vous êtes stérile. Vous ne m'avez pas donné d'enfant, et le prophète dit que notre mariage n'est pas un vrai mariage. Il dit que c'est un mariage incestueux, un mariage qui apportera des malheurs... J'ai peur qu'il n'ait raison. Je suis sûr qu'il a raison. Mais ce n'est pas le moment de parler de ces choses. En ce moment-ci, je veux être heureux. Au fait je le suis. Je suis très heureux. Il n'y a rien qui me manque.

HÉRODIAS

Je suis bien contente que vous soyez de si belle humeur, ce soir. Ce n'est pas dans vos habitudes. Mais il est tard. Rentrons. Vous n'oubliez pas qu'au lever du soleil nous allons tous à la chasse. Aux ambassadeurs de César il faut faire tout honneur, n'est-ce pas ?

LE SECOND SOLDAT

Comme il a l'air sombre, le tétrarque.

LE PREMIER SOLDAT

Oui, il a l'air sombre.

HÉRODE

Salomé, Salomé, dansez pour moi. Je vous supplie de danser pour moi. Ce soir je suis triste. Oui, je suis très triste ce soir. Quand je suis entré ici, j'ai glissé dans le sang, ce qui est d'un mauvais présage, et j'ai entendu, je suis sûr que j'ai entendu un battement d'ailes dans l'air, un battement d'ailes gigantesques. Je ne sais pas ce que cela veut dire... Je suis triste ce soir. Ainsi dansez pour moi. Dansez pour moi, Salomé, je vous supplie. Si vous dansez pour moi vous pourrez me demander tout ce que vous voudrez et je vous le donnerai. Oui, dansez pour moi, Salomé, et je vous donnerai tout ce que vous me demanderez, fût-ce la moitié de mon royaume.

jūsų malonumui. Juokinga taip kalbėti. Aš juk pagimdžiau kūdikį. Jūs niekad nesusilaukėte vaiko, net ir su savo vergėmis. Jūs esat bergždžias[64], o ne aš.

ERODAS

Nutilkit! Aš jums sakau, kad jūs – bergždžia. Jūs man nepagimdėte nė vieno vaiko, o pranašas sako, kad mūsų santuoka nėra tikra santuoka. Jis sako, kad tai kraujomaišiška santuoka, kuri atneš nelaimes... Bijau, kad jis pasirodys teisus. Esu tikras, kad jis – teisus. Bet dabar ne laikas apie tai kalbėti. Dabar noriu būti laimingas. Tiesą sakant, toks ir esu. Esu labai laimingas. Man nieko netrūksta.

ERODIADA

Aš patenkinta, kad šį vakarą jūs tokios puikios nuotaikos. Tai jums nebūdinga. Bet jau vėlu. Grįžkime atgal. Neužmirškite, kad išaušus visi išvykstam į medžioklę. Cezario pasiuntinius reikia priimti su visa pagarba, tiesa?

ANTRASIS KAREIVIS

Koks jis, tetrarchas, paniuręs.

PIRMASIS KAREIVIS

Taip, jis paniuręs.

ERODAS

Salome, Salome, pašokite man. Maldauju jus, pašokit man. Šį vakarą man liūdna. Taip, šį vakarą esu labai liūdnas. Kai atėjau čionai, paslydau ant kraujo, o tai blogas ženklas, ir išgirdau, esu tikras, kad išgirdau, kaip ore plazdena sparnai, plazdena didžiuliai sparnai. Aš nežinau, ką tat reiškia... Šį vakarą aš esu liūdnas. Taigi, pašokit man. Pašokit man, Salome, maldauju jus. Jei pašoksite man, galėsite prašyti manęs, ko tik panorėsit, ir aš jums duosiu. Taip, pašokit man, Salome, ir aš jums duosiu viską, ko tik paprašysite, kad ir pusę savo karalystės[65].

SALOMÉ

[*se levant*]

Vous me donnerez tout ce que je demanderai, tétrarque ?

HÉRODIAS

Ne dansez pas, ma fille.

HÉRODE

Tout, fût-ce la moitié de mon royaume.

SALOMÉ

Vous le jurez, tétrarque ?

HÉRODE

Je le jure, Salomé.

HÉRODIAS

Ma fille, ne dansez pas.

SALOMÉ

Sur quoi jurez-vous, tétrarque ?

HÉRODE

Sur ma vie, sur ma couronne, sur mes dieux. Tout ce que vous voudrez je vous le donnerai, fût-ce la moitié de mon royaume, si vous dansez pour moi. Oh ! Salomé, Salomé, dansez pour moi.

SALOMÉ

Vous avez juré, tétrarque.

HÉRODE

J'ai juré, Salomé.

SALOMÉ

Tout ce que je vous demanderai, fût-ce la moitié de votre royaume ?

SALOMĖ

[*stodamasi*]

Jūs man duosit viską, ko paprašysiu, tetrarche?

ERODIADA

Nešok, dukra mano.

ERODAS

Viską, kad ir pusę savo karalystės.

SALOMĖ

Prisiekiate, tetrarche?

ERODAS

Prisiekiu, Salome.

ERODIADA

Dukra mano, nešok.

SALOMĖ

Kuo prisiekiat, tetrarche?

ERODAS

Savo gyvenimu, savo karūna, savo dievais. Viską, ko tik panorėsite, aš jums duosiu, kad ir pusę savo karalystės, jei tik pašoksite man. Ak, Salome, Salome, pašokite man!

SALOMĖ

Jūs prisiekėte, tetrarche.

ERODAS

Aš prisiekiau, Salome.

SALOMĖ

Viską, ko tik paprašysiu, kad ir pusės jūsų karalystės?

HÉRODIAS

Ne dansez pas, ma fille.

HÉRODE

Fût-ce la moitié de mon royaume. Comme reine, tu serais très belle, Salomé, s'il te plaisait de demander la moitié de mon royaume. N'est-ce pas qu'elle serait très belle comme reine ?... Ah ! il fait froid ici ! Il y a un vent très froid, et j'entends... pourquoi est-ce que j'entends dans l'air ce battement d'ailes ? Oh ! on dirait qu'il y a un oiseau, un grand oiseau noir, qui plane sur la terrasse. Pourquoi est-ce que je ne peux pas le voir, cet oiseau ? Le battement de ses ailes est terrible. Le vent qui vient de ses ailes est terrible. C'est un vent froid... Mais non, il ne fait pas froid du tout. Au contraire, il fait très chaud. Il fait trop chaud. J'étouffe. Versez-moi l'eau sur les mains. Donnez-moi de la neige à manger. Dégrafez mon manteau. Vite, vite, dégrafez mon manteau... Non. Laissez-le. C'est ma couronne qui me fait mal, ma couronne de roses. On dirait que ces fleurs sont faites de feu. Elles ont brûlé mon front. [*Il arrache de sa tête la couronne, et la jette sur la table.*] Ah ! enfin, je respire. Comme ils sont rouges ces pétales ! On dirait des taches de sang sur la nappe. Cela ne fait rien. Il ne faut pas trouver des symboles dans chaque chose qu'on voit. Cela rend la vie impossible. Il serait mieux de dire que les taches de sang sont aussi belles que les pétales de roses. Il serait beaucoup mieux de dire cela... Mais ne parlons pas de cela. Maintenant je suis heureux. Je suis très heureux. J'ai le droit d'être heureux, n'est-ce pas ? Votre fille va danser pour moi. N'est-ce pas que vous allez danser pour moi, Salomé ? Vous avez promis de danser pour moi.

HÉRODIAS

Je ne veux pas qu'elle danse.

SALOMÉ

Je danserai pour vous, tétrarque.

ERODIADA

Nešokit, dukra mano.

ERODAS

Kad ir pusę savo karalystės. Tu būtum be galo graži kaip karalienė, Salome, jei paprašytum pusės mano karalystės. Argi ji nebūtų be galo graži kaip karalienė?.. Ak, čia šalta! Pučia baisiai šaltas vėjas, ir aš girdžiu... Kodėl aš girdžiu, kaip ore plazdena sparnai? Ak, tarytumei kažkoks paukštis, didžiulis juodas paukštis sklando virš terasos! Kodėl negaliu jo matyti, to paukščio? Jo plazdenantys sparnai kelia siaubą. Ir šaltas vėjas... Bet juk visai nešalta. Priešingai, labai šilta. Pernelyg šilta. Aš dūstu. Užpilkit vandens ant mano rankų. Duokit suvalgyti sniego. Atsagstykite mano mantiją. Greičiau, greičiau, atsagstykite mano mantiją... Ne. Palikit. Mano vainikas man kelia skausmą, mano rožių vainikas. Tarytumei šios gėlės iš ugnies. Jos nudegino mano kaktą.

[*Jis nutraukia nuo galvos vainiką ir numeta jį ant stalo.*]

Ak, pagaliau aš kvėpuoju! Kokie raudoni tie žiedlapiai! Tarytum kraujo dėmės ant staltiesės. Nors tai nieko nereiškia. Nereikia įžiūrėti simbolių visur, ką tik matai. Kitaip gyvenimas tampa nepakeliamas. Verčiau sakyti, kad kraujo dėmės tokios pat gražios kaip rožių žiedlapiai. Taip pasakyti būtų kur kas geriau... Bet nekalbėkim apie tai. Dabar aš laimingas. Esu labai laimingas. Turiu teisę būti laimingas, tiesa? Dabar jūsų dukra man pašoks. Jūs man pašoksite, Salome? Jūs pažadėjote man pašokti.

ERODIADA

Aš nenoriu, kad ji šoktų.

SALOMĖ

Aš pašoksiu jums, tetrarche.

HÉRODE

Vous entendez ce que dit votre fille. Elle va danser pour moi. Vous avez bien raison, Salomé, de danser pour moi. Et, après que vous aurez dansé n'oubliez pas de me demander tout ce que vous voudrez. Tout ce que vous voudrez je vous le donnerai, fût-ce la moitié de mon royaume. J'ai juré, n'est-ce pas ?

SALOMÉ

Vous avez juré, tétrarque.

HÉRODE

Et je n'ai jamais manqué à ma parole. Je ne suis pas de ceux qui manquent à leur parole. Je ne sais pas mentir. Je suis l'esclave de ma parole, et ma parole c'est la parole d'un roi. Le roi de Cappadoce ment toujours, mais ce n'est pas un vrai roi. C'est un lâche. Aussi il me doit de l'argent qu'il ne veut pas payer. Il a même insulté mes ambassadeurs. Il a dit des choses très blessantes. Mais César le crucifiera quand il viendra à Rome. Je suis sûr que César le crucifiera. Sinon il mourra mangé des vers. Le prophète l'a prédit. Eh bien ! Salomé, qu'attendez-vous ?

SALOMÉ

J'attends que mes esclaves m'apportent des parfums et les sept voiles et m'ôtent mes sandales.

[*Les esclaves apportent des parfums et les sept voiles et ôtent les sandales de Salomé.*]

HÉRODE

Ah ! vous allez danser pieds nus ! C'est bien ! C'est bien ! Vos petits pieds seront comme des colombes blanches. Ils ressembleront à des petites fleurs blanches qui dansent sur un arbre... Ah ! non. Elle va danser dans le sang ! Il y a du sang par terre. Je ne veux pas qu'elle danse dans le sang. Ce serait d'un très mauvais présage.

ERODAS

Jūs girdite, ką sako jūsų dukra. Ji man pašoks. Jūs nesuklydote, Salome, nusprendusi pašokti man. O kai baigsite savo šokį, neužmirškite manęs paprašyti visko, ko tik panorėsite. Viską, ko tik panorėsite, aš jums duosiu, kad ir pusę savo karalystės. Aš prisiekiau, ar ne?

SALOMĖ

Jūs prisiekėte, tetrarche.

ERODAS

Ir aš visada tęsėjau savo žodį. Aš ne iš tų, kurie netęsi savo žodžio. Nemoku meluoti. Esu savo žodžio vergas, o mano žodis – karaliaus žodis. Kapadokijos karalius visada meluoja, bet jis nėra tikras karalius. Jis – niekšas. Jis man skolingas pinigų, bet nenori jų atiduoti. Jis net įžeidė mano pasiuntinius. Pasakė jiems baisiai įžeidžiančių dalykų. Bet Cezaris jį nukryžiuos, kai tas atvyks į Romą. Esu tikras, kad Cezaris jį nukryžiuos. O jei ir ne, jį suės kirminai. Taip pranašas išpranašavo. Nagi! Ko laukiat, Salome?

SALOMĖ

Aš laukiu, kol mano vergės atneš kvepalus, septynis šydus ir nuaus mano sandalus.

[*Vergės atneša kvepalus ir septynis šydus ir nuauna Salomės sandalus.*]

ERODAS

Ak, jūs šoksite basa! Puiku! Puiku! Jūsų mažos kojytės bus lyg balti balandžiai. Jos bus panašios į mažus baltus žiedus, dabinančius medį... Ak, ne! Jai teks šokti kraujo baloje! Ant žemės pralietas kraujas. Nenoriu, kad ji šoktų kraujo baloje. Tai būtų baisiai blogas ženklas.

HÉRODIAS

Qu'est-ce que cela vous fait qu'elle danse dans le sang ? Vous avez bien marché dedans, vous...

HÉRODE

Qu'est-ce que cela me fait ? Ah ! regardez la lune ! Elle est devenue rouge. Elle est devenue rouge comme du sang. Ah ! le prophète l'a bien prédit. Il a prédit que la lune deviendrait rouge comme du sang. N'est-ce pas qu'il a prédit cela ? Vous l'avez tous entendu. La lune est devenue rouge comme du sang. Ne le voyez-vous pas ?

HÉRODIAS

Je le vois bien, et les étoiles tombent comme des figues vertes, n'est-ce pas ? Et le soleil devient noir comme un sac de poil, et les rois de la terre ont peur. Cela au moins on le voit. Pour une fois dans sa vie le prophète a eu raison. Les rois de la terre ont peur... Enfin, rentrons. Vous êtes malade. On va dire à Rome que vous êtes fou. Rentrons, je vous dis.

LA VOIX D'IOKANAAN

Qui est celui qui vient d'Edom, qui vient de Bosra avec sa robe teinte de pourpre ; qui éclate dans la beauté de ses vêtements, et qui marche avec une force toute puissante ? Pourquoi vos vêtements sont-ils teints d'écarlate ?

HÉRODIAS

Rentrons. La voix de cet homme m'exaspère. Je ne veux pas que ma fille danse pendant qu'il crie comme cela. Je ne veux pas qu'elle danse pendant que vous la regardez comme cela. Enfin, je ne veux pas qu'elle danse.

HÉRODE

Ne te lève pas, mon épouse, ma reine, c'est inutile. Je ne rentrerai pas avant qu'elle n'ait dansé. Dansez, Salomé, dansez pour moi.

ERODIADA

Koks jums skirtumas, kad ji šoks kraujo baloje? Jūs visad braidėte po jį, jūs...

ERODAS

Koks man skirtumas? Ak, pažvelkit į mėnulį! Jis paraudo. Paraudo lyg kraujas. Ak, pranašas teisingai išpranašavo! Jis išpranašavo, kad mėnulis taps raudonas kaip kraujas. Argi ne taip jis išpranašavo? Jūs visi tat girdėjote. Mėnulis tapo raudonas lyg kraujas. Argi nematote?

ERODIADA

Gerai matau, o žvaigždės krenta kaip neprinokusios figos, ar ne? Ir saulė tampa juoda lyg ašutinis maišas, ir žemės karalius apima siaubas. Bent jau šitai visi gali pamatyti. Nors sykį savo gyvenime pranašas buvo teisus. Žemės karalius apėmė siaubas... Galų gale grįžkime atgal. Jūs sergate. Romoj pasakys, kad išprotėjot. Grįžkime atgal, sakau jums.

JOKANAANO BALSAS

Kas yra tas, kuris ateina iš Edomo, kuris ateina iš Bosros, vilkėdamas purpuro spalvos drabužius, kuris spindi savo apdarų grožiu ir kuris žengia visa savo didybe? Kodėl jūsų apdarai skaisčiai raudonos spalvos[66]?

ERODIADA

Grįžkime atgal. To žmogaus balsas mane nervina. Nenoriu, kad mano dukra šoktų, kol jis šitaip šaukia. Nenoriu, kad ji šoktų, kol jūs taip žiūrite į ją. Galų gale nenoriu, kad ji šoktų.

ERODAS

Neskubėk stotis, mano sutuoktine, mano karaliene, tuo nieko nepasieksi. Aš negrįšiu, kol ji nepašoks. Šokit, Salome, šokit man.

HÉRODIAS

Ne dansez pas, ma fille.

SALOMÉ

Je suis prête, tétrarque.
[*Salomé danse la danse des sept voiles.*]

HÉRODE

Ah ! c'est magnifique, c'est magnifique ! Vous voyez qu'elle a dansé pour moi, votre fille. Approchez, Salomé ! Approchez, afin que je puisse vous donner votre salaire. Ah ! je paie bien les danseuses, moi. Toi, je te paierai bien. Je te donnerai tout ce que tu voudras. Que veux-tu, dis ?

SALOMÉ

[*s'agenouillant*]

Je veux qu'on m'apporte présentement dans un bassin d'argent...

HÉRODE

[*riant*]

Dans un bassin d'argent ? Mais oui, dans un bassin d'argent, certainement. Elle est charmante, n'est-ce pas ? Qu'est-ce que vous voulez qu'on vous apporte dans un bassin d'argent, ma chère et belle Salomé, vous qui êtes la plus belle de toutes les filles de Judée ? Qu'est-ce que vous voulez qu'on vous apporte dans un bassin d'argent ? Dites-moi. Quoi que cela puisse être on vous le donnera. Mes trésors vous appartiennent. Qu'est-ce que c'est, Salomé.

SALOMÉ

[*se levant*]

La tête d'Iokanaan.

HÉRODIAS

Ah ! c'est bien dit, ma fille.

ERODIADA

Nešokit, dukra mano.

SALOMĖ

Aš pasirengusi, tetrarche.
[*Salomė šoka septynių šydų šokį.*][67]

ERODAS

Ak, kaip nuostabu, kaip nuostabu! Juk matėte, ji man pašoko, jūsų dukra. Prieik arčiau, Salome! Prieik, kad galėčiau tau atsilyginti. Ak, aš karališkai atsilyginu šokėjoms! O tau aš atsilyginsiu irgi karališkai. Tau duosiu viską, ko tu panorėsi. Sakyk, ko nori?

SALOMĖ

[*priklaupdama ant kelių*]

Aš noriu, kad man netrukus atneštų sidabriniame dubenyje[68]...

ERODAS

[*juokdamasis*]

Sidabriniame dubenyje? Na, taip, žinoma, sidabriniame dubenyje. Ji – žavi, tiesa? Ko pageidaujate, kad jums atneštų sidabriniame dubenyje, mano brangioji ir puikioji Salome, gražiausioji iš visų Judėjos merginų? Ko pageidaujate, kad jums atneštų sidabriniame dubenyje? Pasakykite man. Kad ir kas tai būtų, tat gausite išsyk. Jums priklauso visi mano lobiai. Ko pageidauji, Salome?

SALOMĖ

[*atsistodama*]

Jokanaano galvos.

ERODIADA

Ak, kokia puiki mintis, dukra mano!

HÉRODE

Non, non.

HÉRODIAS

C'est bien dit, ma fille.

HÉRODE

Non, non, Salomé. Vous ne me demandez pas cela. N'écoutez pas votre mère. Elle vous donne toujours de mauvais conseils. Il ne faut pas l'écouter.

SALOMÉ

Je n'écoute pas ma mère. C'est pour mon propre plaisir que je demande la tête d'Iokanaan dans un bassin d'argent. Vous avez juré, Hérode. N'oubliez pas que vous avez juré.

HÉRODE

Je le sais. J'ai juré par mes dieux. Je le sais bien. Mais je vous supplie, Salomé, de me demander autre chose. Demandez-moi la moitié de mon royaume, et je vous la donnerai. Mais ne me demandez pas ce que vous m'avez demandé.

SALOMÉ

Je vous demande la tête d'Iokanaan.

HÉRODE

Non, non, je ne veux pas.

SALOMÉ

Vous avez juré, Hérode.

HÉRODIAS

Oui, vous avez juré. Tout le monde vous a entendu. Vous avez juré devant tout le monde.

ERODAS

Ne, ne!

ERODIADA

Puiki mintis, dukra mano.

ERODAS

Ne, ne, Salome. Neprašykite šito manęs. Neklausykite savo motinos. Ji visada jums duoda blogus patarimus. Nereikia jos klausyti.

SALOMĖ

Aš neklausau motinos. Prašau Jokanaano galvos sidabriniame dubenyje savo malonumui[69]. Jūs prisiekėte, Erodai. Nepamirškite, kad prisiekėte.

ERODAS

Aš žinau. Prisiekiau savo dievais. Puikiai tai žinau. Bet maldauju jus, Salome, prašyti manęs kitko. Paprašykite manęs pusės mano karalystės, ir aš ją jums duosiu. Bet neprašykite manęs to, ko paprašėte.

SALOMĖ

Prašau Jokanaano galvos.

ERODAS

Ne, ne, nenoriu.

SALOMĖ

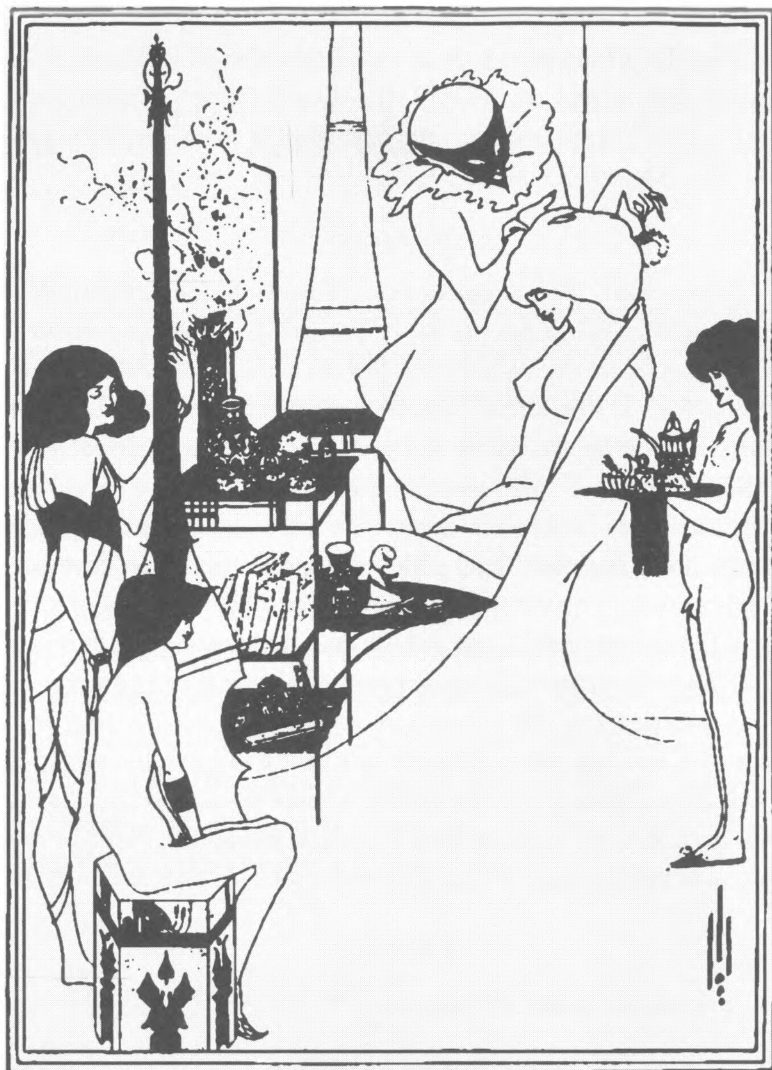
Jūs prisiekėte, Erodai.

ERODIADA

Taip, jūs prisiekėte. Visi jus girdėjo. Jūs prisiekėte visų akivaizdoje.

SALOMĖ GRAŽINASI I

SALOMĖ GRAŽINASI II

HÉRODIAS

Taisez-vous. Ce n'est pas à vous que je parle.

HÉRODIAS

Ma fille a bien raison de demander la tête de cet homme. Il a vomi des insultes contre moi. Il a dit des choses monstrueuses contre moi. On voit qu'elle aime beaucoup sa mère. Ne cédez pas, ma fille. Il a juré, il a juré.

HÉRODE

Taisez-vous. Ne me parlez pas... Voyons, Salomé, il faut être raisonnable, n'est-ce pas ? N'est-ce pas qu'il faut être raisonnable ? Je n'ai jamais été dur envers vous. Je vous ai toujours aimée... Peut-être, je vous ai trop aimée. Ainsi, ne me demandez pas cela. C'est horrible, c'est épouvantable de me demander cela. Au fond, je ne crois pas que vous soyez sérieuse. La tête d'un homme décapitée, c'est une chose laide, n'est-ce pas ? Ce n'est pas une chose qu'une vierge doive regarder. Quel plaisir cela pourrait-il vous donner ? Aucun. Non, non, vous ne voulez pas cela... Écoutez-moi un instant. J'ai une émeraude, une grande émeraude ronde que le favori de César m'a envoyée. Si vous regardiez à travers cette émeraude vous pourriez voir des choses qui se passent à une distance immense. César lui-même en porte une tout à fait pareille quand il va au cirque. Mais la mienne est plus grande. Je sais bien qu'elle est plus grande. C'est la plus grande émeraude du monde. N'est-ce pas que vous voulez cela ? Demandez-moi cela et je vous le donnerai.

SALOMÉ

Je demande la tête d'Iokanaan.

HÉRODE

Vous ne m'écoutez pas, vous ne m'écoutez pas. Enfin, laissez-moi parler, Salomé.

SALOMÉ

La tête d'Iokanaan.

ERODAS

Nutilkite. Ne su jumis kalbu.

ERODIADA

Mano dukra teisėtai prašo to žmogaus galvos. Jis nuolat įžeidinėjo mane. Jis pasakė siaubingų dalykų apie mane. Matyti, kad ji be galo myli savo motiną. Nenusileisk, dukra mano. Jis prisiekė, jis prisiekė.

ERODAS

Nutilkite... Nešnekėkite čia man... Na, Salome, būk protinga, gerai? Juk reikia būti protingai? Aš niekad nesielgiau griežtai su jumis. Visada jus mylėjau... Galbūt per daug jus mylėjau. Taigi, neprašykite manęs šito. Baisu, siaubinga manęs šito prašyti. Tiesą sakant, aš nemanau, kad prašote rimtai. Nukirsta žmogaus galva – šlykštus dalykas, tiesa? Skaisčiai mergelei nederėtų į tokius dalykus žiūrėti. Koks jums malonumas galėtų būti iš to? Jokio. Ne, ne, nenorite jūs šito... Paklausyk manęs truputėlį. Turiu smaragdą, didelį apvalų smaragdą, kurį man atsiuntė vienas iš Cezario patikėtinių. Jei pažvelgtumėte per šį smaragdą, galėtumėte pamatyti, kas dedasi be galo toli. Pats Cezaris nešasi labai panašų smaragdą su savimi, kai eina į cirką. Bet mano smaragdas didesnis. Puikiai žinau, kad jis didesnis. Tai didžiausias smaragdas pasaulyje. Ar nenorėtum tokio? Paprašykite manęs, ir jį jums duosiu[70].

SALOMĖ

Prašau Jokanaano galvos.

ERODAS

Jūs neklausote manęs, neklausote manęs. Galų gale leisk man pasakyti, Salome.

SALOMĖ

Noriu Jokanaano galvos.

HÉRODE

Non, non, vous ne voulez pas cela. Vous me dites cela seulement pour me faire de la peine, parce que je vous ai regardée pendant toute la soirée. Eh ! bien, oui. Je vous ai regardée pendant toute la soirée. Votre beauté m'a troublé. Votre beauté m'a terriblement troublé, et je vous ai trop regardée. Mais je ne le ferai plus. Il ne faut regarder ni les choses ni les personnes. Il ne faut regarder que dans les miroirs. Car les miroirs ne nous montrent que des masques... Oh ! Oh ! du vin ! J'ai soif... Salomé, Salomé, soyons amis. Enfin, voyez... Qu'est-ce que je voulais dire ? Qu'est-ce que c'était ? Ah ! je m'en souviens !... Salomé ! Non, venez plus près de moi. J'ai peur que vous ne m'entendiez pas... Salomé, vous connaissez mes paons blancs, mes beaux paons blancs, qui se promènent dans le jardin entre les myrtes et les grands cyprès. Leurs becs sont dorés, et les grains qu'ils mangent sont dorés aussi, et leurs pieds sont teints de pourpre. La pluie vient quand ils crient, et quand ils se pavanent la lune se montre au ciel. Ils vont deux à deux entre les cyprès et les myrtes noirs et chacun a son esclave pour le soigner. Quelquefois ils volent à travers les arbres, et quelquefois ils couchent sur le gazon et autour de l'étang. Il n'y a pas dans le monde d'oiseaux si merveilleux. Il n'y a aucun roi du monde qui possède des oiseaux aussi merveilleux. Je suis sûr que même César ne possède pas d'oiseaux aussi beaux. Eh bien ! je vous donnerai cinquante de mes paons. Ils vous suivront partout, et au milieu d'eux vous serez comme la lune dans un grand nuage blanc... Je vous les donnerai tous. Je n'en ai que cent, et il n'y a aucun roi du monde qui possède des paons comme les miens, mais je vous les donnerai tous. Seulement, il faut me délier de ma parole et ne pas me demander ce que vous m'avez demandé.

[*Il vide la coupe de vin.*]

SALOMÉ

Donnez-moi la tête d'Iokanaan.

ERODAS

Ne, ne, jūs jos nenorit. Taip sakot tik todėl, kad įskaudintumėte mane, nes visą vakarą į jus žiūrėjau. Na, taip! Žiūrėjau visą vakarą į jus. Mane sujaudino jūsų grožis. Jūsų grožis baisiai sujaudino mane, ir aš per daug užsižiūrėjau į jus. Tačiau aš taip nebedarysiu. Nereikia užsižiūrėti nei į daiktus, nei į žmones. Reikia žiūrėti tik į veidrodį. Mat veidrodis mums atspindi tik kaukes... Ei, vyno! Mane kankina troškulys... Salome, Salome, būkim draugai. Na, paklausyk... Ką aš norėjau pasakyti? Kas čia buvo? Ak, prisiminiau!.. Salome! Ne, ateikite arčiau manęs. Bijau, kad jūs manęs neišgirsite... Salome, jūs žinote mano baltus povus, mano gražiuosius baltus povus[71], kurie vaikštinėja sode tarp mirtų ir aukštų kiparisų. Jų snapai paauksuoti, ir grūdai, kuriuos jie lesa, taip pat paauksuoti, o jų kojos spindi purpuru. Kai jie ulbauja, prasideda lietus, o kai išskleidžia uodegą, danguje pateka mėnulis. Jie vaikšto poromis tarp kiparisų ir juodų mirtų, ir kiekvieną iš jų prižiūri vergas. Retsykiais skraido tarp medžių, kartkartėmis nutupia ant pievelės aplink tvenkinį. Visame pasaulyje nėra tokių nuostabių paukščių. Nė vienas karalius pasaulyje neturi tokių nuostabių paukščių. Esu tikras, kad net pats Cezaris neturi tokių gražių paukščių. Na, gerai! Duosiu penkiasdešimt savo povų. Jie jus sekios visur, ir apsupta jų būsite kaip mėnulis vidury didelio balto debesies... Aš jums juos atiduosiu visus. Turiu jų tik šimtą, ir nėra pasaulyje nė vieno karaliaus, kuris turėtų tokių povų kaip aš, bet atiduosiu juos visus. Tik išvaduok mane nuo priesaikos ir neprašyki, ko prašei.

[*Jis vienu mauku ištuština taurę vyno.*]

SALOMĖ

Duokite man Jokanaano galvą.

HÉRODIAS

C'est bien dit, ma fille ! Vous, vous êtes ridicule avec vos paons.

HÉRODE

Taisez-vous. Vous criez toujours. Vous criez comme une bête de proie. Il ne faut pas crier comme cela. Votre voix m'ennuie. Taisez-vous, je vous dis... Salomé, pensez à ce que vous faites. Cet homme vient peut-être de Dieu. Je suis sûr qu'il vient de Dieu. C'est un saint homme. Le doigt de Dieu l'a touché. Dieu a mis dans sa bouche des mots terribles. Dans le palais, comme dans le désert, Dieu est toujours avec lui... Au moins, c'est possible. On ne sait pas, mais il est possible que Dieu soit pour lui et avec lui. Aussi peut-être que s'il mourrait, il m'arriverait un malheur. Enfin, il a dit que le jour où il mourrait il arriverait un malheur à quelqu'un. Ce ne peut être qu'à moi. Souvenez-vous, j'ai glissé dans le sang quand je suis entré ici. Aussi j'ai entendu un battement d'ailes dans l'air, un battement d'ailes gigantesques. Ce sont de très mauvais présages. Et il y en avait d'autres. Je suis sûr qu'il y en avait d'autres, quoique je ne les aie pas vus. Eh bien ! Salomé, vous ne voulez pas qu'un malheur m'arrive ? Vous ne voulez pas cela. Enfin, écoutez-moi.

SALOMÉ

Donnez-moi la tête d'Iokanaan.

HÉRODE

Vous voyez, vous ne m'écoutez pas. Mais soyez calme. Moi, je suis très calme. Je suis tout à fait calme. Écoutez. J'ai des bijoux cachés ici que même votre mère n'a jamais vus, des bijoux tout à fait extraordinaires. J'ai un collier de perles à quatre rangs. On dirait des lunes enchaînées de rayons d'argent. On dirait cinquante lunes captives dans un filet d'or. Une reine l'a porté sur l'ivoire de ses seins. Toi, quand tu le porteras, tu seras aussi belle qu'une reine. J'ai des améthystes de deux espèces. Une qui est noire comme le vin. L'autre qui est rouge comme du vin qu'on a coloré avec de l'eau. J'ai des topazes jaunes comme les yeux des tigres, et des topazes roses comme les yeux des pigeons, et des topazes vertes comme les

ERODIADA

Teisingai sakai, dukra mano! O jūs, jūs juokingas su savo povais.

ERODAS

Nutilkite. Jūs vis šaukiate. Jūs šaukiate lyg plėšrus žvėris. Nereikia taip šaukti. Jūsų balsas mane nervina. Nutilkite, sakau... Salome, pagalvokit ką jūs darot. Tą žmogų, matyt, siunčia Dievas. Esu tikras, kad jį siunčia Dievas. Jis – šventas žmogus. Jį lietė Dievo pirštas. Į jo lūpas Dievas įdėjo žodžius, keliančius siaubą. Dievas visada su juo – rūmuose ir dykumoje... Ir tai yra įmanoma. Niekas nežino, bet galbūt Dievas stovi už jo ir slypi jame. Galbūt, jei jis mirtų, ir mane ištiktų nelaimė. Galų gale jis pasakė, kad tą dieną, kai mirs, kažkam nutiks nelaimė. Tai galiu būti tik aš. Prisiminkite, aš paslydau kraujo baloj, kai tik įėjau čia. Be to, išgirdau, kaip ore plazdena sparnai, plazdena didžiuliai sparnai. Tai be galo blogi ženklai. Buvo dar ir kitų. Esu tikras, kad buvo ir kitų, nors jų nepastebėjau. Nagi, Salome, ar norite, kad mane ištiktų nelaimė? Jūs to nenorite. Taigi, paklausykite manęs.

SALOMĖ

Duokite man Jokanaano galvą.

ERODAS

Matot, net neklausote manęs. Bet nusiraminkite. Juk aš labai ramus. Aš visiškai ramus. Paklausykite. Turiu čia paslėptų brangenybių, kurių net jūsų motina niekada nematė, tikrai neregėtų brangenybių. Turiu keturių eilių perlų vėrinį. Jie tarsi mėnuliai, suverti ant sidabrinių spindulių. Jie tarsi penkiasdešimt mėnulių, sugautų auksiniais tinklais. Karalienė jį nešiojo ant savo dramblio kaulo spalvos krūtinės. Kai jį nešiosi, tu irgi būsi graži kaip karalienė. Turiu dviejų rūšių ametistų. Vieni – juodi it vynas. Kiti – raudoni it vynas, praskiestas vandeniu. Turiu topazų, geltonų it tigro akys, ir topazų, rožinių it balandžių akys, ir topazų, žalių it katės akys. Turiu opalų, nuolat liepsnojančių baisiai šalta

yeux des chats. J'ai des opales qui brûlent toujours avec une flamme qui est très froide, des opales qui attristent les esprits et ont peur des ténèbres. J'ai des onyx semblables aux prunelles d'une morte. J'ai des sélénites qui changent quand la lune change et deviennent pâles quand elles voient le soleil. J'ai des saphirs grands comme des oeufs et bleus comme des fleurs bleues. La mer erre dedans, et la lune ne vient jamais troubler le bleu de ses flots. J'ai des chrysolithes et des béryls, j'ai des chrysoprases et des rubis, j'ai des sardonyx et des hyacinthes, et des calcédoines et je vous les donnerai tous, mais tous, et j'ajouterai d'autres choses. Le roi des Indes vient justement de m'envoyer quatre éventails faits de plumes de perroquets, et le roi de Numidie une robe faite de plumes d'autruche. J'ai un crystal qu'il n'est pas permis aux femmes de voir et que même les jeunes hommes ne doivent regarder qu'après avoir été flagellés de verges. Dans un coffret de nacre j'ai trois turquoises merveilleuses. Quand on les porte sur le front on peut imaginer des choses qui n'existent pas, et quand on les porte dans la main on peut rendre les femmes stériles. Ce sont des trésors de grande valeur. Ce sont des trésors sans prix. Et ce n'est pas tout. Dans un coffret d'ébène j'ai deux coupes d'ambre qui ressemblent à des pommes d'or. Si un ennemi verse du poison dans ces coupes elles deviennent comme des pommes d'argent. Dans un coffret incrusté d'ambre j'ai des sandales incrustées de verre. J'ai des manteaux qui viennent du pays des Sères, et des bracelets garnis d'escarboucles et de jade qui viennent de la ville d'Euphrate... Enfin, que veux-tu, Salomé ? Dis-moi ce que tu désires et je te le donnerai. Je te donnerai tout ce que tu demanderas, sauf une chose. Je te donnerai tout ce que je possède, sauf une vie. Je te donnerai le manteau du grand prêtre. Je te donnerai le voile du sanctuaire.

LES JUIFS

Oh ! Oh !

SALOMÉ

Donne-moi la tête d'Iokanaan.

ugnimi, opalų, sukeliančių liūdesį ir bijančių sutemų. Turiu oniksų, panašių į mirusios moters akių vyzdžius. Turiu mėnulio akmenų, kurie keičia savo pavidalą drauge su mėnuliu ir išblykšta saulės šviesoje. Turiu safyrų, didelių it kiaušinis ir mėlynų it rugiagėlės. Juose tarsi plyti jūra, o mėnulis niekada nesudrumsčia jos bangų mėlynės. Turiu ir chrizolitų bei berilų, chrizoprazų, taip pat rubinų, turiu sardoniksų ir hiacintų, ir chalcedonų, ir aš jums viską atiduosiu, tikrai viską, ir dar pridėsiu kitų dalykų. Indų karalius ką tik atsiuntė man keturias papūgų plunksnų vėduokles, o Numidijos karalius – apsiaustą, pasiūtą iš stručio plunksnų. Turiu kristalą, į kurį moterims neleidžiama žiūrėti ir į kurį net jauni vyrai negali pažvelgti, kol jų neišplaks rykštėmis. Perlamutrinėje dėžutėje saugau tris nuostabius turkio akmenis. Kas jais papuošia kaktą, gali įsivaizduoti neegzistuojančius dalykus, o jeigu laiko rankoje, nepastos jokia moteris. Tai didžiulės vertės lobiai. Tai neįkainojami lobiai. Ir čia dar ne viskas. Juodmedžio dėžutėje laikau dvi gintarines taures, panašias į aukso obuolius. Jei į tas taures nedraugas įpils nuodų, jos taps tarytum sidabro obuoliai. Dėžutėje, papuoštoje gintaru, laikau sandalus, inkrustuotus krištolu. Turiu mantijų, atvežtų iš Serų[72] šalies, karbunkulais ir nefritu puoštų apyrankių, atkeliavusių iš Eufrato miesto[73]. Galų gale ko tu labiausiai nori, Salome? Sakyk man, ko tu trokšti, ir aš tau duosiu. Tau duosiu viską, ko tu paprašysi, išskyrus vieną dalyką. Tau atiduosiu viską, ką turiu, išskyrus gyvybę. Atiduosiu didžiojo kunigo drabužį. Atiduosiu altoriaus užuolaidą.

ŽYDAI

Ak! Ak!

SALOMĖ

Duokit man Jokanaano galvą.

HÉRODE

[*s'affaissant sur son siège*]

Qu'on lui donne ce qu'elle demande ! C'est bien la fille de sa mère ! [*Le premier soldat s'approche. Hérodias prend de la main du tétrarque la bague de la mort et la donne au soldat qui l'apporte immédiatement au bourreau. Le bourreau a l'air effaré.*] Qui a pris ma bague ? Il y avait une bague à ma main droite. Qui a bu mon vin ! Il y avait du vin dans ma coupe. Elle était pleine de vin. Quelqu'un l'a bu ? Oh ! je suis sûr qu'il va arriver un malheur à quelqu'un. [*Le bourreau descend dans la citerne.*] Ah ! pourquoi ai-je donné ma parole ? Les rois ne doivent jamais donner leur parole. S'ils ne la gardent pas, c'est terrible. S'ils la gardent, c'est terrible aussi...

HÉRODIAS

Je trouve que ma fille a bien fait.

HÉRODE

Je suis sûr qu'il va arriver un malheur.

SALOMÉ

[*Elle se penche sur la citerne et écoute*]

Il n'y a pas de bruit. Je n'entends rien. Pourquoi ne crie-t-il pas, cet homme ? Ah ! si quelqu'un cherchait à me tuer, je crierais, je me débattrais, je ne voudrais pas souffrir... Frappe, frappe, Naaman. Frappe, je te dis... Non. Je n'entends rien. Il y a un silence affreux. Ah ! quelque chose est tombé par terre. J'ai entendu quelque chose tomber. C'était l'épée du bourreau. Il a peur, cet esclave ! Il a laissé tomber son épée. Il n'ose pas le tuer. C'est un lâche, cet esclave ! Il faut envoyer des soldats. [*Elle voit le page d'Hérodias et s'adresse à lui.*] Viens ici. Tu as été l'ami de celui qui est mort, n'est-ce pas ! Eh bien, il n'y a pas eu assez de morts. Dites aux soldats qu'ils descendent et m'apportent ce que je demande, ce que le tétrarque m'a promis, ce qui m'appartient. [*Le page recule. Elle s'adresse aux soldats.*] Venez ici, soldats. Descendez dans cette citerne, et apportez-moi la tête de cet homme. [*Les soldats reculent.*] Tétrarque, tétrarque, commandez à vos soldats de m'apporter la

ERODAS

[*be jėgų krisdamas ant kėdės*]

Duokit jai, ko ji prašo! Ji tikra savo motinos dukra!

[*Prieina pirmasis kareivis. Erodiada nuo tetrarcho rankos numauna mirties žiedą ir paduoda kareiviui, kuris tučtuojau jį nuneša budeliui. Budelis atrodo paklaikęs.*]

Kas paėmė mano žiedą? Ant dešinės rankos turėjau žiedą. Kas išgėrė mano vyną! Mano taurėje buvo vyno. Ji buvo pilna vyno. Nejau kažkas jį išgėrė? Ak, esu tikras, kad kažką ištiks nelaimė!

[*Budelis nusileidžia į šulinį.*]

Ak, ir kodėl daviau priesaiką? Karaliai niekada neturi duoti priesaikos. Jei ją sulaužo, – baisu. Jeigu ją tęsi, – tai pat baisu.

ERODIADA

Manding, mano dukra gerai padarė.

ERODAS

Aš esu tikras, kad nutiks nelaimė.

SALOMĖ

[*Pasilenkia prie šulinio ir klausosi.*]

Nė garso. Aš nieko negirdžiu. Kodėl nešaukia tas žmogus? Ak, jei kažkas mane bandytų nužudyti, aš šaukčiau, priešinčiaus, ramiai aš nekentėčiau... Kirsk, kirsk, Naamanai. Kirsk, aš tau sakau... Ne. Aš nieko negirdžiu. Baisi tyla. Ak, kažkas dunkstelėjo į žemę! Išgirdau, kaip kažkas dunkstelėjo į žemę. Tai buvo budelio kardas. Jis bijo, tas vergas! Numetė savo kardą. Nedrįsta jo nužudyti. Jis – bailys, tas vergas! Reikia pasiųsti kareivius.

[*Ji mato Erodiados vergą ir kreipiasi į jį.*]

Eikš. Regis, tu buvai draugas to, kuris nusižudė. Puiku, dar negana mirusiųjų. Pasakyk kareiviams, kad nusileistų į šulinį ir atneštų, ko prašau, ką tetrarchas man pažadėjo, kas man priklauso.

[*Pažas atšoksta. Ji kreipiasi į kareivius.*]

Ateikite čionai, kareiviai. Nusileiskite į šulinį ir atneškite man to žmogaus galvą.

tête d'Iokanaan. [*Un grand bras noir, le bras du bourreau, sort de la citerne apportant sur un bouclier d'argent la tête d'Iokanaan. Salomé la saisit. Hérode se cache le visage, avec son manteau. Hérodias sourit et s'évente. Les Nazaréens s'agenouillent et commencent à prier.*] Ah ! tu n'as pas voulu me laisser baiser ta bouche, Iokanaan. Eh bien ! je la baiserai maintenant. Je la mordrai avec mes dents comme on mord un fruit mûr. Oui, je baiserai ta bouche, Iokanaan. Je te l'ai dit, n'est-ce pas ? je te l'ai dit ? Eh bien ! je la baiserai maintenant... Mais pourquoi ne me regardes-tu pas, Iokanaan ? Tes yeux qui étaient si terribles, qui étaient si pleins de colère et de mépris, ils sont fermés maintenant. Pourquoi sont-ils fermés ? Ouvre tes yeux ! Soulève tes paupières, Iokanaan. Pourquoi ne me regardes-tu pas ? As-tu peur de moi, Iokanaan, que tu ne veux pas me regarder ?... Et ta langue qui était comme un serpent rouge dardant des poisons, elle ne remue plus, elle ne dit rien maintenant, Iokanaan, cette vipère rouge qui a vomi son venin sur moi. C'est étrange, n'est-ce pas ? Comment se fait-il que la vipère rouge ne remue plus ?... Tu n'as pas voulu de moi, Iokanaan. Tu m'as rejetée. Tu m'as dit des choses infâmes. Tu m'as traitée comme une courtisane, comme une prostituée, moi, Salomé, fille d'Hérodias, Princesse de Judée ! Eh bien, Iokanaan, moi je vis encore, mais toi tu es mort et ta tête m'appartient. Je puis en faire ce que je veux. Je puis la jeter aux chiens et aux oiseaux de l'air. Ce que laisseront les chiens, les oiseaux de l'air le mangeront... Ah ! Iokanaan, Iokanaan, tu as été le seul homme que j'aie aimé. Tous les autres hommes m'inspirent du dégoût. Mais, toi, tu étais beau. Ton corps était une colonne d'ivoire sur un socle d'argent. C'était un jardin plein de colombes et de lis d'argent. C'était une tour d'argent ornée de boucliers d'ivoire. Il n'y avait rien au monde d'aussi blanc que ton corps. Il n'y avait rien au monde d'aussi noir que tes cheveux. Dans le monde tout entier il n'y avait rien d'aussi rouge que ta bouche. Ta voix était un encensoir qui répandait d'étranges parfums, et quand je te regardais j'entendais une musique étrange ! Ah ! pourquoi ne m'as-tu pas regardée, Iokanaan ? Derrière tes mains et tes blasphèmes tu as caché ton visage. Tu as mis sur tes yeux le bandeau de celui qui veut voir son Dieu. Eh bien, tu l'as vu, ton Dieu, Iokanaan, mais moi, moi... tu ne m'as jamais vue. Si tu m'avais vue,

[*Kareiviai atsitraukia.*]

Tetrarche, tetrarche, įsakykite savo kareiviams, kad jie man atneštų Jokanaano galvą.

[*Iš šulinio pasirodo didelė juoda ranka, budelio ranka, laikanti sidabrinį skydą su Jokanaano galva. Salomė pagriebia ją. Erodas prisidengia veidą mantija. Erodiada šypsosi, vėdindamasi vėduokle. Nazaretiečiai suklumpa ant kelių ir pradeda melstis.*]

Ak, nenorėjai, kad pabučiuočiau tavo lūpas, Jokanaanai. Ką gi, dabar jas pabučiuosiu. Įkąsiu į tavo lūpas savo dantimis kaip kandamas prinokęs vaisius. Taip, pabučiuosiu tavo lūpas, Jokanaanai. Aš juk tau sakiau, ar ne? Aš tau sakiau. Taigi, dabar aš jas pabučiuosiu... Bet kodėl nežiūri į mane, Jokanaanai? Tavo akys, iš kurių sklido siaubas, kurios buvo kupinos pykčio ir paniekos, dabar užmerktos. Kodėl jos užmerktos? Atmerk savo akis! Pakelk akių vokus, Jokanaanai. Kodėl nežiūri į mane? Bijai manęs, Jokanaanai, nenori žiūrėti į mane?.. O tavo liežuvis it raudona gyvatė, švirkščianti nuodus, nebejuda, dabar nieko nebesako, Jokanaanai, tas tavo raudonas liežuvis it gyvatė, suleidusi man savo nuodus. Keista, ar ne? Kaip čia gali būti, kad raudona gyvatė nebejuda?.. Tu nenorėjai manęs, Jokanaanai. Tu mane atstūmei. Tu mane iškeikei šlykščiausiais žodžiais. Tu elgeisi su manim kaip su kurtizane, kaip su prostitute, su manim, Salome, Erodiados dukra, Judėjos karalaite! Ir ką gi, Jokanaanai, aš dar gyvenu, bet tu, tu jau negyvas ir tavo galva priklauso man. Galiu daryti su ja ką noriu. Galiu ją išmesti šunims ir paukščiams, sklandantiems ore. Kas liks nuo šunų, sukapos paukščiai... Ak, Jokanaanai! Jokanaanai, tu buvai vienintelis, kurį mylėjau. Visi kiti vyrai man kelia pasišlykštėjimą. Bet tu, tu buvai gražus. Tavo kūnas buvo it dramblio kaulo kolona ant sidabrinio postamento. Jis buvo panašus į sodą, pilną balandžių ir sidabrinių lelijų. Jis buvo panašus į sidabro bokštą, papuoštą dramblio kaulo skydais. Nebuvo pasaulyje nieko baltesnio už tavo kūną. Nebuvo pasaulyje nieko juodesnio už tavo plaukus. Visame pasaulyje niekas nebuvo toks raudonas kaip tavo lūpos. Tavo balsas buvo it smilkytuvas, kuris skleidė keistus kvapus, ir kai žvelgiau į tave, girdėjau neįprastą muziką. Ak, kodėl nežiūrėjai į mane, Jokanaanai? Paslėpei savo veidą, pridengęs jį rankomis ir prakeiksmais. Užsirišai akis raiščiu, kuris tau leido matyti tik tavo Dievą. Ką gi, tu išvydai jį, savo Dievą, Jokanaanai, o manęs, manęs...

ŠOKĖJOS ATLYGIS

KULMINACIJA

tu m'aurais aimée. Moi, je t'ai vu, Iokanaan, et je t'ai aimé. Oh ! comme je t'ai aimé. Je t'aime encore, Iokanaan. Je n'aime que toi... J'ai soif de ta beauté. J'ai faim de ton corps. Et ni le vin, ni les fruits ne peuvent apaiser mon désir. Que ferai-je, Iokanaan, maintenant ? Ni les fleuves ni les grandes eaux, ne pourraient éteindre ma passion. J'étais une Princesse, tu m'as dédaignée. J'étais une vierge, tu m'as déflorée. J'étais chaste, tu as rempli mes veines de feu... Ah ! Ah ! pourquoi ne m'as-tu pas regardée, Iokanaan ? Si tu m'avais regardée, tu m'aurais aimée. Je sais bien que tu m'aurais aimée, et le mystère de l'amour est plus grand que le mystère de la mort. Il ne faut regarder que l'amour.

HÉRODE

Elle est monstrueuse, ta fille, elle est tout à fait monstrueuse. Enfin, ce qu'elle a fait est un grand crime. Je suis sûr que c'est un crime contre un Dieu inconnu.

HÉRODIAS

J'approuve ce que ma fille a fait, et je veux rester ici maintenant.

HÉRODE

[*se levant*]

Ah ! l'épouse incestueuse qui parle ! Viens ! Je ne veux pas rester ici. Viens, je te dis. Je suis sûr qu'il va arriver un malheur. Manassé, Issachar, Ozias, éteignez les flambeaux. Je ne veux pas regarder les choses. Je ne veux pas que les choses me regardent. Éteignez les flambeaux. Cachez la lune ! Cachez les étoiles ! Cachons-nous dans notre palais, Hérodias. Je commence à avoir peur.

[*Les esclaves éteignent les flambeaux. Les étoiles disparaissent. Un grand nuage noir passe à travers la lune et la cache complètement. La scène devient tout à fait sombre. Le tétrarque commence à monter l'escalier.*]

LA VOIX DE SALOMÉ

Ah ! j'ai baisé ta bouche, Iokanaan, j'ai baisé ta bouche. Il y avait une âcre saveur sur tes lèvres. Était-ce la saveur du sang ?... Mais

tu niekada nematei. Jei būtum pamatęs, būtum įsimylėjęs mane. O aš pamačiau tave, Jokanaanai, aš tave pamilau. Ak, kaip aš tave mylėjau! Ir dar tebemyliu tave, Jokanaanai. Myliu tik tave... Trokštu tavo grožio. Alkstu tavo kūno. Nei vynas, nei vaisiai negali numalšinti mano geismo[74]. Ką man dabar daryti, Jokanaanai? Nei upės, nei vandens srautai negalės užgesinti mano aistros. Buvau karalaitė, o tu paniekinai mane. Buvau nekalta, o tu atėmei man nekaltybę. Buvau skaisti, o tu pripildei ugnies mano gyslas... Ak, kodėl nežiūrėjai į mane, Jokanaanai? Jei būtum pažvelgęs į mane, būtum įsimylėjęs. Puikiai žinau, kad būtum įsimylėjęs, nes meilės paslaptis esti didesnė už mirties paslaptį[75]. Užtat reikia žvelgti tik į meilę.

ERODAS

Ji – baisi, tavo dukra, ji tiesiog baisi. Nesgi ką ji padarė, yra baisus nusikaltimas. Esu tikras, kad čia nusikaltimas prieš nežinomą Dievą.

ERODIADA

Pritariu tam, ką padarė mano dukra, ir dabar noriu likti čia.

ERODAS

[*stodamasis*]

Ak, prakalbo kraujomaiša persisunkusi sutuoktinė! Eikš! Nenoriu likti čia. Eikš, sakau tau. Neabejoju, kad netrukus užgrius nelaimė. Manasija, Isacharai, Uzijau[76], užgesinkite fakelus. Į nieką nenoriu žiūrėti. Nenoriu ir kad kas nors į mane žiūrėtų. Užgesinkite fakelus. Paslėpkite mėnulį! Paslėpkite mėnulį! Paslėpkite žvaigždes! Pasislėpkime savo rūmuose, Erodiada. Mane vis labiau apima baimė.

[*Vergai užgesina fakelus. Išnyksta žvaigždės. Didelis juodas debesis praslenka priešais mėnulį ir visiškai jį paslepia. Scena tampa visiškai tamsi*[77].

Tetrarchas pradeda lipti laiptais.]

SALOMĖS BALSAS

Ak, aš pabučiavau tavo lūpas, Jokanaanai, pabučiavau tavo lūpas! Pajutau aitrų tavo lūpų skonį. Ar čia ne kraujo skonis?.. O gal

peut-être est-ce la saveur de l'amour. On dit que l'amour a une âcre saveur... Mais, qu'importe ? Qu'importe ? J'ai baisé ta bouche, Iokanaan, j'ai baisé ta bouche.

[*Un rayon de lune tombe sur Salomé et l'éclaire.*]

HÉRODE

[*se retournant et voyant Salomé*]

Tuez cette femme !

[*Les soldats s'élancent et écrasent sous leurs boucliers Salomé, fille d'Hérodias, Princesse de Judée.*]

FIN

čia meilės skonis. Žmonės sako, kad meilė turi aitrų skonį... Na, ir kas, kad aitrų? Na, ir kas? Aš vis dėlto pabučiavau tavo lūpas, Jokanaanai.

[*Mėnulio spindulys krenta ant Salomės ir apšviečia ją.*]

EROD AS

[*atsisukęs ir žiūrėdamas į Salomę, kareiviams*]

Nužudykite šią moterį!

[*Kareiviai puola pirmyn ir savo skydais sutraiško Salomę, Erodiados dukrą, Judėjos karalaitę.*][78]

PABAIGA

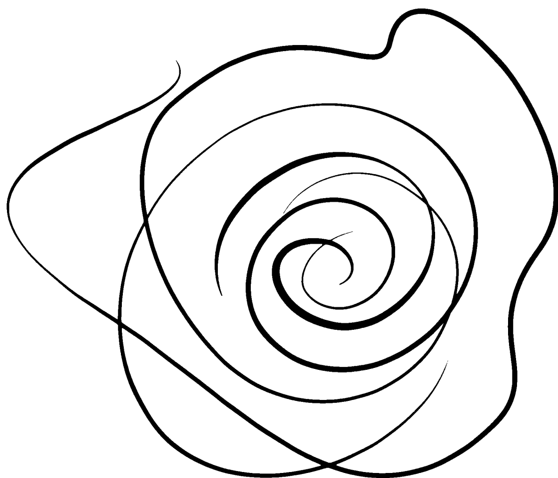

VINJETĖ

ILIUSTRACIJŲ SĄRAŠAS

Čia spausdinamas Alfredo Douglaso
iš prancūzų į anglų kalbą verstas „Salomės“ tekstas,
kurį peržiūrėjo Oscaras Wilde'as

Oscar Wilde

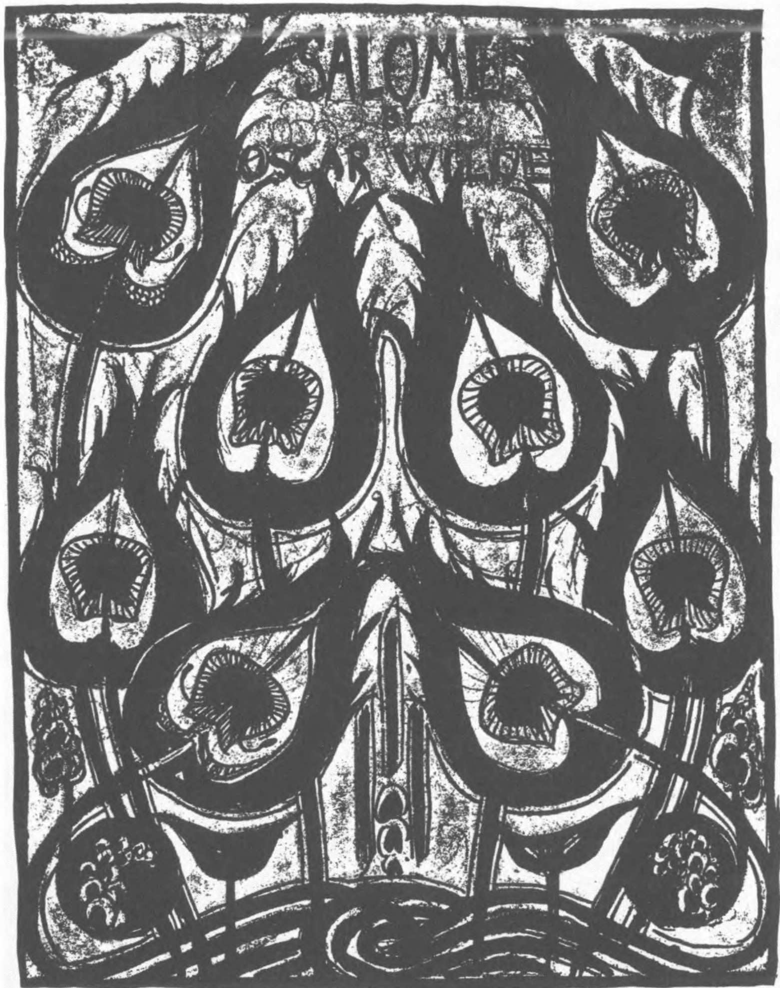
SALOME

A TRAGEDY IN ONE ACT

Translated by
Lord Alfred Bruce Douglas

1894

VIRŠELIO PIEŠINYS

To my friend
Lord Alfred Bruce Douglas
the translator of my play

THE PERSONS OF THE PLAY

HEROD ANTIPAS, *tetrarch of Judæa*

IOKANAAN, *the prophet*

THE YOUNG SYRIAN, *captain of the guard*

TIGELLINUS, *a young Roman*

A CAPPADOCIAN

A NUBIAN

FIRST SOLDIER

SECOND SOLDIER

THE PAGE OF HERODIAS

JEWS, NAZARENES, *etc.*

A SLAVE

NAAMAN, *the executioner*

HERODIAS, *wife of the tetrarch*

SALOME, *daughter of Herodias*

THE SLAVES OF SALOME

SCENE

(*A great terrace in the Palace of Herod, set above the banqueting-hall. Some soldiers are leaning over the balcony. To the right there is a gigantic staircase, to the left, at the back, an old cistern surrounded by a wall of green bronze. The moon is shining very brightly.*)

THE YOUNG SYRIAN

How beautiful is the Princess Salome tonight!

THE PAGE OF HERODIAS

Look at the moon. How strange the moon seems! She is like a woman rising from a tomb. She is like a dead woman. One might fancy she was looking for dead things.

THE YOUNG SYRIAN

She has a strange look. She is like a little princess who wears a yellow veil, and whose feet are of silver. She is like a princess who has little white doves for feet. One might fancy she was dancing.

THE PAGE OF HERODIAS

She is like a woman who is dead. She moves very slowly.
[*Noise in the banqueting-hall.*]

FIRST SOLDIER

What an uproar! Who are those wild beasts howling?

SECOND SOLDIER

The Jews. They are always like that. They are disputing about their religion.

FIRST SOLDIER

Why do they dispute about their religion?

SECOND SOLDIER

I cannot tell. They are always doing it. The Pharisees, for instance, say that there are angels, and the Sadducees declare that angels do not exist.

FIRST SOLDIER

I think it is ridiculous to dispute about such things.

THE YOUNG SYRIAN

How beautiful is the Princess Salome tonight!

THE PAGE OF HERODIAS

You are always looking at her. You look at her too much. It is dangerous to look at people in such fashion. Something terrible may happen.

THE YOUNG SYRIAN

She is very beautiful to-night.

FIRST SOLDIER

The Tetrarch has a sombre aspect.

SECOND SOLDIER

Yes; he has a sombre aspect.

FIRST SOLDIER

He is looking at something.

SECOND SOLDIER

He is looking at some one.

FIRST SOLDIER

At whom is he looking?

SECOND SOLDIER

I cannot tell.

THE YOUNG SYRIAN

How pale the Princess is! Never have I seen her so pale. She is like the shadow of a white rose in a mirror of silver.

THE PAGE OF HERODIAS

You must not look at her. You look too much at her.

FIRST SOLDIER

Herodias has filled the cup of the Tetrarch.

THE CAPPADOCIAN

Is that the Queen Herodias, she who wears a black mitre sewed with pearls, and whose hair is powdered with blue dust?

FIRST SOLDIER

Yes; that is Herodias, the Tetrarch's wife.

SECOND SOLDIER

The Tetrarch is very fond of wine. He has wine of three sorts. One which is brought from the Island of Samothrace, and is purple like the cloak of Cæsar.

THE CAPPADOCIAN

I have never seen Cæsar.

SECOND SOLDIER

Another that comes from a town called Cyprus, and is as yellow as gold.

THE CAPPADOCIAN

I love gold.

SECOND SOLDIER

And the third is a wine of Sicily. That wine is as red as blood.

THE NUBIAN

The gods of my country are very fond of blood. Twice in the year we sacrifice to them young men and maidens: fifty young men and a hundred maidens. But I am afraid that we never give them quite enough, for they are very harsh to us.

THE CAPPADOCIAN

In my country there are no gods left. The Romans have driven them out. There are some who say that they have hidden themselves in the mountains, but I do not believe it. Three nights I have been on the mountains seeking them everywhere. I did not find them, and at last I called them by their names, and they did not come. I think they are dead.

FIRST SOLDIER

The Jews worship a God that one cannot see.

THE CAPPADOCIAN

I cannot understand that.

FIRST SOLDIER

In fact, they only believe in things that one cannot see.

THE CAPPADOCIAN

That seems to me altogether ridiculous.

THE VOICE OF IOKANAAN

After me shall come another mightier than I. I am not worthy so much as to unloose the latchet of his shoes. When he cometh, the solitary places shall be glad. They shall blossom like the rose. The eyes of the blind shall see the day, and the ears of the deaf shall be opened. The sucking child shall put his hand upon the dragon's lair, he shall lead the lions by their manes.

SECOND SOLDIER

Make him be silent. He is always saying ridiculous things.

FIRST SOLDIER

No, no. He is a holy man. He is very gentle, too. Every day when I give him to eat he thanks me.

THE CAPPADOCIAN

Who is he?

FIRST SOLDIER

A prophet.

THE CAPPADOCIAN

What is his name?

FIRST SOLDIER

Iokanaan.

THE CAPPADOCIAN

Whence comes he?

FIRST SOLDIER

From the desert, where he fed on locusts and wild honey. He was clothed in camel's hair, and round his loins he had a leathern belt. He was very terrible to look upon. A great multitude used to follow him. He even had disciples.

THE CAPPADOCIAN

What is he talking of?

FIRST SOLDIER

We can never tell. Sometimes he says things that affright one, but it is impossible to understand what he says.

THE CAPPADOCIAN

May one see him?

FIRST SOLDIER

No. The Tetrarch has forbidden it.

THE YOUNG SYRIAN

The Princess has hidden her face behind her fan! Her little white hands are fluttering like doves that fly to their dove-cots. They are like white butterflies. They are just like white butterflies.

THE PAGE OF HERODIAS

What is that to you? Why do you look at her? You must not look at her... Something terrible may happen.

THE CAPPADOCIAN

[*Pointing to the cistern.*]

What a strange prison!

SECOND SOLDIER

It is an old cistern.

THE CAPPADOCIAN

An old cistern! That must be a poisonous place in which to dwell!

SECOND SOLDIER

Oh no! For instance, the Tetrarch's brother, his elder brother, the first husband of Herodias the Queen, was imprisoned there for twelve years. It did not kill him. At the end of the twelve years he had to be strangled.

THE CAPPADOCIAN

Strangled? Who dared to do that?

SECOND SOLDIER

[*Pointing to the Executioner, a huge Negro.*]

That man yonder, Naaman.

THE CAPPADOCIAN

He was not afraid?

SECOND SOLDIER

Oh no! The Tetrarch sent him the ring.

THE CAPPADOCIAN

What ring?

SECOND SOLDIER

The deathring. So he was not afraid.

THE CAPPADOCIAN

Yet it is a terrible thing to strangle a king.

FIRST SOLDIER

Why? Kings have but one neck, like other folk.

THE CAPPADOCIAN

I think it terrible.

THE YOUNG SYRIAN

The Princess is getting up! She is leaving the table! She looks very troubled. Ah, she is coming this way. Yes, she is coming towards us. How pale she is! Never have I seen her so pale.

THE PAGE OF HERODIAS

Do not look at her. I pray you not to look at her.

THE YOUNG SYRIAN

She is like a dove that has strayed... She is like a narcissus trembling in the wind... She is like a silver flower.

[*Enter Salome.*]

SALOME

I will not stay. I cannot stay. Why does the Tetrarch look at me all the while with his mole's eyes under his shaking eyelids? It

is strange that the husband of my mother looks at me like that. I know not what it means. In truth I know it too well.

THE YOUNG SYRIAN

You have just left the feast, Princess?

SALOME

How sweet is the air here! I can breathe here! Within there are Jews from Jerusalem who are tearing each other in pieces over their foolish ceremonies, and barbarians who drink and drink and spill their wine on the pavement, and Greeks from Smyrna with painted eyes and painted cheeks, and frizzed hair curled in columns, and Egyptians silent and subtle, with long nails of jade and russet cloaks, and Romans brutal and coarse, with their uncouth jargon. Ah! how I loathe the Romans! They are rough and common, and they give themselves the airs of noble lords.

THE YOUNG SYRIAN

Will you be seated, Princess?

THE PAGE OF HERODIAS

Why do you speak to her? Oh! something terrible will happen. Why do you look at her?

SALOME

How good to see the moon! She is like a little piece of money, a little silver flower. She is cold and chaste. I am sure she is a virgin. She has the beauty of a virgin. Yes, she is a virgin. She has never defiled herself. She has never abandoned herself to men, like the other goddesses.

THE VOICE OF IOKANAAN

Behold! the Lord hath come. The Son of Man is at hand. The centaurs have hidden themselves in the rivers, and the nymphs have left the rivers, and are lying beneath the leaves in the forests.

SALOME

Who was that who cried out?

SECOND SOLDIER

The prophet, Princess.

SALOME

Ah, the prophet! He of whom the Tetrarch is afraid?

SECOND SOLDIER

We know nothing of that, Princess. It was the prophet Iokanaan who cried out.

THE YOUNG SYRIAN

Is it your pleasure that I bid them bring your litter, Princess? The night is fair in the garden.

SALOME

He says terrible things about my mother, does he not?

SECOND SOLDIER

We never understand what he says, Princess.

SALOME

Yes; he says terrible things about her.
[*Enter a Slave.*]

THE SLAVE

Princess, the Tetrarch prays you to return to the feast.

SALOME

I will not return.

THE YOUNG SYRIAN

Pardon me, Princess, but if you return not some misfortune may happen.

SALOME

Is he an old man, this prophet?

THE YOUNG SYRIAN

Princess, it were better to return. Suffer me to lead you in.

SALOME

This prophet... is he an old man?

FIRST SOLDIER

No, Princess, he is quite young.

SECOND SOLDIER

You cannot be sure. There are those who say that he is Elias.

SALOME

Who is Elias?

SECOND SOLDIER

A prophet of this country in bygone days, Princess.

THE SLAVE

What answer may I give the Tetrarch from the Princess?

THE VOICE OF IOKANAAN

Rejoice not, O land of Palestine, because the rod of him who smote thee is broken. For from the seed of the serpent shall come a basilisk, and that which is born of it shall devour the birds.

SALOME

What a strange voice! I would speak with him.

FIRST SOLDIER

I fear it may not be, Princess. The Tetrarch does not suffer any one to speak with him. He has even forbidden the high priest to speak with him.

SALOME

I desire to speak with him.

FIRST SOLDIER

It is impossible, Princess.

SALOME

I will speak with him.

THE YOUNG SYRIAN

Would it not be better to return to the banquet?

SALOME

Bring forth this prophet.
[*Exit the Slave.*]

FIRST SOLDIER

We dare not, Princess.

SALOME

[*Approaching the cistern and looking down into it.*]

How black it is, down there! It must be terrible to be in so black a hole! It is like a tomb… [*To the soldiers.*] Did you not hear me? Bring out the prophet. I would look on him.

SECOND SOLDIER

Princess, I beg you, do not require this of us.

SALOME

You are making me wait upon your pleasure.

FIRST SOLDIER

Princess, our lives belong to you, but we cannot do what you have asked of us. And indeed, it is not of us that you should ask this thing.

SALOME

[*Looking at the young Syrian.*]

Ah!

THE PAGE OF HERODIAS

Oh! what is going to happen? I am sure that something terrible will happen.

SALOME

[*Going up to the young Syrian.*]

Thou wilt do this thing for me, wilt thou not, Narraboth? Thou wilt do this thing for me. I have ever been kind towards thee. Thou wilt do it for me. I would but look at him, this strange prophet. Men have talked so much of him. Often I have heard the Tetrarch talk of him. I think he is afraid of him, the Tetrarch. Art thou, even thou, also afraid of him, Narraboth?

THE YOUNG SYRIAN

I fear him not, Princess; there is no man I fear. But the Tetrarch has formally forbidden that any man should raise the cover of this well.

SALOME

Thou wilt do this thing for me, Narraboth, and to-morrow when I pass in my litter beneath the gateway of the idol-sellers I will let fall for three a little flower, a little green flower.

THE YOUNG SYRIAN

Princess, I cannot, I cannot.

SALOME

[*Smiling.*]

Thou wilt do this thing for me, Narraboth. Thou knowest that thou wilt do this thing for me. And on the morrow when I shall pass in my litter by the bridge of the idol-buyers, I will look at thee through the muslin veils, I will look at thee, Narraboth, it may be I will smile at thee. Look at me, Narraboth, look at me. Ah! thou knowest that thou wilt do what I ask of thee. Thou knowest it... I know that thou wilt do this thing.

THE YOUNG SYRIAN

[*Signing to the third Soldier.*]

Let the prophet come forth... The Princess Salome desires to see him.

SALOME

Ah!

THE PAGE OF HERODIAS

Oh! How strange the moon looks! Like the hand of a dead woman who is seeking to cover herself with a shroud.

THE YOUNG SYRIAN

She has a strange aspect! She is like a little princess, whose eyes are eyes of amber. Through the clouds of muslin she is smiling like a little princess.

[*The prophet comes out of the cistern. Salome looks at him and steps slowly back.*]

IOKANAAN

Where is he whose cup of abominations is now full? Where is he, who in a robe of silver shall one day die in the face of all the

people? Bid him come forth, that he may hear the voice of him who hath cried in the waste places and in the houses of kings.

SALOME

Of whom is he speaking?

THE YOUNG SYRIAN

No one can tell, Princess.

IOKANAAN

Where is she who saw the images of men painted on the walls, even the images of the Chaldaeans painted with colours, and gave herself up unto the lust of her eyes, and sent ambassadors into the land of Chaldaea?

SALOME

It is of my mother that he is speaking.

THE YOUNG SYRIAN

Oh no, Princess.

SALOME

Yes: it is of my mother that he is speaking.

IOKANAAN

Where is she who gave herself unto the Captains of Assyria, who have baldricks on their loins, and crowns of many colours on their heads? Where is she who hath given herself to the young men of the Egyptians, who are clothed in fine linen and hyacinth, whose shields are of gold, whose helmets are of silver, whose bodies are mighty? Go, bid her rise up from the bed of her abominations, from the bed of her incestuousness, that she may hear the words of him who prepareth the way of the Lord, that she may repent her of her iniquities. Though she will not repent, but will stick fast in her abominations, go bid her come, for the fan of the Lord is in His hand.

SALOME

Ah, but he is terrible, he is terrible!

THE YOUNG SYRIAN

Do not stay here, Princess, I beseech you.

SALOME

It is his eyes above all that are terrible. They are like black holes burned by torches in a tapestry of Tyre. They are like black caverns where the dragons live, the black caverns of Egypt in which the dragons make their lairs. They are like black lakes troubled by fantastic moons... Do you think he will speak again?

THE YOUNG SYRIAN

Do not stay here, Princess. I pray you do not stay here.

SALOME

How wasted he is! He is like a thin ivory statue. He is like an image of silver. I am sure he is chaste as the moon is. He is like a moonbeam, like a shaft of silver. His flesh must be very cold, cold as ivory... I would look closer at him.

THE YOUNG SYRIAN

No, no, Princess!

SALOME

I must look at him closer.

THE YOUNG SYRIAN

Princess! Princess!

IOKANAAN

Who is this woman who is looking at me? I will not have her look at me. Wherefore doth she look at me, with her golden eyes,

under her gilded eyelids? I know not who she is. I do not desire to know who she is. Bid her begone. It is not to her that I would speak.

SALOME

I am Salome, daughter of Herodias, Princess of Judaea.

IOKANAAN

Back! daughter of Babylon! Come not near the chosen of the Lord. Thy mother hath filled the earth with the wine of her iniquities, and the cry of her sinning hath come up even to the ears of God.

SALOME

Speak again, Iokanaan. Thy voice is as music to mine ear.

THE YOUNG SYRIAN

Princess! Princess! Princess!

SALOME

Speak again! Speak again, Iokanaan, and tell me what I must do.

IOKANAAN

Daughter of Sodom, come not near me! But cover thy face with a veil, and scatter ashes upon thine head, and get thee to the desert, and seek out the Son of Man.

SALOME

Who is he, the Son of Man? Is he as beautiful as thou art, Iokanaan?

IOKANAAN

Get thee behind me! I hear in the palace the beating of the wings of the angel of death.

Princess, I beseech thee to go within.

IOKANAAN

Angel of the Lord God, what dost thou here with thy sword? Whom seekest thou in this foul palace? The day of him who shall die in a robe of silver has not yet come.

SALOME

Iokanaan!

IOKANAAN

Who speaketh?

SALOME

I am amorous of thy body, Iokanaan! Thy body is white, like the lilies of a field that the mower hath never mowed. Thy body is white like the snows that lie on the mountains of Judaea, and come down into the valleys. The roses in the garden of the Queen of Arabia are not so white as thy body. Neither the roses of the garden of the Queen of Arabia, the garden of spices of the Queen of Arabia, nor the feet of the dawn when they light on the leaves, nor the breast of the moon when she lies on the breast of the sea... There is nothing in the world so white as thy body. Suffer me to touch thy body.

IOKANAAN

Back! daughter of Babylon! By woman came evil into the world. Speak not to me. I will not listen to thee. I listen but to the voice of the Lord God.

SALOME

Thy body is hideous. It is like the body of a leper. It is like a plastered wall, where vipers have crawled; like a plastered wall

where the scorpions have made their nest. It is like a whited sepulchre, full of loathsome things. It is horrible, thy body is horrible. It is of thy hair that I am enamoured, Iokanaan. Thy hair is like clusters of grapes, like the clusters of black grapes that hang from the vine-trees of Edom in the land of the Edomites. Thy hair is like the cedars of Lebanon, like the great cedars of Lebanon that give their shade to the lions and to the robbers who would hide them by day. The long black nights, when the moon hides her face, when the stars are afraid, are not so black as thy hair. The silence that dwells in the forest is not so black. There is nothing in the world that is so black as thy hair... Suffer me to touch thy hair.

IOKANAAN

Back, daughter of Sodom! Touch me not. Profane not the temple of the Lord God.

SALOME

Thy hair is horrible. It is covered with mire and dust. It is like a crown of thorns placed on thy head. It is like a knot of serpents coiled round thy neck. I love not thy hair... It is thy mouth that I desire, Iokanaan. Thy mouth is like a band of scarlet on a tower of ivory. It is like a pomegranate cut in twain with a knife of ivory. The pomegranate flowers that blossom in the gardens of Tyre, and are redder than roses, are not so red. The red blasts of trumpets that herald the approach of kings, and make afraid the enemy, are not so red. Thy mouth is redder than the feet of those who tread the wine in the wine-press. It is redder than the feet of the doves who inhabit the temples and are fed by the priests. It is redder than the feet of him who cometh from a forest where he hath slain a lion, and seen gilded tigers. Thy mouth is like a branch of coral that fishers have found in the twilight of the sea, the coral that they keep for the kings!... It is like the vermilion that the Moabites find in the mines of Moab, the vermilion that the kings take from them. It is like the bow of the King of the Persians, that is painted with

vermilion, and is tipped with coral. There is nothing in the world so red as thy mouth... Suffer me to kiss thy mouth.

IOKANAAN

Never! daughter of Babylon! Daughter of Sodom! never.

SALOME

I will kiss thy mouth, Iokanaan. I will kiss thy mouth.

THE YOUNG SYRIAN

Princess, Princess, thou who art like a garden of myrrh, thou who art the dove of all doves, look not at this man, look not at him! Do not speak such words to him. I cannot endure it... Princess, do not speak these things.

SALOME

I will kiss thy mouth, Iokanaan.

THE YOUNG SYRIAN

Ah!
[*He kills himself, and falls between Salome and Iokanaan.*]

THE PAGE OF HERODIAS

The young Syrian has slain himself! The young captain has slain himself! He has slain himself who was my friend! I gave him a little box of perfumes and ear-rings wrought in silver, and now he has killed himself! Ah, did he not say that some misfortune would happen? I, too, said it, and it has come to pass. Well I knew that the moon was seeking a dead thing, but I knew not that it was he whom she sought. Ah! why did I not hide him from the moon? If I had hidden him in a cavern she would not have seen him.

FIRST SOLDIER

Princess, the young captain has just slain himself.

SALOME

Suffer me to kiss thy mouth, Iokanaan.

IOKANAAN

Art thou not afraid, daughter of Herodias? Did I not tell thee that I had heard in the palace the beating of the wings of the angel of death, and hath he not come, the angel of death?

SALOME

Suffer me to kiss thy mouth.

IOKANAAN

Daughter of adultery, there is but one who can save thee. It is He of whom I spake. Go seek Him. He is in a boat on the sea of Galilee, and He talketh with His disciples. Kneel down on the shore of the sea, and call unto Him by His name. When He cometh to thee, and to all who call on Him He cometh, bow thyself at His feet and ask of Him the remission of thy sins.

SALOME

Suffer me to kiss thy mouth.

IOKANAAN

Cursed be thou! daughter of an incestuous mother, be thou accursed!

SALOME

I will kiss thy mouth, Iokanaan.

IOKANAAN

I will not look at thee. Thou art accursed, Salome, thou art accursed. [*He goes down into the cistern.*]

SALOME

I will kiss thy mouth, Iokanaan; I will kiss thy mouth.

FIRST SOLDIER

We must bear away the body to another place. The Tetrarch does not care to see dead bodies, save the bodies of those whom he himself has slain.

THE PAGE OF HERODIAS

He was my brother, and nearer to me than a brother. I gave him a little box full of perfumes, and a ring of agate that he wore always on his hand. In the evening we were wont to walk by the river, and among the almond-trees, and he used to tell me of the things of his country. He spake ever very low. The sound of his voice was like the sound of the flute, of one who playeth upon the flute. Also he had much joy to gaze at himself in the river. I used to reproach him for that.

SECOND SOLDIER

You are right; we must hide the body. The Tetrarch must not see it.

FIRST SOLDIER

The Tetrarch will not come to this place. He never comes on the terrace. He is too much afraid of the prophet.

[*Enter Herod, Herodias, and all the Court.*]

HEROD

Where is Salome? Where is the Princess? Why did she not return to the banquet as I commanded her? Ah! there she is!

HERODIAS

You must not look at her! You are always looking at her!

HEROD

The moon has a strange look to-night. Has she not a strange look? She is like a mad woman, a mad woman who is seeking ev-

erywhere for lovers. She is naked too. She is quite naked. The clouds are seeking to clothe her nakedness, but she will not let them. She shows herself naked in the sky. She reels through the clouds like a drunken woman... I am sure she is looking for lovers. Does she not reel like a drunken woman? She is like a mad woman, is she not?

HERODIAS

No; the moon is like the moon, that is all. Let us go within... We have nothing to do here.

HEROD

I will stay here! Manasseh, lay carpets there. Light torches. Bring forth the ivory tables, and the tables of jasper. The air here is sweet. I will drink more wine with my guests. We must show all honours to the ambassadors of Cæsar.

HERODIAS

It is not because of them that you remain.

HEROD

Yes; the air is very sweet. Come, Herodias, our guests await us. Ah! I have slipped! I have slipped in blood! It is an ill omen. It is a very ill omen. Wherefore is there blood here?.. and this body, what does this body here? Think you I am like the King of Egypt, who gives no feast to his guests but that he shows them a corpse? Whose is it? I will not look on it.

FIRST SOLDIER

It is our captain, sire. It is the young Syrian whom you made captain of the guard but three days gone.

HEROD

I issued no order that he should be slain.

SECOND SOLDIER

He slew himself, sire.

HEROD

For what reason? I had made him captain of my guard!

SECOND SOLDIER

We do not know, sire. But with his own hand he slew himself.

HEROD

That seems strange to me. I had thought it was but the Roman philosophers who slew themselves. Is it not true, Tigellinus, that the philosophers at Rome slay themselves?

TIGELLINUS

There be some who slay themselves, sire. They are the Stoics. The Stoics are people of no cultivation. They are ridiculous people. I myself regard them as being perfectly ridiculous.

HEROD

I also. It is ridiculous to kill one's-self.

TIGELLINUS

Everybody at Rome laughs at them. The Emperor has written a satire against them. It is recited everywhere.

HEROD

Ah! he has written a satire against them? Cæsar is wonderful. He can do everything... It is strange that the young Syrian has slain himself. I am sorry he has slain himself. I am very sorry. For he was fair to look upon. He was even very fair. He had very languorous eyes. I remember that I saw that he looked languorously at Salome. Truly, I thought he looked too much at her.

HERODIAS

There are others who look too much at her.

HEROD

His father was a king. I drove him from his kingdom. And of his mother, who was a queen, you made a slave, Herodias. So he was here as my guest, as it were, and for that reason I made him my captain. I am sorry he is dead. Ho! why have you left the body here? It must be taken to some other place. I will not look at it, – away with it! [*They take away the body.*] It is cold here. There is a wind blowing. Is there not a wind blowing?

HERODIAS

No; there is no wind.

HEROD

I tell you there is a wind that blows... And I hear in the air something that is like the beating of wings, like the beating of vast wings. Do you not hear it?

HERODIAS

I hear nothing.

HEROD

I hear it no longer. But I heard it. It was the blowing of the wind. It has passed away. But no, I hear it again. Do you not hear it? It is just like a beating of wings.

HERODIAS

I tell you there is nothing. You are ill. Let us go within.

HEROD

I am not ill. It is your daughter who is sick to death. Never have I seen her so pale.

HERODIAS

I have told you not to look at her.

HEROD

Pour me forth wine. [*Wine is brought.*] Salome, come drink a little wine with me. I have here a wine that is exquisite. Cæsar himself sent it me. Dip into it thy little red lips, that I may drain the cup.

SALOME

I am not thirsty, Tetrarch.

HEROD

You hear how she answers me, this daughter of yours?

HERODIAS

She does right. Why are you always gazing at her?

HEROD

Bring me ripe fruits. [*Fruits are brought.*] Salome, come and eat fruit with me. I love to see in a fruit the mark of thy little teeth. Bite but a little of this fruit, that I may eat what is left.

SALOME

I am not hungry, Tetrarch.

HEROD

[*To Herodias.*]

You see how you have brought up this daughter of yours.

HERODIAS

My daughter and I come of a royal race. As for thee, thy father was a camel driver! He was a thief and a robber to boot!

HEROD

Thou liest!

HERODIAS

Thou knowest well that it is true.

HEROD

Salome, come and sit next to me. I will give thee the throne of thy mother.

SALOME

I am not tired, Tetrarch.

HERODIAS

You see in what regard she holds you.

HEROD

Bring me – What is it that I desire? I forget. Ah! ah! I remember.

THE VOICE OF IOKANAAN

Behold the time is come! That which I foretold has come to pass. The day that I spake of is at hand.

HERODIAS

Bid him be silent. I will not listen to his voice. This man is for ever hurling insults against me.

HEROD

He has said nothing against you. Besides, he is a very great prophet.

HERODIAS

I do not believe in prophets. Can a man tell what will come to pass? No man knows it. Also he is for ever insulting me. But I think you are afraid of him... I know well that you are afraid of him.

HEROD

I am not afraid of him. I am afraid of no man.

I tell you, you are afraid of him. If you are not afraid of him why do you not deliver him to the Jews who for these six months past have been clamouring for him?

A JEW

Truly, my lord, it were better to deliver him into our hands.

HEROD

Enough on this subject. I have already given you my answer. I will not deliver him into your hands. He is a holy man. He is a man who has seen God.

A JEW

That cannot be. There is no man who hath seen God since the prophet Elias. He is the last man who saw God face to face. In these days God doth not show Himself. God hideth Himself. Therefore great evils have come upon the land.

ANOTHER JEW

Verily, no man knoweth if Elias the prophet did indeed see God. Peradventure it was but the shadow of God that he saw.

A THIRD JEW

God is at no time hidden. He showeth Himself at all times and in all places. God is in what is evil even as He is in what is good.

A FOURTH JEW

Thou shouldst not say that. It is a very dangerous doctrine. It is a doctrine that cometh from Alexandria, where men teach the philosophy of the Greeks. And the Greeks are Gentiles. They are not even circumcised.

A FIFTH JEW

No man can tell how God worketh. His ways are very dark. It may be that the things which we call evil are good, and that the things which we call good are evil. There is no knowledge of anything. We can but bow our heads to His will, for God is very strong. He breaketh in pieces the strong together with the weak, for He regardeth not any man.

FIRST JEW

Thou speakest truly. Verily, God is terrible. He breaketh in pieces the strong and the weak as man break corn in a mortar. But as for this man, he hath never seen God. No man hath seen God since the prophet Elias.

HERODIAS

Make them be silent. They weary me.

HEROD

But I have heard it said that Iokanaan is in very truth your prophet Elias.

THE JEW

That cannot be. It is more than three hundred years since the days of the prophet Elias.

HEROD

There be some who say that this man is Elias the prophet.

A NAZARENE

I am sure that he is Elias the prophet.

THE JEW

Nay, but he is not Elias the prophet.

Behold the day is at hand, the day of the Lord, and I hear upon the mountains the feet of Him who shall be the Saviour of the world.

HEROD

What does that mean? The Saviour of the world?

TIGELLINUS

It is a title that Cæsar adopts.

HEROD

But Cæsar is not coming into Judæa. Only yesterday I received letters from Rome. They contained nothing concerning this matter. And you, Tigellinus, who were at Rome during the winter, you heard nothing concerning this matter, did you?

TIGELLINUS

Sire, I heard nothing concerning the matter. I was but explaining the title. It is one of Cæsar's titles.

HEROD

But Cæsar cannot come. He is too gouty. They say that his feet are like the feet of an elephant. Also there are reasons of state. He who leaves Rome loses Rome. He will not come. Howbeit, Cæsar is lord, he will come if such be his pleasure. Nevertheless, I think he will not come.

FIRST NAZARENE

It was not concerning Cæsar that the prophet spake these words, sire.

HEROD

How? – it was not concerning Cæsar?

FIRST NAZARENE

No, my lord.

HEROD

Concerning whom then did he speak?

FIRST NAZARENE

Concerning Messias, who hath come.

A JEW

Messias hath not come.

FIRST NAZARENE

He hath come, and everywhere He worketh miracles!

HERODIAS

Ho! Ho! miracles! I do not believe in miracles. I have seen too many. [*To the Page.*] My fan!

FIRST NAZARENE

This Man worketh true miracles. Thus, at a marriage which took place in a little town of Galilee, a town of some importance, He changed water into wine. Certain persons who were present related it to me. Also He healed two lepers that were seated before the Gate of Capernaum simply by touching them.

SECOND NAZARENE

Nay; it was two blind men that He healed at Capernaum.

FIRST NAZARENE

Nay; they were lepers. But He hath healed blind people also, and He was seen on a mountain talking with angels.

A SADDUCEE

Angels do not exist.

A PHARISEE

Angels exist, but I do not believe that this Man has talked with them.

FIRST NAZARENE

He was seen by a great multitude of people talking with angels.

A SADDUCEE

Not with angels.

HERODIAS

How these men weary me! They are ridiculous! They are altogether ridiculous! [*To the Page.*] Well! my fan? [*The Page gives her the fan.*] You have a dreamer's look. You must not dream. It is only sick people who dream. [*She strikes the Page with her fan.*]

SECOND NAZARENE

There is also the miracle of the daughter of Jairus.

FIRST NAZARENE

Yea, that is sure. No man can gainsay it.

HERODIAS

These men are mad. They have looked too long on the moon. Command them to be silent.

HEROD

What is this miracle of the daughter of Jairus?

FIRST NAZARENE

The daughter of Jairus was dead. This Man raised her from the dead.

HEROD

How! He raises people from the dead?

FIRST NAZARENE

Yea, sire; He raiseth the dead.

HEROD

I do not wish Him to do that. I forbid Him to do that. I suffer no man to raise the dead. This Man must be found and told that I forbid Him to raise the dead. Where is this Man at present?

SECOND NAZARENE

He is in every place, my lord, but it is hard to find Him.

FIRST NAZARENE

It is said that He is now in Samaria.

A JEW

It is easy to see that this is not Messias, if He is in Samaria. It is not to the Samaritans that Messias shall come. The Samaritans are accursed. They bring no offerings to the Temple.

SECOND NAZARENE

He left Samaria a few days since. I think that at the present moment He is in the neighbourhood of Jerusalem.

FIRST NAZARENE

No; He is not there. I have just come from Jerusalem. For two months they have had no tidings of Him.

HEROD

No matter! But let them find Him, and tell Him, thus saith Herod the King, 'I will not suffer Thee to raise the dead'. To change water into wine, to heal the lepers and the blind... He may do these things if He will. I say nothing against these things. In truth I hold it a kindly deed to heal a leper. But no man shall raise the dead... It would be terrible if the dead came back.

THE VOICE OF IOKANAAN

Ah! The wanton one! The harlot! Ah! the daughter of Babylon with her golden eyes and her gilded eyelids! Thus saith the Lord God, Let there come up against her a multitude of men. Let the people take stones and stone her...

HERODIAS

Command him to be silent!

THE VOICE OF IOKANAAN

Let the captains of the hosts pierce her with their swords, let them crush her beneath their shields.

HERODIAS

Nay, but it is infamous.

THE VOICE OF IOKANAAN

It is thus that I will wipe out all wickedness from the earth, and that all women shall learn not to imitate her abominations.

HERODIAS

You hear what he says against me? You suffer him to revile her who is your wife!

HEROD

He did not speak your name.

HERODIAS

What does that matter? You know well that it is I whom he seeks to revile. And I am your wife, am I not?

HEROD

Of a truth, dear and noble Herodias, you are my wife, and before that you were the wife of my brother.

HERODIAS

It was thou didst snatch me from his arms.

HEROD

Of a truth I was stronger than he was... But let us not talk of that matter. I do not desire to talk of it. It is the cause of the terrible words that the prophet has spoken. Peradventure on account of it a misfortune will come. Let us not speak of this matter. Noble Herodias, we are not mindful of our guests. Fill thou my cup, my well-beloved. Ho! fill with wine the great goblets of silver, and the great goblets of glass. I will drink to Cæsar. There are Romans here, we must drink to Cæsar.

ALL

Cæsar! Cæsar!

HEROD

Do you not see your daughter, how pale she is?

HERODIAS

What is it to you if she be pale or not?

HEROD

Never have I seen her so pale.

HERODIAS

You must not look at her.

THE VOICE OF IOKANAAN

In that day the sun shall become black like sackcloth of hair, and the moon shall become like blood, and the stars of the heaven shall fall upon the earth like unripe figs that fall from the fig-tree, and the kings of the earth shall be afraid.

HERODIAS

Ah! ah! I should like to see that day of which he speaks, when the moon shall become like blood, and when the stars shall fall upon the earth like unripe figs. This prophet talks like a drunken man,... but I cannot suffer the sound of his voice. I hate his voice. Command him to be silent.

HEROD

I will not. I cannot understand what it is that he saith, but it may be an omen.

HERODIAS

I do not believe in omens. He speaks like a drunken man.

HEROD

It may be he is drunk with the wine of God.

HERODIAS

What wine is that, the wine of God? From what vineyards is it gathered? In what wine press may one find it?

HEROD

[*From this point he looks all the while at Salome.*]

Tigellinus, when you were at Rome of late, did the Emperor speak with you on the subject of...?

TIGELLINUS

On what subject, my lord?

HEROD

On what subject? Ah! I asked you a question, did I not? I have forgotten what I would have asked you.

HERODIAS

You are looking again at my daughter. You must not look at her. I have already said so.

HEROD

You say nothing else.

HERODIAS

I say it again.

HEROD

And that restoration of the Temple about which they have talked so much, will anything be done? They say the veil of the Sanctuary has disappeared, do they not?

HERODIAS

It was thyself didst steal it. Thou speakest at random and without wit. I will not stay here. Let us go within.

HEROD

Dance for me, Salome.

HERODIAS

I will not have her dance.

SALOME

I have no desire to dance, Tetrarch.

HEROD

Salome, daughter of Herodias, dance for me.

HERODIAS

Pease. Let her alone.

HEROD

I command thee to dance, Salome.

SALOME

I will not dance, Tetrarch.

HERODIAS

[*Laughing.*]

You see how she obeys you.

HEROD

What is it to me whether she dance or not? It is nought to me. To-night I am happy, I am exceeding happy. Never have I been so happy.

FIRST SOLDIER

The Tetrarch has a sombre look. Has he not a sombre look?

SECOND SOLDIER

Yes, he has a sombre look.

HEROD

Wherefore should I not be happy? Cæsar, who is lord of the world, Cæsar, who is lord of all things, loves me well. He has just sent me most precious gifts. Also he has promised me to summon to Rome the King of Cappadocia, who is mine enemy. It may be that at Rome he will crucify him, for he is able to do all things that he has a mind to to. Verily, Cæsar is lord. Therefore I do well to be happy. I am very happy, never have I been so happy. There is nothing in the world that can mar my happiness.

THE VOICE OF IOKANAAN

He shall be seated on this throne. He shall be clothed in scarlet and purple. In his hand he shall bear a golden cup full of his

blasphemies. And the angel of the Lord shall smite him. He shall be eaten of worms.

HERODIAS

You hear what he says about you. He says that you shall be eaten of worms.

HEROD

It is not of me that he speaks. He speaks never against me. It is of the King of Cappadocia that he speaks; the King of Cappadocia who is mine enemy. It is he who shall be eaten of worms. It is not I. Never has he spoken word against me, this prophet, save that I sinned in taking to wife the wife of my brother. It may be he is right. For, of a truth, you are sterile.

HERODIAS

I am sterile, I? You say that, you that are ever looking at my daughter, you that would have her dance for your pleasure? You speak as a fool. I have borne a child. You have gotten no child, no, not on one of your slaves. It is you who are sterile, not I.

HEROD

Peace, woman! I say that you are sterile. You have borne me no child, and the prophet says that our marriage is not a true marriage. He says that it is a mariage of incest, a marriage that will bring evils... I fear he is right; I am sure that he is right. But it is not the hour to speak of these things. I would be happy at this moment. Of a truth, I am happy. There is nothing I lack.

HERODIAS

I am glad you are of so fair a humour to-night. It is not your custom. But it is late. Let us go within. Do not forget that we hunt at sunrise. All honours must be shown to Cæsar's ambassadors, must they not?

SECOND SOLDIER

The Tetrarch has a sombre look.

FIRST SOLDIER

Yes, he has a sombre look.

HEROD

Salome, Salome, dance for me. I pray thee dance for me. I am sad to-night. Yes, I am passing sad tonight. When I came hither I slipped in blood, which is an ill omen; also I heard in the air a beating of wings, a beating of giant wings. I cannot tell what that may mean... I am sad tonight. Therefore dance for me. Dance for me, Salome, I beseech thee. If thou dancest for me thou mayest ask of me what thou wilt, and I will give it thee. Yes, dance for me, Salome, and whatsoever thou shalt ask of me I will give it thee, even unto the half of my kingdom.

SALOME

[*Rising.*]

Will you indeed give me whatsoever I shall ask of you, Tetrarch?

HERODIAS

Do not dance, my daughter.

HEROD

Whatsoever thou shalt ask of me, even the half of my kingdom.

SALOME

You swear it, Tetrarch?

HEROD

I swear it, Salome.

HERODIAS

Do not dance, my daughter.

SALOME

By what will you swear this thing, Teatrarch?

HEROD

By my life, by my crown, by my gods. Whatsoever thou shalt desire I will give it thee, even to the half of my kingdom, if thou wilt but dance for me. O, Salome, Salome, dance for me!

SALOME

You have sworn an oath, Tetrarch.

HEROD

I have sworn an oath.

SALOME

All this I ask, even the half of your kingdom.

HERODIAS

My daughter, do not dance.

HEROD

Even to the half of my kingdom. Thou wilt be passing fair as a queen, Salome, if it please thee to ask for the half of my kingdom. Will she not be fair as a queen? Ah! it is cold here! There is an icy wind, and I hear ... wherefore do I hear in the air this beating of wings? Ah! one might fancy, a huge black bird that hovers over the terrace. Why can I not see it, this bird? The beat of its wings is terrible. The breath of the wind of its wings is terrible. It is a chill wind. Nay, but it is not cold, it is hot. I am choking. Pour water on my hands. Give me snow to eat. Loosen my mantle. Quick! quick! loosen my mantle. Nay, but leave it. It is my garland that hurts me, my garland of roses. The flowers are like fire. They have burned my forehead. [*He tears the wreath from his head, and throws it on the table.*] Ah! I can breathe now. How red those petals are! They

are like stains of blood on the cloth. That does not matter. It is not wise to find symbols in everything that one sees. It makes life too full of terrors. It were better to say that stains of blood are as lovely as rose-petals. It were better far to say that... But we will not speak of this. Now I am happy. I am passing happy. Have I not the right to be happy? Your daughter is going to dance for me. Wilt thou not dance for me, Salome? Thou hast promised to dance for me.

HERODIAS

I will not have her dance.

SALOME

I will dance for you, Tetrarch.

HEROD

You hear what your daughter says. She is going to dance for me. Thou doest well to dance for me, Salome. And when thou hast danced for me, forget not to ask of me whatsoever thou hast a mind to ask. Whatsoever thou shalt desire I will give it thee, even to the half of my kingdom. I have sworn it, have I not?

SALOME

Thou hast sworn it, Tetrarch.

HEROD

And I have never failed of my word. I am not of those who break their oaths. I know not how to lie. I am the slave of my word, and my word is the word of a king. The King of Cappadocia had ever a lying tongue, but he is no true king. He is a coward. Also he owes me money that he will not repay. He has even insulted my ambassadors. He has spoken words that were wounding. But Cæsar will crucify him when he comes to Rome. I know that Cæsar will crucify him. And if he crucify him not, yet will he die, being eaten of worms. The prophet has prophesied it. Well! Wherefore dost thou tarry, Salome?

SALOME

I am waiting until my slaves bring perfumes to me and the seven veils, and take off my feet my sandals. [*Slaves bring perfumes and the seven veils, and take off the sandals of Salome.*]

HEROD

Ah, thou art to dance with naked feet! 'Tis well! 'Tis well. Thy little feet will be like white doves. They will be like little white flowers that dance upon the trees... No, no, she is going to dance on blood! There is blood spilt on the ground. She must not dance on blood. It were an evil omen.

HERODIAS

What is it to thee if she dance on blood? Thou hast waded deep enough in it...

HEROD

What is it to me? Ah! look at the moon! She has become red. She has become red as blood. Ah! the prophet prophesied truly. He prophesied that the moon would become as blood. Did he not prophesy it? All of ye heard him prophesying it. And now the moon has become as blood. Do ye not see it?

HERODIAS

Oh, yes, I see it well, and the stars are falling like unripe figs, are they not? and the sun is becoming black like sackcloth of hair, and the kings of the earth are afraid. That at least one can see. The prophet, is justified of his words in that at least, for truly the kings of the earth are afraid... Let us go within. You are sick. They will say at Rome that you are mad. Let us go within, I tell you.

THE VOICE OF IOKANAAN

Who is this who cometh from Edom, who is this who cometh from Bozra, whose raiment is dyed with purple, who shineth in

the beauty of his garments, who walketh mighty in his greatness? Wherefore is thy raiment stained with scarlet?

HERODIAS

Let us go within. The voice of that man maddens me. I will not have my daughter dance while he is continually crying out. I will not have her dance while you look at her in this fashion. In a word, I will not have her dance.

HEROD

Do not rise, my wife, my queen, it will avail thee nothing. I will not go within till she hath danced. Dance, Salome, dance for me.

HERODIAS

Do not dance, my daughter.

SALOME

I am ready, Tetrarch.
[*Salome dances the dance of the seven veils.*]

HEROD

Ah! wonderful! wonderful! You see that she has danced for me, your daughter. Come near, Salome, come near, that I may give thee thy fee. Ah! I pay a royal price to those who dance for me pleasure. I will pay thee royally. I will give thee whatsoever thy soul desireth. What wouldst thou have? Speak.

SALOME

[*Kneeling.*]

I would that they presently bring me in a silver charger...

HEROD

[*Laughing.*]

In a silver charger? Surely yes, in a silver charger. She is charming, is she not? What is it that thou wouldst have in a silver charger,

O sweet and fair Salome, thou that art fairer than all the daughters of Judæa? What wouldst thou have them bring thee in a silver charger? Tell me. Whatsoever it may be, they shall give it you. My treasures belong to thee. What is it that thou wouldst have, Salome?

SALOME

[*Rising.*]

The head of Iokanaan.

HERODIAS

Ah! that is well said, my daughter.

HEROD

No, no!

HERODIAS

That is well said, my daughter.

HEROD

No, no, Salome. It is not that thou desirest. Do not listen to thy mother's voice. She is ever giving thee evil counsel. Do not heed her.

SALOME

It is not my mother's voice that I heed. It is for mine own pleasure that I ask the head of Iokanaan in a silver charger. You have sworn an oath, Herod. Forget not that you have sworn an oath.

HEROD

I know it. I have sworn an oath by my gods. I know it well. But I pray thee, Salome, ask of me something else. Ask of me the half of my kingdom, and I will give it thee. But ask not of me what thy lips have asked.

SALOME

I ask of you the head of Iokanaan.

HEROD

No, no, I will not give it thee.

SALOME

You have sworn an oath, Herod.

HERODIAS

Yes, you have sworn an oath. Everybody heard you. You swore it before everybody.

HEROD

Peace, woman! It is not to you I speak.

HERODIAS

My daughter has done well to ask the head of Iokanaan. He has covered me with insults. He has said unspeakable things against me. One can see that she loves her mother well. Do not yield, my daughter. He has sworn an oath, he has sworn an oath.

HEROD

Peace! Speak not to me!... Salome, I pray thee be not stubborn. I have ever been kind toward thee. I have ever loved thee... It may be that I have loved thee too much. Therefore ask not this thing of me. This is a terrible thing, an awful thing to ask of me. Surely, I think thou art jesting. The head of a man that is cut from his body is ill to look upon, is it not? It is not meet that the eyes of a virgin should look upon such a thing. What pleasure couldst thou have in it? There is no pleasure that thou couldst have in it. No, no, it is not that thou desirest. Hearken to me. I have an emerald, a great emerald and round, that the minion of Cæsar has sent unto me. When thou lookest through this emerald thou canst see that which passeth afat off. Cæsar himself carries such an emerald when he goes to the circus. But my emerald is the larger. I know well that it is the larger. It is the largest emerald in

the whole world. Thou wilt take that, wilt thou not? Ask it of me and I will give it thee.

SALOME

I demand the head of Iokanaan.

HEROD

Thou art not listening. Thou art not listening. Suffer me to speak, Salome.

SALOME

The head of Iokanaan!

HEROD

No, no, thou wouldst not have that. Thou sayest that but to trouble me, because that I have looked at thee and ceased not this night. It is true, I have looked at thee and ceased not this night. Thy beauty has troubled me. Thy beauty has grievously troubled me, and I have looked at thee overmuch. Nay, but I will look at thee no more. One should not look at anything. Neither at things, nor at people should one look. Only in mirrors is it well too look, for mirrors do but show us masks. Oh! oh! bring wine! I thirst... Salome, Salome, let us be as friends. Bethink thee... Ah! what would I say? What was't? Ah! I remember it!... Salome, – nay, but come nearer to me; I fear thou wilt not hear me words, – Salome, thou knowest my white peacocks, my beautiful white peacocks, that walk in the garden between the myrtles and the tall cypress-trees. Their beaks are gilded with gold and the grains that they eat are smeared with gold, and their feet are stained with purple. When they cry out the rain comes, and the moon shows herself in the heavens when they spread their tails. Two by two they walk between the cypress-trees and the black myrtles, and each has a slave to tend it. Sometimes they fly across the trees, and anon they couch in the grass, and round the pools of the water. There are not in all the world birds so wonderful. I know that

Cæsar himself has no birds so fair as my birds. I will give thee fifty of my peacocks. They will follow thee whithersoever thou goest, and in the midst of them thon wilt be like unto the moon in the midst of a great white cloud... I will give them to thee, all. I have but a hundred, and in the whole world there is no king who has peacocks like unto my peacocks. But I will give them all to thee. Only thou must loose me from my oath, and must not ask of me that which thy lips have asked of me.

[*He empties the cup of wine.*]

SALOME

Give me the head of Iokanaan!

HERODIAS

Well said, my daughter! As for you, you are ridiculous with your peacocks.

HEROD

Peace! you are always crying out. You cry out like a beast of prey. You must not cry in such fashion. Your voice wearies me. Peace, I tell you!... Salome, think on what thou art doing. It may be that this man comes from God. He is a holy man. The finger of God has touched him. God has put terrible words inti his mouth. In the palace, as in the desert, God is ever with him... It may be that He is, at least. One cannot tell, but it is possible that God is with him and for him. If he die also, peradventure some evil may befall me. Verify, he has said that evil will befall some one on the day whereon he dies. On whom should it fall if it fall not on me? Remember, I slipped in blood when I came hither. Also, did I not hear a beating of wings in the air, a beating of vast wings? These are ill omens. And there were others things. I am sure that there were other things, though I saw them not. Thou wouldst not that some evil should befall me, Salome? Listen to me again.

SALOME

Give me the head of Iokanaan!

HEROD

Ah! thou art not listening to me. Be calm. As for me, am I not calm? I am altogether calm. Listen. I have jewels hidden in this place – jewels that thy mother even has never seen; jewels that are marvellous to look at. I have a collar of pearls, set in four rows. They are like unto moons chained with rays of silver. They are even as half a hundred moons caught in a golden net. On the ivory breast of a queen they have rested. Thou shalt be as fair as a queen when thou wearest them. I have amethysts of two kinds; one that is black like wine, and one that is red like wine that one has coloured with water. I have topazes yellow as are the eyes of tigers, and topazes that are pink as the eyes of a wood-pigeon, and green topazes that are as the eyes of cats. I have opals that burn always, with a flame that is cold as ice, opals that make sad men's minds, and are afraid of the shadows. I have onyxes like the eyeballs of a dead woman. I have moonstones that change when the moon changes, and are wan when they see the sun. I have sapphires big like eggs, and as blue as blue flowers. The sea wanders within them, and the moon comes never to trouble the blue of their waves. I have chrysolites and beryls, and chrysoprases and rubies; I have sardonyx and hyacinth stones, and stones of chalcedony, and I will give them all unto thee, all, and other things will I add to them. The King of the Indies has but even now sent me four fans fashioned from the feathers of parrots, and the King of Numidia a garment of ostrich feathers. I have a crystal, into which it is not lawful for a woman to look, nor may young men behold it until they have been beaten with rods. In a coffer of nacre I have three wondrous turquoises. He who wears them on his forehead can imagine things which are not, and he who carries them in his hand can turn the fruitful woman into a woman that is barren. These are great treasures. They are treasures above all price. But this is not all. In an ebony coffer I have two cups of amber that are like apples of pure gold.

If an enemy pour poison into these cups they become like apples of silver. In a coffer incrusted with amber I have sandals incrusted with glass. I have mantles that have been brought from the land of the Seres, and bracelets decked about with carbuncles and with jade that come from the city of Euphrates... What desirest thou more than this, Salome? Tell me the thing that thou desirest, and I will give it thee. All that thou askest I will give thee, save one thing only. I will give thee all that is mine, save only the life of one man. I will give thee the mantle of the high priest. I will give thee the veil of the sanctuary.

THE JEWS

Oh! oh!

SALOME

Give me the head of Iokanaan!

HEROD

[*Sinking back in his seat.*] Let her be given what she asks! Of a truth she is her mother's child! [*The first Soldier approaches. Herodias draws from the hand of the Tetrarch the ring of death, and gives it to the Soldier, who straightway bears it to the Executioner. The Executioner looks scared.*] Who has taken my ring? There was a ring on my right hand. Who has drunk my wine? There was wine in my cup. It was full of wine. Some one has drunk it! Oh! surely some evil will befall some one. [*The Executioner goes down into the cistern.*] Ah! Wherefore did I give my oath? Hereafter let no king swear an oath. If he keep it not, it is terrible, and if he keep it, it is terrible also.

HERODIAS

My daughter has done well.

HEROD

I am sure that some misfortune will happen.

[*She leans over the cistern and listens.*]

There is no sound. I hear nothing. Why does he not cry out, this man? Ah! if any man sought to kill me, I would cry out, I would struggle, I would not suffer... Strike, strike, Naaman, strike, I tell you... No, I hear nothing. There is a silence, a terrible silence. Ah! something has fallen upon the ground. I heard something fall. It was the sword of the executioner. He is afraid, this slave. He has dropped his sword. He dares not kill him. He is a coward, this slave! Let soldiers be sent. [*She sees the Page of Herodias and addresses him.*] Come hither. Thou wert the friend of him who is dead, wert thou not? Well, I tell thee, there are not dead men enough. Go to the soldiers and bid them go down and bring me the thing I ask, the thing the Tetrarch has promised me, the thing that is mine. [*The Page recoils. She turns to the soldiers.*] Hither, ye soldiers. Get ye down into this cistern and bring me the head of this man. [*The Soldiers recoil.*] Tetrarch, Tetrarch, command your soldiers that they bring me the head of Iokanaan.

[*A huge black arm, the arm of the Executioner, comes forth from the cistern, bearing on a silver shield the head of Iokanaan. Salome seizes it. Herod hides his face with his cloak. Herodias smiles and fans herself. The Nazarenes fall on their knees and begin to pray.*]

Ah! thou wouldst not suffer me to kiss thy mouth, Iokanaan. Well! I will kiss it now. I will bite it with my teeth as one bites a ripe fruit. Yes, I will kiss thy mouth, Iokanaan. I said it; did I not say it? I said it. Ah! I will kiss it now... But wherefore dost thou not look at me, Iokanaan? Thine eyes that were so terrible, so full of rage and scorn, are shut now. Wherefore are they shut? Open thine eyes! Lift up thine eyelids, Iokanaan! Wherefore dost thou not look at me? Art thou afraid of me, Iokanaan, that thou wilt not look at me?... And thy tongue, that was like a red snake darting poison, it moves no more, it speaks no words, Iokanaan, that scarlet viper that spat its venom upon me. It is strange, is it not? How is it that the red viper stirs no longer?... Thou wouldst have none of me, Iokanaan. Thou rejectedst me. Thou didst speak

evil words against me. Thou didst bear thyself toward me as to a harlot, as to a woman that is a wanton, to me, Salome, daughter of Herodias, Princess of Judæa! Well, I still live, but thou art dead, and thy head belongs to me. I can do with it what I will. I can throw it to the dogs and to the birds of the air. That which the dogs leave, the birds of the air shall devour... Ah, Iokanaan, Iokanaan, thou wert the man that I loved alone among men! All other men were hateful to me. But thou wert beautiful! Thy body was a column of ivory set upon feet of silver. It was a garden full of doves and lilies of silver. It was a tower of silver decked with shields of ivory. There was nothing in the world so white as thy body. There was nothing in the world so black as thy hair. In the whole world there was nothing so red as thy mouth. Thy voice was a censer that scattered strange perfumes, and when I looked on thee I heard a strange music. Ah! wherefore didst thou not look at me, Iokanaan? With the cloak of thine hands, and with the cloak of thy blasphemies thou didst hide thy face. Thou didst put upon thine eyes the covering of him who would see his God. Well, thou hast seen thy God, Iokanaan, but me, me, thou didst never see. If thou hadst seen me thou hadst loved me. I saw thee, and I loved thee. Oh, how I loved thee! I love thee yet, Iokanaan. I love only thee... I am athirst for thy beauty; I am hungry for thy body; and neither wine nor apples can appease my desire. What shall I do now, Iokanaan? Neither the floods nor the great waters can quench my passion. I was a princess, and thou didst scorn me. I was a virgin, and thou didst take my virginity from me. I was chaste, and thou didst fill my veins with fire... Ah! ah! wherefore didst thou not look at me? If thou hadst looked at me thou hadst loved me. Well I know that thou wouldst have loved me, and the mystery of Love is greater than the mystery of Death.

HEROD

She is monstrous, thy daughter; I tell thee she is monstrous. In truth, what she has done is a great crime. I am sure that it is a crime against some unknown God.

I am well pleased with my daughter. She has done well. And I would stay here now.

HEROD

[*Rising.*]

Ah! There speaks my brother's wife! Come! I will not stay in this place. Come, I tell thee. Surely some terrible thing will befall. Manasseh, Issachar, Ozias, put out the torches. I will not look at things, I will not suffer things to look at me. Put out the torches! Hide the moon! Hide the stars! Let us hide ourselves in our palace, Herodias. I begin to be afraid.

[*The slaves put out the torches. The stars disappear. A great cloud crosses the moon and conceals it completely. The stage becomes quite dark. The Tetrarch begins to climb the staircase.*]

THE VOICE OF SALOME

Ah! I have kissed thy mouth, Iokanaan, I have kissed thy mouth. There was a bitter taste on thy lips. Was it the taste of blood?... Nay; but perchance it was the taste of love... They say that love hath a bitter taste... But what matter? what matter? I have kissed thy mouth, Iokanaan, I have kissed ty mouth.

[*A ray of moonlight falls on Salome and illumines her.*]

HEROD

[*Turning round and seeing Salome.*]

Kill that woman!

[*The soldiers rush forward and crush beneath their shields Salome, daughter of Herodias, Princess of Judæa.*]

CURTAIN

Oscaras Wilde'as dramą *Salomė* parašė prancūzų kalba 1891 metų lapkritį ir gruodį Paryžiuje. Rašytojas pasirinko prancūzų kalbą dėl kelių priežasčių: visų pirma Salomės mitas buvo labai populiarus prancūzų literatūroje ir Wilde'ui galbūt norėjosi pasivaržyti su Flaubert'u ar Mallarmé. Be to, jis svajojo išvysti savo dramą Paryžiaus Prancūzų teatro scenoje ir galvojo apie garsiąją prancūzų aktorę Sarah Bernhardt, kuri galėtų suvaidinti pagrindinį vaidmenį. Negana to, Wilde'ui patiko prancūzų kalba (kartą jis pasakė, kad jam egzistuoja tik dvi kalbos – prancūzų ir graikų).

Norėdamas išvengti klaidų, jis paprašė, kad tekstą peržiūrėtų jo bičiuliai Pierre'as Louÿsas (kuriam, beje, ir dedikuotas kūrinys) ir Marcelis Schwobas. Nors Mallarmé ir Loti pagyrė šią dramą, tačiau ne vienas kritikas (tarp jų ir Romainas Rolland'as) ją supeikė. Jis buvo kaltinamas pretenzingu, preciozišku, manieringu anglų esteto stiliumi, dirbtinėmis metaforomis, prastu skoniu, nors prancūzų kalba, išskyrus keletą anglicizmų, buvo visai padori. Kur kas daugiau priekaištų Wilde'as sulaukė už stilistiką, artimą belgų dramaturgui Maurice'ui Maeterlinckui, kuris jau buvo išgarsėjęs savo pjese *Princesė Malena* (1889). Lygindami *Salomę* su belgų dramaturgo kūriniais, kritikai atkreipė dėmesį, kad juos sieja panašūs trumpi sakiniai, paprastos konstrukcijos, pakartojimai ar retoriniai sušukimai, sapno atmosfera. Be to, Wilde'as kartoja *Giesmių giesmės* stilistiką, jo *Salomė* lyg veidrodis atspindi kitas garsias pasaulinės literatūros poras: Makbetą ir jo žmoną iš Shakespeare'o *Makbeto*, Klitaimnestrą ir Aigistą.

Wilde'o *Salomėje* yra nemažai ir jo paties citatų iš tokių jo kūrinių kaip *Doriano Grėjaus portretas*, *Lakštingala ir rožė*, *Sfinksė*.

Salomėje Wilde'o estetikos grožis – narcisistinės žodžių ir ritmų sąšaukos. Rašytojas tiesiog mėgavosi žodžiais tarsi subtiliais patiekalais. Jis juto „teksto malonumą“, skanaudamas žodžių sąskambius ir intonacijas, patirdamas jų gležnumą ir muzikinį skambesį. Neatsitiktinai savo gyvenimo išpažintyje *De profundis* jis pavadino *Salomę* „nuostabiu muzikiniu dalyku“. Nesuklydo ir Jamesas Joyce'as, įvardijęs Wilde'o dramą kaip „operą, polifoninę variaciją apie meno ir gamtos santykį“.

[1] Erodas Antipas yra antrasis Erodo Didžiojo sūnus, gebėjęs pelnyti romėnų palankumą, tačiau sykiu globojęs ir judaizmą. Iš pradžių vedė Petrą valdžiusio karaliaus Areto IV dukrą, tačiau išsiskyręs su ja antrąsyk susituokė su Erodiada, su kuria išsiskyrė jo pusbrolis Erodas Pilypas.

[2] Tetrarchas – senovės romėnų laikais imperijos valdžiai priklausiusios terito rijos valdytojas.

[3] Jonas Krikštytojas – Gustave'o Flaubert'o *Erodiados* personažo Jokanaano vardo vertinys.

[4] Tigelinas – Wilde'o išgalvotas personažas. Vis dėlto Tigelino vardas yra žinomas. Tai buvo patvirkęs Nerono favoritas ir, kaip įtariama, tikrasis Romos gaisro kaltininkas. Jį nusižudyti privertė Otonas. *Salomėje* Tigelinas vaizduojamas kaip paviršutiniškas ir iškrypęs Erodo dvariškis.

[5] Veiksmas vyksta Macheronte, vienoje iš Erodo Antipo tvirtovių, kuri stovėjo ant kranto, prie upės, įtekančios iš rytų pusės į Negyvąją jūrą.

[6] Veiksmo aplinką Wilde'as skolinasi iš Flaubert'o romano *Salambo* pirmojo skyriaus.

[7] Šulinys Naujajame Testamente neminimas; šią detalę Wilde'as perima iš Flaubert'o *Erodiados*.

[8] Mėnulis dažnai pasirodo šioje dramoje ir yra sietinas su Maurice'o Maeterlincko mistiniu simbolizmu.

[9] Fariziejai buvo sekta, kuri užsiėmė Mozės įstatymo aiškinimu. Naujasis Testamentas juos kaltina formalizmu ir veidmainyste. Sadukiejai buvo kitos sektos nariai, kurie netikėjo nei angelų egzistavimu, nei nemirtinga siela, nei kūno prisikėlimu. Naujajame Testamente šios dvi sektos supriešinamos.

[10] Turimas galvoje imperatorius Tiberijus.

[11] Palyginkite *Mk* 1,7: Jonas Krikštytojas: „Po manęs ateina galingesnis už mane, – aš nevertas nusilenkęs atrišti jo kurpių dirželio".

[12] Palyginkite *Iz* 25,1: „Pradžiugs dykuma ir tyrlaukiai, krykštaus pražysdama dykvietė".

[13] Biblijoje lelija yra pavasario ir atgimimo simbolis. Žr. *Giesmių giesmės knygą*, 2,1: „Aš esu Šarono gėlė, slėnių lelija".

[14] Palyginkite *Iz* 35,5: „Tada atmerktos bus akliesiems akys, atvertos kurtiesiems ausys".

[15] Palyginkite *Iz* 11,8: „Kūdikis žais prie angies lindynės, mažylis kiš ranką į gyvatės urvą".

[16] Drakonas yra blogio jėgų įsikūnijimas. *Apreiškimo Jonui knyga* jį sieja su *Pradžios knygos* žalčiu.

[17] Palyginkite *Mt* 3, 4: „Pats Jonas vilkėjo kupranugario vilnų apdaru, o strėnas buvo susijuosęs odiniu diržu. Jo maistas buvo skėriai ir lauko medus".

[18] Nėra jokių istorinių duomenų, kad Erodas Antipas būtų įsakęs nužudyti Erodą Pilypą.

[19] Naamanas (hebr. „švelnumas“) yra paradoksalus budelio vardas. Biblinis Naamanas yra vienas iš aramėjų armijos kareivių; būdamas raupsuotasis, jis nusimaudo Jordano upėje, išeina iš jos apsivalęs ir pripažįsta Izraelio Dievo galybę.

[20] Mirties žiedą išgalvojo Wilde'as. Galima palyginti su Saliamono žiedu, žinių ir galybės simboliu.

[21] *Mk* 6, 21: „Proga pasitaikė, kai Erodas, švęsdamas savo gimimo dieną, iškėlė pokylį savo didžiūnams, kariuomenės vadams ir Galilėjos kilmingiesiems“.

[22] Palyginkite su Flaubert'o romano *Salambo* pirmuoju skyriumi „Pokylis“.

[23] Naujajame Testamente Žmogaus Sūnus yra Mesijas, „niekas nėra pakilęs į dangų, kaip tik Žmogaus Sūnus, kuris nužengė iš dangaus“ (*Jn* 3, 13).

[24] Wilde'o išgalvotas šio personažo amžius, nes Jonas Krikštytojas mirė būdamas daugiau kaip trisdešimties metų.

[25] Elijas buvo žydų pranašas, gyvenęs IX a. pr. Kr. Jis, kaip ir Jonas Krikštytojas, vėliau vilkėjo kailiais, buvo susijuosęs odiniu diržu (2 *Kar* 1, 8), gyveno dykynėse, olose. Po jo mirties žydai tikėjosi, kad jis sugrįš. Jonas Krikštytojas dažnai buvo laikomas naujuoju Eliju, bet jis visada to išsigindavo: „Jis prisipažino: „Aš nesu Mesijas!“ (*Jn* 1, 21).

[26] *Iz* 14, 29: „Filistijos gyventojai, jus plakęs vėzdas yra sulaužytas, bet jums nėra dėl ko džiūgauti. Iš nugaišusio žalčio šaknies išdygs dar piktesnė angis – jo palikuonis skrajojantis slibinas!“

[27] Narabotas – Wilde'o sugalvotas vardas ir, be abejo, yra dviejų vardų – Nar Havaso ir Salambo – iš romano *Salambo* dūrinys.

[28] Wilde'as teigė, kad žalia spalva yra meniškos prigimties ženklas. Neatsitiktinai per savo komedijos *Kaip svarbu būti rimtam* premjerą jis švarko atlapo kilpelėje buvo įsisegęs žaliojo gvazdiko žiedą, kuris Paryžiaus homoseksualams buvo ir šios lytinės orientacijos atstovų atpažinimo ženklas.

[29] Žr.: *Apr* 17, 4: „Ji laikė rankoje aukso taurę, pilną ištvirkimo šlykštybių ir nešvarumų“.

[30] Žr.: *Jn* 1, 23: „Jis tarė: *„Aš – tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpačiui kelią!* – kaip yra kalbėjęs pranašas Izaijas“.

[31] Žr.: *Ez* 23, 14–16: „Ji pamatė sienoje išskobtus vyrus, ryškiai raudonai nudažytus kaldėjų pavidalus, su juostomis ant juosmens... [...] Vos tik juos pamačiusi, ji ėmė gašliai jų geisti ir siuntė pas juos į Kaldėją pasiuntinius“. (Moteris, apie kurią čia kalbama, yra Oholiba. Ji yra simbolinis Jeruzalės įvaizdis, o Kaldėja yra kitas Babilono pavadinimas.)

[32] Žr.: *Ez* 23, 19: „Bet ji dar labiau kekšavo, prisimindama savo jaunystės dienas, kada elgėsi kaip kekšė Egipto žemėje...“

[33] Žr.: *Mt* 3, 3: „O jis buvo tasai, apie kurį pranašas Izaijas yra pasakęs: *Tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpačiui kelią! Ištiesinkite jam takus!*“ Tas kelias, kuris veda į dangiškąją Jeruzalę, įkūnija Jėzų Kristų (pvz.: *Jn* 14, 6).

[34] *Mt* 3, 12: „Jo rankoje vėtyklė, ir jis išvalys savo kluoną“. Čia atsiranda dviprasmybė, nes prancūziškas žodis „fléau“ reiškia ir spragilą, ir nelaimę.

[35] Tyras – turtingas Finikijos miestas, garsėjęs audiniais ir dažų (ypač purpuro spalvos) gamyba.

[36] Wilde'as čia perkelia kai kuriuos savo eilėraščio proza *Sfinksė* elementus. Jame galima rasti tokius žodžius: „Tavo akys it fantasmagoriški mėnuliai, kurie virpčioja kažkuriame apmirusiame ežere“. Jie panėši į dramos tekstą: „Tarytum juodi ežerai, kuriuos sudrumstė fantasmagoriški mėnuliai“. Richardas Ellmannas savo rašytoje Wilde'o biografijoje nurodo, kad greičiausiai rašytojas užsikrėtė sifiliu nuo vienos prostitutės apie 1870 metus. Matyt, su tuo yra susijęs eilėraščio proza *Sfinksė* kandumas, kuris siejasi ir su Jono Krikštytojo kandumu, nukreiptu prieš prostituciją.

[37] Žr.: *Apr* 17, 4: „Moteris buvo apsivilkusi purpuru ir škarlatu, išsipuošusi auksu, brangakmeniais ir perlais“.

[38] *Apr* 17, 5: „Ant jos kaktos buvo užrašytas vardas, paslaptis: „Didžioji Babelė, ištvirkėlių ir žemės šlykštybių motina“.

[39] Senajame Testamente Sodoma yra ištvirkimo simbolis. Sodomos ir Gomoros miestai sunaikinami siera ir ugnimi. Ironiška, kad šie miestai nuteisiami už homoseksualizmą.

[40] *Pr* 3, 24 angelo kalavijas simbolizuoja Dievo galybę.

[41] Užuomina apie krikščionių persekiotojo Erodo Agripos mirtį: „Nustatytą dieną Erodas, apsivilkęs karališkais drabužiais, atsisėdo į sostą ir sakė jiems prakalbą. Žmonės ėmė šaukti: „Tai dievo, ne žmogaus balsas!“ Ir beregint jį ištiko Viešpaties angelas už tai, kad nedavė Dievui priklausančios garbės. Jis mirė kirminų suėstas“ (*Apd* 12, 21–23).

[42] Žr.: *Mt* 23, 27: „Vargas jums, veidmainiai Rašto aiškintojai ir fariziejai! Jūs panašūs į pabaltintus antkapius, kurie iš paviršiaus gražiai atrodo, o viduje pilni numirėlių kaulų ir visokių nešvarumų“.

[43] Žr.: *Gg* 5, 15: „Jis toks didingas kaip Libanas ir dailus tarsi jo kedrai“.

[44] Užuomina apie Kristaus erškėčių vainiką (*Mt* 27, 29; *Mk* 15, 17).

[45] Užuomina apie Gorgonę, nuo kurios kiekvienas mirtingasis suakmenėdavo.

[46] Žr.: *Gg* 4, 3: „Tavo lūpos tarsi raudonas kaspinas, o tavo burna graži“.

[47] Žr.: *Gg* 4, 4: „Tavo kaklas tarsi Dovydo bokštas...“.

[48] Žr.: *Gg* 4, 3: „Tavo skruostai kaip dvi granato pusės, slepiamos šydo“.

[49] Žr.: *Gg* 1, 13: „Mano mylimasis yra man miros ryšulys, prigludęs tarp mano krūtų“. Mira yra pagaminta iš kvapių balzamo sakų.

[50] Žr.: *Gg* 5, 2 ir 6, 9: „...mano balande, mano tobuloji!“ Balandė tradiciškai yra tyrumo simbolis (iki pat Šventosios Dvasios Naujajame Testamente); graikai ją laikė Afroditės paukščiu, t. y. įgyvendintos meilės simboliu.

[51] Ta baimė yra istoriškai paliudyta; žr.: *Mt* 14, 5: „Taigi Erodas norėjo nužudyti Joną, bet bijojo žmonių, kurie jį laikė pranašu“. Ta baimė išlieka ir po Jono

Krikštytojo nužudymo: „Anuo metu gandas apie Jėzų pasiekė tetrarcho Erodo ausis, ir jis tarnams pasakė: „Tai Jonas Krikštytojas! Jis prisikėlė iš numirusių, ir todėl jame veikia stebuklingos galios“ (*Mt* 14, 1–2).

52 Stoicizmas – Antikos filosofijos srovė, pagrindiniu tyrimo objektu laikiusi etiką. Pasak jos atstovų, aukščiausiasis gėris esanti dora, suvokiama kaip gyvenimas, atitinkantis proto reikalavimus, o laimės ir laisvės sąlyga – mokėjimas valdytis.

53 Socialinė Erodiados neapykanta sutuoktiniui pasiskolinta iš Flaubert'o *Erodiados*.

54 Žr.: *Mk* 6, 20: „...Erodas Jono bijojo, žinodamas jį esant teisų ir šventą vyrą, ir todėl jį saugojo“.

55 Žr.: *Iz* 52, 7: „O kokios dailios kalnuose šauklio kojos, – to, kuris ateina su linksmąja žinia...“

56 Kalbama apie pirmąjį Jėzaus Kristaus stebuklą, kai jis vandenį pavertė vynu Kanoje (*Jn* 2).

57 Miestas, esantis į šiaurės vakarus nuo Galilėjos jūros, susijęs su Jėzaus veiklos pradžia.

58 Jajiras buvo vienas iš Kafarnaumo sinagogos vyresniųjų, paprašęs Jėzaus pagydyti jo mirštančią dukrą (*Mk* 5, 22–43).

59 Žydai samaritiečius laikė pagonimis, netgi velnio apsėstaisiais (*Jn* 8, 48).

60 Užmėtymas akmenimis yra viena iš bausmių, numatytų *Kunigų knygoje* (6, 20).

61 Ši detalė pasiskolinta iš Flaubert'o *Salambo* 5 skyriaus.

62 Erodas naudojosi Tiberijaus palankumu ir pastarojo garbei pastatė Tiberiados miestą vakariniame Genezareto ežero krante. Deja, pralaimėjęs mūšį pirmosios Erodo žmonos tėvui Aretui IV, kuris norėjo atsikeršyti už savo dukters garbę, Erodas prarado savo autoritetą. Vis dėlto jis paprašė imperatoriaus Kaligulos, kad tas jam suteiktų karaliaus statusą, tačiau šis ištrėmė Erodą į Galiją, kur šis ir mirė.

63 Wilde'as apsirinka, nes iš tikrųjų čia kalbama apie Erodą Agripą I, paskutinįjį žydų karalių, kurį pripažino romėnai ir kuris buvo Erodo priešas. Būtent Erodas Agripa I pradėjo valdyti Erodo Antipo žemes, kai pastarasis buvo ištremtas į Galiją.

64 Wilde'as pakartoja Flaubert'o *Erodiados* tvirtinimą apie Erodo bergždumą (jis iš tikrųjų neturėjo vaikų).

65 Čia Wilde'as praktiškai pakartoja *Mk* 6, 23. Vis dėlto Erodas priklauso nuo Romos imperatoriaus, ir jo pasiūlymas tėra simbolinis.

66 Žr.: *Iz* 63, 1: „Kas tasai, kuris ateina iš Edomo, raudonais drabužiais iš Bozros? Spindinčiu apdaru, žengia visoje savo didybėje“. Izajo aprašytas triumfuojantis herojus yra pergalingas žydų tautos simbolis. Beje, čia Wilde'as įvelia klaidą. Jis supainioja Transjordanijos miestą Bosrą ir Edomo karalių miestą Bozrą.

67 Wilde'o sugalvotas šokis, nes *Mk* 6, 22 sako: „Erodiados duktė ten įėjusi šoko ir patiko Erodui ir jo svečiams“. Pats šokis čia nėra niekaip sukonkretintas.

[68] *Mt* 14, 8 ir *Mk* 6, 25 mini „dubenį". Sidabro dubenyje galva įgyja meno objekto statusą. Beje, tokią bausmę įvedė romėnai, Biblijoje kalbama tik apie užmėtymą akmenimis ir pakorimą. Be šio atvejo, istorijoje dar minimi: Kserksas, kuris karalienei Amneris įteikė jos varžovės galvą; Marko Antonijaus sutuoktinė Fulvija keikė nukirstą Cicerono galvą ir jo liežuvį badė stiliumi.

[69] Čia Wilde'as nutolsta nuo Evangelijos, kurioje pabrėžiama Erodiados atsakomybė. Pvz., *Mt* 14, 8: „O ši, savo motinos primokyta, tarė: „Duok man čia dubenyje Jono Krikštytojo galvą". Wilde'o Salomė gina savo norą.

[70] Erodo pasiūlymų Evangelijoje nerandame. Jie skatina galvoti apie Huysmanso romaną *Atvirkščiai*, Flaubert'o *Salambo* ir pasakų knygą *Tūkstantis ir viena naktis*.

[71] Baltojo povo motyvas atsiranda anglų poeto Alfredo Tennysono poemoje *Princesė* (1847). Kita vertus, šis paukštis simbolizuoja saulę ir net amžinybę. Dovanoti povus Salomei reiškė dovanoti jai nemirtingumą.

[72] Turima galvoje Kinija, garsėjusi savo šilku.

[73] Turimas galvoje Babilono miestas.

[74] Žr.: *Gg* 8, 7: „Giliausi vandenys negali užgesinti meilės...".

[75] Žr.: *Gg* 8, 6: „Juk meilė stipri kaip mirtis...".

[76] Šiuos tris personažus sugalvojo Wilde'as. Manasija yra plačiai paplitęs vardas senovės Izraelyje. Isacharu buvo vadinama gretima Manasijos gentis. Galiausiai Uzijas pritaria Juditai, susidorojusiai su Holofernu (*Jdt* 13, 18). Čia jaučiama ir tam tikra Wilde'o ironija, nes Judita nukirto galvą Holofernui.

[77] Tamsa įkūnija blogį, bausmę ir mirtį (*Job* 18, 6 ir 18, *Am* 5, 18).

[78] Apie tai, kaip nužudoma Salomė, nekalbama nei Biblijoje, nei rašytojų (Flaubert'o *Erodiada*, Stéphane'o Mallarmé *Erodiada*, Huysmanso *Atvirkščiai*) kūriniuose.

Parengė Vytautas Bikulčius

TURINYS

Oscar Wilde

SALOMĖ

Vieno veiksmo drama

Iš prancūzų kalbos vertė
Vytautas Bikulčius

Dailininkas
Arūnas Prelgauskas

Formatas 60×100/16, 11 apsk. leid. l.
Išleido leidykla „Žara“, a. d. 2699, LT-03007 Vilnius
Tel./faks.: (8-5) 272 91 17. El. paštas: info@zara.lt
Interneto svetainė: www.žara.lt
Spausdino AB Spaustuvė „Spauda“,
Laisvės pr. 60, Vilnius

Oscar Wilde (Oskaras Vaildas, 1854–1900) – airių kilmės anglų rašytojas, kuriam įtaką darė A. C. Swinburne'o poezija, J. Ruskino ir W. Paterio estetinės pažiūros. Jis propagavo estetizmo, dendizmo, hedonizmo idėjas, maištavo prieš visuomenės prakticizmą, kėlė meno kūrinio autonomiją virš moralės ir visuomenės. Wilde'as parašė pasakų rinkinį „Laimingasis princas ir kitos pasakos" (1888), esė rinkinį „Ketinimai" (1891), romaną „Doriano Grėjaus portretas" (1891). Teatre pasisekimo sulaukė jo komedijos „Ledi Vindermir vėduoklė" (1892) ir „Kaip svarbu būti rimtam" (1895). Kalėjime parašytoje „Redingo kalėjimo baladėje" (1898) ir išpažintyje „De profundis" išryškėjo tragizmo, kančios, gailestingumo motyvai. Gyvendamas Paryžiuje prancūzų kalba parašė dramą „Salomė" (1893).

Wilde'o „Salomė" sukurta remiantis šv. Mato ir šv. Morkaus evangelijų tekstais, tačiau nesilaikoma griežto tikslumo. Čia Erodui būdingi ne tik Judėjos tetrarcho Erodo Antipo, bet ir Erodo Didžiojo ir net krikščionių persekiotojo Erodo Agripos bruožai. Biblijos tekste Salomei skirtas antraeilis vaidmuo, o Wilde'as Salomę paverčia dramos protagoniste, kuri sprendžia ir lemia viską, kuri įsimyli ir užima aktyvią poziciją. Ji sukelia Erodo ir Erodiados konfliktą. Dramos kulminacija Wilde'as paverčia nekrofilišką Salomės bučinį, kai ji susiduria ir su savo geismu, ir su pačia savimi. Salomė netgi šv. Joną Krikštytoją nustumia į antrą planą, o jos mirtis įgyja dramatišką ir simbolišką prasmę.

Žara www.žara.lt
9 789986 343295